

AREGCEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 52. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egy év száma ára 30 forintban 4 dinár, 1:30 lira, 3 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

VII. évfolyam

Budapest, 1928 december 17

53. szám

Bolivia és Paraguay között kitört a háború

Barátságos beszédekkel kezdődött vasárnap az optánsúly tárgyalása Ábbáziában

Vasárnap letartóztatták Wallenstein Ödön pincért, akit azzal gyanúsítanak, hogy 9 év előtt ő követte el a Rombach-utcai rablógyilkosságot

Bethlen miniszterelnök, aki vasárnap hazaérkezett, nyilatkozik A Reggelnek genfi és luganói tanácskozásairól

„Az új pénzügyminiszter ur minden új kölcsönnek e percben még határozottan ellene van. Genfben nincs pénz, amit kaphatnánk, hiszen simán megkaptuk mindazt, ami járt nekünk“

„A magyar politikának rejtett céljai nincsenek, amit akarunk, azt megmondjuk s amiről nem szólunk, azt igazán nem akarjuk!“

(A Reggel tudósítójától.) Bethlen István gróf miniszterelnök, aki két héttel ezelőtt utazott külföldre,

vasárnap délután hazaérkezett.

Reggel 8 óra 25 perckor akart elutazni a bécsi Östbahnhofról és már 7/8 órákor kihajtatott a bécsi magyar követségről a pályaudvarra. Ambrózy követ és a követség személyzete kísérték ki a miniszterelnököt, de amikor a vasúthoz érkeztek, megtudták, hogy

a budapesti gyors csak másfélórai késéssel indul.

A késést az okozta, hogy ezt a vonatot külföldről érkező vonatok vagonjaiból állítják össze, ezek azonban nem érkeztek be pontos időben, mert

a hófúvás egész Nyugateurópában nagyon megnehezítette a vasúti forgalmat.

Amikor végül is a csatlakozó vonatok befutottak és a kocsiakat átkapcsolták, a miniszterelnök is beszállt szalonkocsijába és a gyors kevéssel 10 óra előtt elindult Bécsből.

„Ideje volt, hogy körülnézzek s a világ vezető politikusaival beszélgessek...“ — mondja a miniszterelnök

Luganó, december 14.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Három teljes napon át foglalkoztatta a világsajtókat a szép Luganóban összehírdelt képviselőit a magyar miniszterelnök.

Wo ist Graf Bethlen? Ou-est votre président? Where is your prime minister?

Esetű az eső, kirándulni nem lehetett, három

Bethlen miniszterelnököt senki sem kísérte, csak a magyar határon üdvözölte a határrendőrség parancsnoka. A gyorsvonat a késést utközben nem tudta behozni és így

a miniszterelnök 21 helyett 2 órákor érkezett Budapestre.

Nem a Keleti pályaudvaron, hanem Kelenföldön szállt ki a vonatból, ahol titkára, Kassay-Farkas Béla miniszteri osztálytanácsos várta, aki vele együtt autóba ült és a Várba hajtatott. A miniszterelnök egész vasárnap otthon volt, de nem ment be hivatalába és nem is referáltatott magának semmiféle hivatalos ügyről.

A miniszterelnökség vezetését ma reggel veszi át:

mindenekelőtt Darányi és Bárczy államtitkárokat, valamint Szady miniszteri tanácsost, sajtófőnököt fogadja kihallgatáson, azután Vass József fogja fölkeresni és a délelőtti folyamán tanácskozni fog a kormány többi tagjával is.

nagyhatalom külügyminiszterének tanácskozásairól egyetlen árva szó sem szivárgott ki, szédítő fantazmagóriák röpültek szét a telefon drótján — és az emberek törték a fejüket, hova tűnt el a magyar miniszterelnök. Azt nyomban megállapították, hogy Genfből pénzeket elutazott, de hogy hova, ezt a legfrissebb riporterek sem tudták kinyomozni. Mindenre gondolják, csak arra az egyre nem, hogy

A lélek és a zseb

Mire kitavaszkodik, a Ház elé kerül az új sajtótörvény. Az olvasó legyint a kezével, ebből sem vehet magának kenyeret. Már pedig ma elsősorban a zsebkérdés érdekli a magyar emberiséget. A kereset, az állás, az adó, a nyugdíj, a hitel. A protekció, a könyöklés, az előmenetel. Vergődés az élet tajtékzó, kegyetlen hullámverésében. Ne hagyjátok magatokat narkotizálni azzal, hogy az a fő, ami a fazékban fő, hogy azoknak a példáján üdvözültek, akik az aranyborjú körül táncolnak ádáz szemérmelenséggel, hogy az eszményeknek nincs értékük, mert nem válthatók föl nyomban aprópénzre, hogy az ijesztő falánkság, amely megkerül minden tilalomfát és megkerít minden érzületet, a boldogulás igazi lehetősége. Ez az eszeveszett rohanás, a hajszává fajult verseny, az egyéni célok és a külső sikerek bálványimádása örvénybe sodorja a magyar polgári társadalmat. A sajtószabadságot sem lehet egy léha gesztussal elintézni. A becsületes sajtó szabadsága igenis életünkbevitő probléma. Mit jelent a szabad sajtó? Tisztább, egészségesebb, acélosabb levégőt, az állami és közszociális igazgatás fokozottabb felelősségérzetét, a harcra való, a lelketlenség, a kérkedő ledérség, a törtető butaság kitüszkolását a közéletünkben. Jelenti a cinizmus rémes ragályának lokalizálását, amely, valljuk be, szennyréteg gyanánt ülepszik a lelkekre. Jelenti a tisztességet, az elvhűséget és öntelenség restaurálását a maga legitím polcára. Jelenti a gazdasági élet fölszabadulását a protekcionizmus gályaapadójának béklyóiból. Pengőben föl sem mérhető a nemzeti vagyon gyarapodása a hivatott és felelős sajtó szabadsága által; a tiszta toll szántása a fehér papíron új értékek garmadájaival teheti gazdagabbá, új reményekkel bizakodóbbá és új célokkal erősebbé az országot. A közérdeket szolgáló sajtónak bármily világnézet irányítsa is, életető eleme a szabadság. Szabadság nélkül parlag földet tör, amely nem ad termést. Csak dudva nő rajta. Bogáncs, szamartóvis, vadnák. Tudjuk jól, hogy az a tragikus átalakulás, amely hazánkat érte, letépette a sajtót is. Az újságírói hivatás becsületének és megbecsülésének fölbonlott egységülvét vissza kell állítani. A fórum az elvek harsog. Fronton csak katona állhat. A toll harcainak irgalmatlan kötelezése, hogy kirtsák hadsoraikból a maradröketet, akik azért lopódtak közéjük, hogy az éj leple alatt a sebesülteket és a halottakat fosztogassák. A zugirászt, kuruzslót, szélhámos bünteti a törvény. Csak az újságírónak nincs kamarája; csak az újságíró pályája minden desperádó prédája. Járják át végre hős fuvalmak a közélet tikkadt tereit és tisztító, balzsamos lehetetik törjön be már a közvélemény csarnokaiba és munkatermeibe. Boruljon az országra egy magyar pünkösdi fényessége és illatárja. Harsogjunk a süket füleket: Béklyóba vert lelkiismerettel ünneplni sem lehet, mert pünkösd a szabad szó ünnepe!

a miniszterelnök Lugano közvetlen közelében töltött el három napot, csöndben pihenve és cigarettázva — Locarnóban. Csak szerdán délután hatkor érkezett Locarnóból Luganóba és a loarnói vonatból nyomban felszállt az elutazó Grandi államtitkár szalonkocsijába, amelyet akkor kapesoltak a Gotthard-expresszhez.

A két államférfi kedvéért a svájci állomás-jönök eltért a Bundesbahnen szigorú rendjétől és öt perccel később indította utnak a nagy nemzetközi expresszt, úgy, hogy

Grandi és Bethlen jó negyedórát beszélgettek négy szemközt.

Au revoir! volt az olasz államtitkár utolsó szava, amelyet a lassan kigördülő kocsi ajtajából biesut intett a magyar miniszterelnöknek. Hol és mikor? sugta a fülembe egy ugri-füles kis francia újságíró.

Előbb ellentétet el se lehet képzelni, mint Grandit és Bethlent.

fogadta A Reggel munkatársát

szállóhelyi lakásának kis sárga szalonjában. Az első, amit megállapítottam, hogy a miniszterelnök arca kissé lesült, a szeméből eltűnt a gyakran látott fáradtság, vidám és olyan nagyokat nevet, mint bőséges vacsora után egy vidéki földesúr. Sok szabad idejük volt itt az embereknek, sok rossz viccet faragtak, amiket sorban elmondtam. A pálmát határozottan az a szellemes német nyerte el, aki

az új népszövetségi nyelvet „dezesperantónak” keresztelte el. A miniszterelnök nagyot kacagott rajta.

— Ugyan, kérem — mondotta később beszélgetésünk során —, miért érdekli az embereket annyira, hogy mit keresek itt? Hát nem természetes az, hogy Genfben a világ legnagyobb pénzügyi kapacitásaival akartam diskurálni. Ebből még igazán nem következik az, hogy államkölcseint akarunk fölvenni! Egyébként

az új pénzügyminiszter úr minden új kölcsönnek e percben még határozottan ellene van. Genfben nincs pénz, amit kaphatnánk, hiszen simán megkaptuk mindazt, ami járt nekünk.

— Viszont ott volt a világ legnagyobb pénzügyi hatalmasságainak legtöbb képviselője, akikkel sokat beszélgettem, én is. Bud és Wekerle miniszter, urak is. Nagyon sok értékes, másutt sehol még nem szerzhető információt kértünk, kaptunk és adtunk és Magyarország mai pénzügyi és gazdasági helyzetéről. Ha Londonba vagy Newyorkba utazott volna a magyar miniszterelnök, akkor még inkább állíthaták volna, hogy pénzért járt ott.

— És Luganóban?

— Ide politikai információkért jöttem. Ez is csak természetes! Teljes esztendeje, hogy nem jártam idekint.

ideje, hogy körülnézzek s a világ vezető politikusaival beszélgessek, elmondjam nekik azt, amit ők tudni kívánnak tőlem s meghalljam tőlük azt, amit én kívánok tudni.

C'est tout! Alapjában olyan természetes és ma-

Grandi fiatal, harméves, szakállas, széles, vállas, tömör, kissé vulgáris vágású uriember. Bethlen szikár, száraz, ínas, arisztokratikus. Csak egy volt közös e két annyira eltűt arcon, az őszinte öröm, hogy egymást viszontlátták és a teljes egyhangúság az egymás iránti simpatióban.

A Palace Hotel, amelyben gróf Bethlen megszállott, ezekben a luganói napokban úgy festett, mint egy hangyaboly, nem, inkább mint egy darázsfélek. Polytonos sürgés-forgás, száz meg száz diplomata, államférfi, gépíró, újságíró, detektív. Itt nagyon nehéz volt láthatatlan maradni, de

a magyar miniszterelnöknek még itt is sikerült meglehetősen elzárkózni.

Interjú nem adott, látogatásokat nem nagyon fogadott, majdnem úgy élt, mint odahaza. Megérkezése után nagyot sélt Hecsey Pállal a hársak alatt, korán lefeküdt és másnap reggel megint ott sétált, most már a ragyogó napsütésben. Napsütésben

gától értetődő dolgok azok, amik egy modern politikust utjában vezetik! Igazán rosszakarát kell ahhoz, hogy mindenféle titokzatos dolgokat firkésszenek egyszerű, informatív utazások mögött.

A magyar politikának semmiféle rejtett céljai nincsenek, amit akarunk, azt megmondjuk s amiről nem szólnok, azt igazán nem akarjuk.

Késő este, amikor már a fontos és döntő találkozások lezajlottak, újból diskuráltunk a miniszterelnökkel. Képrült, most jött le egy órács beszélgetésről Sir Austen Chamberlain szobájából:

— Nem — mondotta, amikor a méter szigorú követelményeire hivatkozva, nyilatkozatokat kérek —, nem mondhatok semmi újat! Legföllebb, hogy

Chamberlaint nagyon érdekelte Magyarország gazdasági helyzete.

nagyon örült, hogy viszontláthatott s hogy betegségéből tökéletesen felépült.

Elmondom, miféle kósza hírek terjedtek el arról, amit a magyar miniszterelnök Brianddal háromnegyed órán át beszélgetett.

— Ugyan, kérem! — legyint kezével Bethlen gróf.

Briand nagyon kedves volt, mondhatnám mégis elragadóan kedves.

és olyan kitünő bordóruzi öreg vörös borral kínál meg, amire fogható keveset ittam életben...

Keménytelen igyekezet a magyar miniszterelnökből nem lehet kihuzni semmit! Tökéletes diplomata.

— Nem kérem semmit — mondja — és nem történi semmi különös. Ha valami konkrét dologról tárgyaltam volna is, akkor sem jelent semmit a válasz. Mert a diplomaták még a legridegebb nemet is elragadóan kedves szavakba tudják burkolni...

A miniszterelnök nagyot nevet, amikor elmondom, hogy akadt olyan újságíró, aki tudni vélte, hogy a francia miniszterelnök bizonyos magyar áramlatok ellen szólalt föl és legyint

a kezével, amikor arról referálok, hogy állítólag Chamberlain szeretné a magyar-francia viszony javulását előmozdítani.

— Ugyan kérem — jelenti ki végül —, mindezek

üres beszédek! Minderről szó sincsen. Amiót idejöttem, élveztem, megyek haza...

Vasárnap barátságos beszélgetéssel kezdődött az optánsügy tárgyalása Abbáziában

Abbázia, december 16.

(A Magyar Távirati Iroda jelentése.) Báró Szerényi, az optánsügyi tárgyalásra kiküldött magyar delegáció vezetője vasárnap délelőtt fölkereste szállásán Langa-Rascannu kövelet, a román delegáció vezetőjét. A több mint fél-órás tartó beszélgetés

rendkívül szívélyes hangon folyt le és nagy-értékben hozzájárult a kedvező legkér fokokozáshoz.

A két delegáció délután 4 órakor ült össze meg-nyitólásra a magyar delegáció szállásán. Báró Szerényi József a következő beszéddel üdvözölte a román kiküldötteket:

Rajtuk, a magyar kormány képviselőin nem fog mulni tárgyalásaink sikerének biztosítása;

engedjék meg, hogy kifejezést adjak annak a reményemnek, hogy azonos szándék vezérelti Önököt is. Föladatunkat megkönnyíti az a körülmény, hogy a Nemzetek Szövetsége Tanácsának kormányaink által is elfogadott egyhangú határozata értelmében tárgyalásainkuk bizáratlag gyakorlati célja van; keresni a vitás kérdés gyakorlati megoldásának lehetőségét; azokból tehát a kérdés elvi részei, a jogviták, ki vannak zárva és ami nem kevésbé fontos, tárgyalásaink minden politikától mentesek.

Ezen az alapon kölcsönös jóakarattal és méltányosság- sággal meg kell találunk a megoldást.

Langa-Rascannu, a román delegáció vezetője a következőkben válaszolt az üdvözlésre:

— Meg vagyunk halva attól a barátságos fogad- tástól, amelyben a magyar kormány kiváló képv- iselői bennünket részesítettek. A kérdés, amely minket Olaszország vendégzerető földjére hozott, valóban nemcsak két országunk ügye, hanem nagy nemzetközi jelentőséggel bír. Készségtelen, hogy

ha ezt a kérdést véglegesen megoldjuk, akkor jelentős szolgáltatást tesszünk országainknak a közük fennálló viszony megjavításában

és szolgálatot tesszünk a Népszövetségnek is, amely- nek presztízse mindnyájunk szívében fekszik. A román delegáció azzal a legelőnkebb óhajjal érkezett ide, hogy az oly kedvező auspiciumok jegyében tárgyalásoknak a legteljesebb sikert biztosítsa és ennek a célnak az elérésére minden erejével törekszik.

A meghatalmazások kölcsönös kieserőlése után az első érdemleges tárgyalást hétfőn dé- lután 4 órára ültök ki.

Angol házikabát- különlegességek

nagy választékban

karácsonyi ajándéknak

nyakkendők

4—5—6 pengőért

3 drb nyakkendő P 15.—

rendkívül leszállított árban

Spira és Beregi

Kossuth Lajos-utca 15. szám

Fióküzlet Debrecen

Váltóhiteit folyósítunk
dolgozó fedeztető, autóra, ókszerre, szőnyegre,
zongorára és egyéb kereskedelmi áruira

Jelzálogkölc-önöket

II. helyre is előnyösen folyósítunk

BANK-ÉS ÁRUFORGALMI VÁLLALAT

Magyarországi Bank-és Áruforgalmi Vállalat

Értesítés!

Szíves tudomására adom, hogy Friedmann Zsigmond Fiai cég kötelékéből ki- léptem és selyem, bársony, mosóáru, vászon asztalnemű, férfi- és női kelengye, stb.

áruházamat megnyitottam!

Előnyös gyári összeköttetéscím lehetővé teszi, hogy Minőségben a leg- jobb, árban a legolcsóbb! elvemről a mélyen tisztelt vásárlóközönség min- denkor meggyőződést szerezhet, ha nb. látogatásával új üzletemben felkeres

Stern Miklós

IV, Bécsi-utca 4

Karácsonyi occasio áraitm:

Mosóselyem Goldberger antennagyárt- mány, dus választék P 2³⁰

Gyapjudelén garantált szintartó P 2⁷⁰

Cordbársony francia áru, Ia minőség P 2⁹⁰

Crep de Chine nehéz minőség P 7⁵⁰

Crep satin egész prima, fran- ciz, csak fekete, sötétkék, ivoir színben P 10⁸⁰

Kelengye chiffon 80 cm széles, Ia garantált minőség P40, P20 P -95

Len kávésgarnitúra 6 személyes P 11—

Kávégarnitúra selyemmel átszőve P 19—

Zsebkendők prima minőségben 50 fillértől

Vasárnap letartóztattak egy pincért, akit azzal gyanúsítanak, hogy kilenc év előtt ő követte el a Rombach-utcai rablógyilkosságot

Megölte Brandl Izidor kis cselédjét, életveszélyesen megsebesítette a kereskedő két kis gyermekét és a lakást kirabolta

A gyanúsított Wallenstein Ödönnel együtt letartóztatták fivérét, Wallenstein Manó nyomdatulajdonost és Tóth Lajos fodrászt is, akik a jelek szerint a tettes bűntársai

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy Tauszig Rombach-utcai kereskedő özvegy édesanyja ellen évekkal később ugyanez a társaság követte el a rablógyilkos merényletet

(A Reggel tudósítójától.) A kilenc év előtti rejtélyes Rombach-utcai rablógyilkosságra, amely már szinte feledésbe merült,

vasárnap váratlan világosságot vetett a véletlen és minden valószínűség szerint sikerült elfogni Brandl Izidor Rombach-utcai kereskedő kis cselédjének gyilkosait, akik a kereskedő két kisgyermekét is életveszélyesen megsebesítették.

1909. december 7-én estefelé történt, hogy a Rombach-utca 16. számú ház egyik földszinti lakásában, ahol Brandl Izidor lakott, amikor Brandl és felesége hazatért,

gyermekük besztonkjáit, Kis Etelt meggyilkolva holtan találták, kétévés Gyuri nevű gyermekük a tűzhely sütőjében eszméletlenül feküdt, a négyéves Hugót pedig, aki huszhatól kézzurától vérvett, a szesz-ládában találták meg.

A megdöbbentő gyilkosság színhelyén egy lifent kést találtak, a szobából pedig eltűnt egy barna vaskazetta, amelyben ékszerek és más pénz szerint 80.000 pengő értékű papírok voltak. A két gyermeket a Fehér-Kereszt-kórházba szállították, ahol hosszas gyógykezelés után sikerült életüket megmenteni, a tettesekről azonban nem tudta kinyomozni a rendőrség. Most aztán, évek múltával, a rendőrség sérülési osztályának referensei és detektívjei

egy valófélben levő fiatal nőtől megtudták, hogy az ő férje volt az — amint neki mesélte —, aki többmagával Brandl Izidor Rombach-utcai lakásából elvitte a vaskazettát. A nyomozás, amely erre újból megindult, kiderítette, hogy a fiatal nő férje,

Wallenstein Ödön 41 éves büntetett előéletű pincér

a rablógyilkosság idejében tényleg eladott egy aranyórárt, több gyűrűt és egy pecsétygyűrűt Tannenbaum József pincérnek. Tannenbaum, akit kihallgattak, pontos leírást adott a gyűrűkről és az óráról. Ekkor már valószínűnek látszott, hogy Wallenstein Ödönnek csakugyan szerepe volt a rablógyilkosságban. Megerősítette ezt a gyanút Brandl Izidor újból kihallgatása is. Brandl, amikor tudakolták tőle, hogy

ki járt nála a gyilkosság előtti időben, többek között megnevezte egy régi ismerősét, Wallenstein Manó nyomdatulajdonost is,

aki a Zichy Jenő-utcában lakott. „Feleségemmel — vallotta most Brandl — éppen a pályaudvarra készültünk, hogy árukat vegyünk át. Öltözködtem, amikor Wallenstein Manó beállított. Fureszlottam is, azelőtt sohasem volt nálam. Kérdésekre azt mondotta, hogy arra járt, hát csak benézett. Wallenstein aztán velünk együtt jött el a lakásról; de még ott volt, amikor öltözködés közben sebeimből kiestem értéktárgyaimat és pénzemmel együtt betettem a kasszába. Mikor a pályaudvarról visszajöttünk, már megtörtént a rablógyilkosság... de sohasem gondoltam arra, hogy Wallenstein Manó látogatása ezzel valamilyen összefüggésben lenne.”

Brandl vallomása nagy meglepetést keltett a rendőrségen, mert

Wallenstein Manó nyomdatulajdonos Wallenstein Ödön testvére

és Brandl, aki a látogatásról most beszámolt a rendőrségen, nem is tudott arról, hogy a rendőrség Wallenstein Ödön gyanúsítja a rablógyilkosság elkövetésével. A detektívek

előállították a két Wallensteinet és Tóth Lajos fodrászt.

akiről kinyomozták, hogy Wallenstein Ödönnel együtt egy betörés miatt egyszer elfogták, akkor át is adták őket az ügyésznek, onnan azonban megszöktek. Tóthról gyönyörűtök, hogy a Rombach-utcai ügyben is társaság lehetett Wallensteinnek és ezért vállaltára fogták. Tóth el is mondotta, hogy

emlékszik egy barna vaskazettára, amelyet Wallenstein Ödönnel Budán bontottak ki.

ékszereket és papírokat vettek ki belőle s a kazettát bedobták a Dunába. Kihallgatták a két Wallensteinet is, ők erről a kazettáról semmit sem akarnak tudni, határozottan tagadják, hogy ez ügyben bármi részük lenne. Most Brandlral újból leírtatták, hogy milyen volt a kazetta és a benne levő ékszer s a gyanu újabb támasztékot kapott:

a kazetta, amelyről Tóth beszél s az aranyóra és a gyűrű, amelyeket Wallenstein Ödön adott el, ugyanolyanok, amilyenek Brandl leírta a tőle elrablott kazettát és a benne levő tárgyakat.

A súlyos gyanúkok alapján erre a rendőrség vasárnap letartóztatta Wallenstein Ödön a rablógyilkosság gyanúja miatt, fivérét, Wallenstein Manó nyomdatulajdonost a helyszínen kikérelésének gyanúja miatt és Tóth Lajos fodrászt, mert résztvett a kazetta föllyntásában.

Kihallgatta a rendőrség a rablógyilkosság alkalmával súlyosan megsebesített Brandl Hugót is, aki ma már 13 éves és aki csak annyit tudott mondani, hogy a rabló, aki rájuk tört, nagyon magas ember volt, — Wallenstein Ödön szintén jól megteremt magas ember. A Wallensteinek ügyében a rendőrség most már lázasan folytatja tovább a nyomozást, mert újabb nyomok alapján

az a gyanu is fölmerült, hogy három évvel ezelőtt ők ölték meg és rabolták ki özvegy Tauszig Hermannét,

aki a Rombach-utca 4. szám alatti cérnaüzletből egy este készletkájában vitte haza az üzlet aznap bevételeit, ismeretlen tettesek nyomon követték és amint belépett Fecke-utcai lakásába, meggyilkolták és a pénzt elrabolták tőle.

Az öreg Tauszigné fiának üzlete Brandlék lakásának közelében van

és nagyon valószínű, hogy, bár évekkal később, itt is ugyanazok a tettesek dolgoztak, akik Brandlék lakásán. Ez egyelőre csak feltételezés, de a rendőrségen nem tartják lehetetlennek, hogy a gyanúsítottak révén több kiderítetlen gyilkosság rejtélyét forrák megoldani.

Decemberi occasio árusításunk felülmúl minden sablonos

karácsonyi vásárt,

mert ezzel nem reklámozni akarunk, hanem az esztendő folyamán főlhalmozódott legfinomabb minőségű fehérnemű- és divatcikkjeink nagy tömegét mélyen áron alul árusítjuk.

Ha ismeri áruink kiváló minőségét, ugy az alanti, meglepően alacsony áron e hónapban sokat fog belőle vásárolni.

- Angol és francia nyakkendő-különlegességek darabja P 5.—
- Francia finom zsebkendők P 3.—
- Angol batistszsebkendők, 3 drb P 5.—
- Angol gyapjúsál P 5.—
- Selyemsálak P 12.—
- Py.amaöltöny, szavatoltan eredeti angol flanelből P 18.— és P 16.—
- Oxford pyjamaöltöny P 22.—
- Pyjamaöltöny selyempouplinból P 28.—
- Hálóing selyemdiszítéssel P 10.—
- Rövid cernaköpper nadrág P 4.50
- Hosszu cernaköpper nadrág P 7.50
- Frakkingek francia pique-mellel P 12.—
- Oxford és selyempouplin inganyagok méterje P 4.—
- Házikabátok szövetből 25.— P-től

Az itt föl nem sorolt cikkek is rendkívül olcsó occasio áron. A minőségéért szavatolunk, miért is meg nem felelő árúért a pénzt visszaadjuk.

GÁL

Károly-körút 3

Vigyázat, nem saroküzlet

Bolivia és Paraguay között kitört a háboru

Az első hadijelentés szerint a boliviai csapatok elfoglaltak két erődöt és eredményesen bombázták a paraguayi csapatokat

Newyork, december 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Bolivia és Paraguay között

megkezdődtek az ellenségeskedések, amennyiben a boliviai csapatok offenzívába mentek át.

La Pazból jelentik, hogy a hadügyminisztérium közlése szerint, Boliviai csapatai bevették Boqueron és Rosazella erődített erődjeit. Boliviali

röpkülők eredményesen bombázták a paraguayi csapatokat.

London, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Hiábavaló volt a Népszövetség közbejárása, néhány órával azután, hogy Bolivia és Paraguay kormányai megkapták Briand luganói táviratát, amelyet mint a Népszövetség Tanácsának elnöke küldött.

A legjobbat adom a legolcsóbb áron:

kabát- és ruhavásárom sikerének ez a titka

Radó Aladár új áruháza

a Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarkán

Az ABC-szervezet tagja

a szembenálló csapatok megkezdtek az ellenségeskedést.

A la pazi kormány a következő hivatalos jelentést adta ki:

A hadseregünket és a Vanguardia-erődöt ért sérelem után, anélkül, hogy nemzetközi kötelességeinket és a béke fűntartására irányuló óhajításainkat szemelőlt tévesztenők,

közlötték a Népszövetséggel, hogy Bolíviára a a kikerülhetetlen költségek hárul, hogy elégtételt követeljen

és egyúttal megakadályozza amaz összejöttöközések megismétlődését, amelyek az új paraguayi csapatösszevonások következtében lehetségesnek látszanak.

E diplomáciai nyelven megfogalmazott közlésnél többet mond

a bolíviai hadügyminiszter első hadijelentése:

Minthogy újabb paraguayi osztagok fenyegették chaco-i erődünket,

véres összejöttöközésre került a sor. Csapatainkkal szemben az ellenség vereséget szenvedett.

Csapataink birtokba vették a Bouqueron-erődöt. A hadsereg teljesítette kötelességét.

A győzelem hitétől mámoros tömeg a la pazi kormányzó palotája elé vonult és a nemzeti himnuszt énekelve

tüntetett a háború mellett.

A kormányzó a palota erkélyéről beszédet intézett a tömeghez, amely hatalmas óvációban részesítette. A háborus konfliktusban a spanyol király följárólotta jóindulata közvetítését Bolívia és Paraguay között és hír szerint a pápa is diplomáciai lépéseket tett, hogy a háború kitörését, illetve folytatását megakadályozza.

garokkal való gyógymódot. Az új gyógymódot vasárnap kezdtek meg.

A király álmatlan éjszaka után a mai vasárnapot jól töltötte. A közérzet javulása az esti órákig tartott.

A vasárnapi hivatalos jelentés így szól: A király általános közérzete, nyugtalan éjszakája ellenére is, kissé javult.

A röpülés gondolata egygé kell tegyen bennünket,

mondotta József Ferenc főherceg vasárnap a gépröpülés 25-ik évfordulójának ünnepén

(A Reggel tudósítójától.) A Magyar Aero-szövetség a gépröpülés negyedszázados évfordulóján ünnepi ülést tartott a Műgyetem márványtermében. Az ülést József Ferenc főherceg nyitotta meg.

— Ünnepelnünk kellene — mondotta — a gépröpülés 25 éves évfordulóján. Ezelőtt 25 évvel emelkedtek legelőször a levegőbe az amerikai Wright-testvérek. Fonák helyzet, hogy mi, szegények ünnepeljük más emberek gazdagságát. Ünnepeljük azok sikerét, akiknek korlátlan lehetőségek vannak, hisz amit más nemzet kintlódva föltalál, azt Amerikában, a pénz országában jatsza valósítják meg. Nekünk tulajdonképpen röpülni sem szabad. Magyar ország a röpülés szegénye. A magyar levegő nem a bennünket és

mi, a társadalmi röpülés vezetőit, egyetértésben kívánunk mindenkiel dolgozni.

Petrőczy István nyugalmazott ezredes, a legrégibb magyar tábori pilóta az aviatika 25 évének küzdelmeit és eredményeit ismertette. A magyar röpülés történetéről szólván, fölemlítette hogy a mult században Cziprian barát, Martin Lajos egyetemi tanár és Schwachulay Sándor foglalkoztak gyakorlatilag a röpülésel, azonban a magyar röpülésnek Bleriot első utja adta meg az igaz impulzust. Kutassy, Horváth Ernő, Zsélyi Aladár, Prodám és Krassz voltak az első kísérletezők. A közös hadseregnél ő, az előadó szervezte meg az első pilótaosztagot 1910-ben. A világháborúban a magyar pilóták közül 283 halt hősi halált és neveiket még csak egy márványtábla sem örökíti meg. Megemlékezett a Petrőczy-féle eszavarröpülőről és Kaszala 776 kilométeres utjáról, amellyel világrekordot állított föl. Végül rámutatott arra, hogy

Magyarországot egy esetleges háború első órájában pusztító röpülőtámadás veszélyeztetli.

Ezután Karafáth Jenő „A magyar röpülés jövőjéről” tartott előadást. Fölhívta a társadalmat arra, hogy áldozatkészséggel segítse a fejlődés útjára az aviatikát. Szily Kálmán, a Műgyetem rektora fölpanaszolta, hogy a József-műgyetemen mindössze egy előadó tart heti kétórás előadást a röpülőgépek elmélete és szerkezete címen. Most azonban komoly kilátás van arra, hogy a jövő tancvben rendes tanszék kap az aviatika.

Kornis doktor,

a „Kolumbus-utcai merénylő”,

vasárnap hazajött az Angyalföldről, nem végez több lélektani kísérletet, vidékre megy gazdálkodni

(A Reggel tudósítójától.) Az emlékezetes „Kolumbus-utcai merénylő”, amely hetekig foglalkoztatta a rendőrséget és a pszichiaterket, vasárnap ismét aktuális lett. Annak idején hosszas nyomozás után a rendőrség politikai osztálya megállapította, hogy

dr. Kornis Ignác ideg orvos volt az a rejtélyes férfi,

aki Bartók Zoltán textilnagykereskedőt kivitte a Kolumbus-utca-ba és ott rábirta, hogy számára nagyobb összeggel vegyen föl a bankban, a pénzt azonban nem vette át. Kornist akkor nem tudták kihallgatni, mert eltűnt a fővárosból. Röviddel ezután értesítés jött a rendőrségre, hogy Bécsben jelentkezett egy budapesti ember, aki cseppeli gyárak fölrobbantására akart vállalkozni. A bécsi értesítés szerint a különös vállalkozót kintasították Ausztriából, már el is hagyta az országot. A budapesti főkapitányságon rövidesen kinyomozták, hogy a Bécsben szereplő rejtélyes ember azonos a Kolumbus-utcai merénylővel. Ekkor el is fogták, mielőtt azonban átartóztatására került volna a sor,

elmeállapotának megvizsgálása végett bevitték az angyalföldi elmeegógyintézetbe, mert azt állította, hogy lélektani kísérletet végzett.

Kornis doktorról azóta hallgatott a krónika, az eljárást közben meg is szüntették ellene és az idő multával az elmeegógyintézetben visszanyerte nyugalmát, annyira, hogy

vasárnap Kornis doktort mint gyógyultat elbocsátották az angyalföldi elmeegógyintézetből.

Kornis, aki vasárnap visszatért családjához, ismerőseinek elmondotta, hogy új életet akar kezdeni. Orvosi praxisát nem fogja folytatni — mondotta — nehogy kellemetlenség legyen a pesti és bécsi incidensek miatt, noha, mint most is hangoztatja, a „merénylő” lélektani kísérleteket akart végezni. Persze — mondja most rezignáltan — a baj az, hogy utólag ezt nem hiszik el neki. Kornis dr. ezért elhatározta, hogy

ezentúl gazdálkodni fog

és néhány nap múlva már el is költözik a fővárosból, családjával együtt, vidékre.

A vasárnap megkezdett rádiumkezelés után javult az angol király állapota

London, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az angol király négy kezelőorvos fontos konziliumot tartott, amelyen elhatározták, hogy megkísérlik a betegség ellen a rádiumaktív su-

Karácsonyra

GSCHWINDT Aqua vitae likórt
 GSCHWINDT Cordial likórt
 GSCHWINDT rumokat
 GSCHWINDT borparlatokat
 GSCHWINDT gyümölcsparlatokat
 GSCHWINDT gyümölcskonzerveket
 GSCHWINDT fűzelék-konzerveket
 GSCHWINDT eukrozott gyümölcsöket

vásároljunk, mert minőségileg egyenrangnak a külföldi gyártmányokkal, árban pedig

lényegesen olcsóbbak!

Kaphatók minden fővárosi és vidéki fűszer- és csemegekereskedésben

SINGER
 varrógépek
 mégis a legjobb!
 KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
 RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
 Budapest IV. Semmelweis-utca 14. sz.,
 II. Corvin-ter 4. VI. Andrássy-ut 39. VII. Rákóczi-ut 18.
 VII. Rákóczi-ut 98. VIII. Baross-utca 36/38.
 X. Belső Jászberényi-ut 14

Olcsó fehérneműárúsítás!

Pouplining . 12.80 P

Hálóing. . . . 10.— P

Rayénadrág. 4.50 P

Különleges nyakkendő, gallérvédő, zsebkendő, pyjama és házikabát nagy választékban

Vértés és Sebestyén, Múzeum-körút 15

Benes külügyminiszter örömmel számolt be Párisban a magyar-cseh viszony javulásáról „Középeurópában mindenütt stabilizálódik a helyzet és ez Magyarországra is vonatkozik“

A kisántant nem veszi komolyan a most leleplezett állítólagos fegyverszállítást és nem nagytítja föl európai ügyé

Páris, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Benes cseh külügyminiszter, aki szombaton Párisba érkezett, vasárnap fogadta a párisi sajtót és a külföldi lapok párisi tudósítóit. Részletes nyilatkozatát a cseh köztársaság és Magyarország viszonyának kommentálásával vezette be. Három héttel ezelőtt — mondotta — új tárgyalások megkezdését ajánlottuk föl Magyarországnak, hogy a két ország között a háboru óta függőben maradt kérdéseket rendezzük.

Örömmel közlöm, hogy iniciatívánkat magyar részről kedvezően fogadták.

További fejtegetéseiben Benes töretlenül optimizmusa mellett tett kitél. Szerinte mindjárt az összejövetel után a legyőzöttektől több pénzt és több engedékenységet lehetett volna kicsikarni, mint az azóta létrejött békekötések során.

Benes kiterjeszkedett bőven a békereviziois óhajokra is,

amelyeknek egyre nyitabb s követelőbb hangját mementónak tekintti, hogy a szövetségesek-

nek változatlanul résen kell lenniök, mindenekelőtt Németországgal szemben.

— A cseh köztársaság legfőbb gondját — folytatta Benes — a nemzetiségi kérdés kiegyenlítésére fordítja

és ebben a tekintetben senkinek nem lehet panasza oka. A prágai kormány fésztelenben tartja a nemzetiségek jogait, bár kétségtelenül ügyel arra, hogy az állam szláv karakterét fönntarisa és utját állja a német Drang nach Ostennek. Az Anschluss fantazmagória és egyáltalán nem komoly.

Középeurópában mindenütt stabilizálódik a jelenlegi helyzet. Vonatkozik ez Magyarországra is.

ahol egyébként állítólag éppen most leplezték le egy hasonló titkos fegyverkezési kísérletet, mint a szentgothárdi volt, de a kisántant nem veszi komolyan ezt és nem is nagytítja föl európai ügyé. A cseh külügyminiszter a jügoszláv helyzetet is optimizmussal ítéli meg és szent hitre, hogy a szerbek és horvátok között rövidesen végleges megegyezés jön létre.

meg előre a napi gázsit. Gyürki modora keserü lett, elvesztette az emberek szimpátiáját és

egy incidens miatt a rendőrség megvonta tőle az engedélyt is.

Tarján Vilmos, mint a Váraté és Cirkuszigazgatók Egyesületének elnöke esközölte ki nagynehezen, hogy az engedélyt újból visszakapja. De már 50—100 pengős kölcsönöket kellett kérnie, hogy a pénzereket és a takarítónót kifizethesse. S a csapásokat végül betetőzte az, hogy feleségek öngyilkos lett. Végül is a mulatót másnak adta át és maga ellen kény-szerregegyezést kért, majd

kiment Párisba,

ahol a Neumann-ügynökségnél (Neumann magyar ember) kapott alkalmazást; jätéklukokban tengődött. Eppen néhány nappal ezelőtt értesítette budapesti ismerőseit, hogy a Neumann-ügynökségnél is elvesztette existenciáját. Itthon ezalatt vagyonyhiány miatt nem lehetett a csődöt kimondani ellene s a föl-jelentések folytán megindult az eljárás. Gábor Sándor főpincér

12.000 pengős óvadék elsikkasztása miatt

tett ellene följelentést, másik azért, mert már tudta, hogy fizetéskeptelen, mégis hitelbe vásárolt. Följelentést tett ellene a Villányi Pászgyógyár és a Borpince Rt. is, mert tartozása nagyrésztet nem fizette ki. Ezekben az ügyekben már régebben többször kihallgatták, most pedig, miután a rendőrség azt állapította meg, hogy a felelősségvadász elöl eltűnt, e jelentés alapján a törvényszék

vasárnap elfogatóparancsot adott ki ellene. A rendőrség intézkedett: országosan kőrözik Gyürki Dezsőt, a leglegánsabb pesti mulató volt tulajdonosát.

Tízévi legházra ítélték vasárnap Halsmann, az apagyilkos innsbrucki diákok

Bécs, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Óriási érdeklődés mellett hirdette ki az esküdtszék vasárnap az ítéletet az apagyilkosságot vádolt Halsmann diák pörében. Az esküdtek mindössze egy kérdésre kellett válaszolniok espedig:

gyilkosságot követett-e el a vádlott,

amennyiben letaszította volna anyját a hegy-csueszról. Az esküdtek közül kilenc igennel, három nemmel válaszolt. A bíróság a verdikt alapján

Halsmann tízévi legházra ítélté.

Az ítélet kihirdetésénél a zsufolt tárgyalóteremben nagy izgalom uralkodott és sokan püsszegezzel adtak kifejezést nemetszésüknek.

Gyürki Dezső, a Parisien Grill volt tulajdonosa ellen vasárnap elfogató parancsot adott ki a rendőrség

Gyürki, aki néhány évvel ezelőtt mint a legelegánsabb pesti mulató tulajdonosa, gazdag ember volt, teljesen tönkrement s ma Párisban tengődik existencia nélkül

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti mulatóhelyek küzdelmes vállalkozóinak sorában az éjszakai élet egyik legismertebb alakja volt

Gyürki Dezső, a Parisien Grill régebbi tulajdonosa, aki ellen vasárnap a rendőrség elfogató parancsot adott ki.

Gyürki Dezső története igazi pesti regény. Már gyermekkorában magabizsavia az artistaélet iránti érdeklődést; atyja, Glaser Fülöp, az egy-köri Weckerle-mulatót igazgatta. A régi Pest bires énekeskavéháza volt ez, ahol nappal derék óserekek dominóztak, éjszaka pedig ki-gyultak a lámpák és megjelentek az akkori idők artistái és flitteres énekes artistanói. „Glá-zer bácsi” urimódon neveltette gyermekeit, Dezső fia gépészmérnöki oklevélet szerzett a műgyémten, tartalékos tüzértiszt lett s mint főhadnagy tért haza a háboru után. A gyermek-kori emlékek csakhamar föltámadtak benne.

felretette gépészmérnöki diplomáját és megvette a Parisien Grillt.

miután volt hozzá egy kis tőkéje és családja segítségére is számíthatott. A Parisien Grill, magyarul a Párisi Kalitka épp olyan mulató volt akkor, mint a többi. Gyürki Dezső azonban intelligenciájával és invenciójával csak az uri közönség táncol” jelszavát új színt és névöt adott a mulatónak; olyan mondain-életet várá-

zolt a pesti éjszakába, amely eddig ismeretlen volt. Néger jazz-bandet ó hozott először Buda-pestre. A siker olyan nagy volt, hogy

sokszor az egész mágnáskaszinó a Parisien Grillben táncolt.

épp oly előkelő társaság volt itt együtt estén-kint, akár a londoni Savolyban. Az üzlet nagy-szerűen föllendült. Ebben az időben Gyürki Riebner Miksával, a Fővárosi Orfeum volt igazgatójával társasviszonyban volt és már igen vagyonos ember hírében állott. Megérezte idejében azt is, hogy az előkelő közönség már meguntja a jazzt; elhozta a világhírű Billy Arnold dancing-jazzbandet. Ezt a finom produk-cióju zenekart azonban ekkor még nem érte-kelték és

a mulató az előkelő világ táncszenevélyé-nek lanyhulásával hirtelen hanyatlani kez-dett.

Egy évet még áthuzott, társa elvált tőle és a Moulin Rouge tulajdonosa lett, legveszedelme-sebb konkurense. Hiába próbálkozott már ez-után Gyürki újra jazz-banddel, majd cigány-nyal, majd ragyozó táncosnók fölvonulatásá-val — amíthoz nyúlt, szerencsétlenül végző-dött. Öccse is belépett hozzá, mint társ, s esa-lád is odaadta mindenét, hiába, a deficit rohamosan növekedett. Elfordult, hogy a zenekar már nem játszott, mert nem kapta

Bélelt bőrkesztyük

Prima végigbélelt, kapcsos P 8.80
Prima végigbélelt, csattos P 9.80
Prima végigbélelt, csattos, kötött teveszörbélés . P 10.80

Mellékutcában kevesebb a rezszi, kisebbek az árak!

HEILIG

harisnyááruhááz
Kazinczy-utca 7. szám.

HÓCIPŐK

legolcsobban kaphatók. Javítások 24 órán belül készülnek
Vadász István, Kertész-utca 50 (Király-utcanál) Telefonszám: József 431-14

Legkellemeesebb és legolcsóbb
Karácsonyi üdülés a Hűvösvölgyi Parkszanatórium-
I, Hidegkúti-ut 78 ban Telefon: Aut. 640-85
napi díj 12-16 P-ig
Központi fűtés, melegvíz, lift, fürdők

Az 1927. évi genfi nemzetközi zenei kiállításon a legmagasabb kitüntetés:

Hors Concours
aranyérem

Sok beszélőgép közül az egyetlenegy eredeti angol

»His Master's Voice«

gramophon a legjobb az egész világon Utólérhetetlen!
évtizedek óta.

Hordozható és szalon-gépek. — Óriási lemezmuor
Legnevesebb művészek! Legtökéletesebb fölvételek!

The Gramophone Comp. Ltd magyarországi vezérképviselősege
Bud pest IV, Arisztóf-tér 3

Kérjen árjegyzéket! — Kapható minden jobb szaküzletben!

„Vázsonyi arcképének ott a helye Kossuth és Deák mellett, az eszme martirjainak galériájában!” — mondotta Bródy Ernő a vasárnapi Vázsonyi-émlékünnepen

(A Reggel tudósítójától.) A demokrata párt vasárnap este a Központi Demokrata Kör nagytermében tartotta meg évenként szokásos Vázsonyi-émlékünnepét, amelyen közel ötszázan vettek részt. Az ünnepi beszédet dr. Bródy Ernő, a kör elnöke mondotta.

— Vázsonyi huszonegy éves korában lépett először a közélet terére. — kezdte beszédét Bródy Ernő. — Az ifjúság, amely abban az időben még a nemzet jogáért kell síkra, gyűlést tartott az ujonejavaslattal ellen és ezen a gyűlésen mondott beszédet az első éves joghallgató Vázsonyi. Beszéde után a függetlenségi párt vezére: Irányi Dániel megölette és megcsókolta.

Rákosi Jenő pedig, akinek életéért erről a helyről küldünk fohászt a Gondviseléshez, vezércikkét írt róla,

az első éves jogászlóról, akit akkor még Weiszfled Vilmosnak hívtak. A jogért szállott síkra első beszédében Vázsonyi, ezért harcolt aztán egész életében. Megalapította a demokrata pártot, amelynek céljaitól fűzte ki: minden embernek jogot, szabadságot, kegyelmet adni. 1960-ban egy kolozsvári gyűlésen beállította ki programját, amelynek három alapelve: a jogegyenlőség, általános kultúra és gazdasági igazság. A huszonegy éves elszánt kitűzött programjának legtöbb pontja ma is meglepően és fájdalmasan időszerű. Az általános, titkos választójog követelte Vázsonyi, az általános tanulsádságot, a hitbizományok eltörlését, a kartelek megrendszabályozását, a fogsági adó eltörlését — és

ezek a kívánások még ma sem valósultak meg. Követelte a szegények hitbizományának: a házi tüzelvények védelmét. Ma pedig az történik, hogy

17 pengő adótartozás fejében elvisszik az adós lakáshereendését.

„Legalább annyi jogot adjanak a kispolgárnak, mint egy versenypártnak!” — kiáltott föl Vázsonyi. A lövészben, ha többször nyert egy párt, azt jobban megterhelik, de amelyiknek kisebb esélyei vannak, hadicépa nélkül indulhat. Vázsonyi föltétele előtt a polgári réteg leltári szavazó volt. Kiképződtek arultak a szavazatok. Vázsonyi önzetlenségére, politikai érettségére, saját érdekében bátorságára, mások érdekében önfeláldozására nevelte a polgárokat. Amikor látta Vázsonyi, hogy a parlamentben a demokrácia legteljesebb követelése is elszánt ellenzésre találnak, a vörösházára menekült.

Amiből a vörösháza urai ma is táplálkoznak, az az ő álmaitan éjszakáinak, elpusztított idegeinek munkájából született.

Ma a nagy hivatalok nem mások, mint cároszári rokkantak menedékei. Es

ezek a hitbizomány-adakozók megtagadták, volt bátorságuk megtagadni azt a kívánságot, hogy Vázsonyiról utat nevezzenek el!

Alkotó, konstruktív, formángra született elme volt Vázsonyi. Kényelenség tehetne volna az életét. Boldogok lettek volna az illetékes urak, ha bár-

milyen kéréssel fordul hozzájuk. De ő harcos természet volt, nem a kényelmet kereste, hanem a küzdelmet, ha az eszméről volt szó. Nem kereste a nagyurak barátságát. Nem szeretett a hivatalokban csoszobázni.

De ha arról volt szó, hogy egy gesztenyesütőnek

„A tagokat közelebb akarjuk hozni a szövetkezethez”

mondja Perényi Zsigmond báró, aki a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete élén a füstös szövetkezeti eszme győzelmét jelenti

(A Reggel tudósítójától.) A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete a hét folyamán nagy átalakulásokon ment át: Miklanczics ügyvezető igazgatót szabadságot, majd egy év lejártaival havi 2000 pengő nyugdíjával nyugdíjazták, valamint egy évi fizetéssel vétkelgőztették Fazekas igazgatót, aki a Koksztól került a Köztisztviselőkhoz;

a szövetkezet ügyeinek vezetését Perényi Zsigmond báró, a Köztisztviselők elnöke intézkedésére ügyvezető igazgatói taneés vette át.

Ez a nagyfontosságú személyi változás természetesen mélyreható elvi változásokat is jelent a szövetkezet vezetésében. Báró Perényi nem a mai politikai élet talajából nőtt ki, hanem abban a politikai és gazdasági legkörben nevelkedett, amelynek legkiemelkedőbb képviselője gróf Tisza István volt. Biztosan vesszük, hogy ezekben a klasszikus közéleti elvnek gyűlése be fog következni a köztisztviselők szövetkezeténél is. Amikor e hasábkon nem egyszer éles támadások láttak napvilágot a szövetkezet régi vezetése ellen, e támadásokat mindenkor az a kívánás irányította, hogy

az állami pénzzel támogatott intézmények sohasem legyenek az alfruzsán köpenybe bujtatótt olyan üzleti vállalkozások, amelyek adófizető polgároknak illetéktelen versenyi támasztanak.

A vezetés most olyan férfi kezébe került, akinek erélye és tisztult közéleti szempontjai a legteljesebb biztosítékkal szolgálnak arra, hogy a szövetkezet csakugyan az lesz, aminek lennie kell, nemes eszű intézmény, amely hivatását mások jogos gazdasági rendeltetésének veszélyeztetése nélkül szolgálja. A Reggel munkatársa fölkereste

báró Perényi Zsigmondot,

aki a szövetkezetnél végbement változásokról s a szövetkezet jövőbeli irányáról a következőket mondotta:

— Az ügyvezető állását, aki egészségi okokból nyugdíjazását kérte, többé nem töltik be s a szövetkezet ügyeit a jövőben egy ügyvezető igazgatóval fogja intézni, amely az elnökből, továbbá Borbás és Tarján ügyvezető igazgatókból áll. Az ügyvezető igazgatóval valamennyi tagja együttesen fog működni minden ügyben, de különösen az árumegrendeléseknél, amelyeket külföldön is több igazgató együtt szokott intézni s amelyeknél rendkívül fontos,

elvették a standját, ment, loholt és visszazszerezte neki.

Akkor volt boldog, ha a konfliskocsis az utcán ismerősként köszöntötte. Bence a nép nem családított. Ő sokakban csalódott. Ha kérdezem, hogy mi a Vázsonyi jelentősége, életének és halálának tanulsága, ezt kell felelnem:

Magyarország haladásának, a nemzeti demokráciának mártírja volt,

az arcképének ott a helye az eszme mártírjainak galériájában, Kossuth Lajos és Deák Ferenc mellett.

A Vázsonyi-serleget főlegemelve, ezekkel a szakkal fejzte be beszédét Bródy Ernő:

— Vázsonyi lángelméje világítson a magyar éjszakában. Az ész, szív és jellem szentharomsága legyen örökké ádott!

hogy szakértők is bevonassanak. Etekintetben a szövetkezet azért nem szorul új szakértőkre, illetve szakértő kereskedőkre, mert ezek a szakértők ugy az élelmiszer, mint a textil- és szőnyegben rendelkezésre állanak. Mindezeket az ügyeket tehát egy ügynevezett

ügyvezető igazgatótanács

fogja intézni, amely szoros kapcsolatban fog működni a végrehajtó bizottsággal és az igazgatósággal, amelynek minden fontosabb ügyet döntés és jóváhagyás céljából be fog jelenteni. A mostani vezetőség

a tagokat még közelebb akarja hozni a szövetkezethez,

kívánja, hogy a tagok érdeklődjenek a szövetkezet iránt, panaszaikat, főlshóalásait, tanácsait a lehetőség szerint föltétlenül figyelembe öhajtja venni. Az igazi szövetkezeti szemlélem meg is kívánja, hogy a tagok résztvegyenek a szövetkezeti élet irányításában.

A legtökéletesebb ellenörzés éppen az, amit a közönség: a tag maga gyakorol.

Minden törekvés odairányul mindezenkívül, hogy a szövetkezet a maga igazi rendeltetését minél tökéletesebben töltse be.

Övakodjunk hasonló nevű gyártmányu utánzaloktól!

Csak ezen védjeggyel ellátott kályhák a valódi „AMERICAN HEATING”

AMERICAN HEATING
BUDAPEST
VI. Andrássy-ut 17.
Telefon: Aut. 275-37.

Jelenkor legjobb folytonöngő kályhája!
Egy kályha tölt az egész lakást!
Budapesten csak kizárólag fenti cím alatt kapható

Kályháinknak nincs Schamott-betéteje, hanem szabad, hűvös Charance-Vasból készülnnek!

CHMEL zongoraterem
Alapítva 1855
V. Dorottya-utca 7. sz.
(Hittelbank-palota) — Bechstein, Bösendorfer, Grotrian-Steingeg, Prosch, Steck világmárkák egyedi képviselése és nagy választék egyéb gyártmányu zongorákban

Hango'á: javítás, kölesónzés

Előnyös árak és kedvező fizetési föltételek;

Higiénikus Kényelmes **Gazdaságos Tetszetős**

Helvinafor

az elektromos-automatikus hűtőszekrények vezető márkája

Maradandó értékü karácsonyi ajándék

A háziasszony leghöbbs vágya Az úri háztartás legszebb díszé

Mielőtt hűtőszekrényt vásárol tekintse meg mintatermünket
V. Vécsey-utca 4. Telefon: Automata 268-39

Kedvező fizetési föltételek

Amerika legrégibb és legnagyobb hűtőgépgyárának, az **Electric Refrigeration Corporation, Detroit**, gyártmánya

MODELL

estélyi, délutáni ruhák és kabátok olesó árban kaphatók **CSILLAG-SZALON, Váci u/csa 10**

Zongorák, pianinók
legjobbak legolcsóbbak legkönnyebb feltételekkel

Reményinél
Budapest VI, Király-utca 58-60. szám

PIRELLI PNEU-ÉS TÖMÖRGUMI
Automobil Ker. Rt.
Budapest, Bálvány-u. 12

Gaál Sándor, a képviselőház volt elnöke Fly-toxot gyárt Kossuthfalván és éjszaka maga hordja az árut a mázsálóhoz

**Nem hivatkozott viselt magas közjogi méltóságára, nem kért
semmit — nem akarja magát az állammal eltartatni**

(A Reggel tudósítójától.) A pesterszébeli honokdomb mögött feneketlen sártenger, a kül-
városok külvárosa: Kossuthfalva.

Már leszűlt a téli este, anélkül a Nagy Sándor-
utca ére. Sehol egy lámpa. Itt a 100-as
számú házban lakik dr. Gaál Sándor, a ma-
gyar országgyűlés képviselőházának volt
elnöke, klasszikus szónok, puritán jellem,
a háború előtt erdélyi földbirtokos és nagy
klientelájú ügyvéd. A hosszú, rozoga fakerti-
tősen kítapogatom a kiskapu kilincsét. Hepe-
hupás, füves udvarba jutok, oldalt valami
háson, alacsony épületek emlékei. Ott, ahol
az utat sejtem.

néhány vasúti áll, a volt Házelnök „gyár-
nak” rekvizitumai.

Az udvar tulsó végén halvány fény piszlók.
Derős, meleg asszonyi hang száll: tessék, les-
szék. Bejutni azonban nem olyan egyszerű. A
ház egész hosszában kifeszített kötélen fehér-
neműk száradnak. Amikor megmondom, ki
vagyok és mi járatban jöttem,

a méltóságos asszony arca egy kis csaló-
dásféle tükröződik, azt hitte, a közvetítő-
irodából keresik.

— Mert tudja — magyarázza —, bárbe akar-
juk adni az üzemet. Nem vagyunk szakembere-
k és bizony ráfizelünk. Pedig én is, meg az
uram is nemcsak hogy főállásunk mindenre,
hanem magunk is dolgozunk. De hát, hogy ke-
rült ide, ki tud még bírónak?

Megmondom, hogy Budapestre szakadt szé-
kely munkásoknak beszéltek el nagy meg-
hatódottsággal, hogy amikor Gaál Sándornak
el kellett jönnie és ott kellett hagynia birto-
kát, ügyvédi irodát, házat, lakásberendezést,
akkor nem esett kétségbe, nem hivatkozott
múltbeli politikai érdemeire és viselt magas
közjogi méltóságára.

nem akarta magát eltartatni az állammal;
csinált egy kis vegyi üzemet, amelyben ő
maga is résztvesz a két keze munkájával.

Sok téli éjszakán állott az udvar keményre-
fagyott régein, mázsálta az árut, sőt amikor
sok volt a megrendelés, maga is szállított. Azt
mondja erre Gaál Sándorné méltóságos asszony
komolyan és egyszerűen:

— Nincs ebben semmi különös. Ugy jöttünk
el Régenből, mint a kisujjam, újra kellett be-
rendezkednünk, két gyerekünk van, élünk
kellett. Az egy pillanatra sem jutott az
eszünkbe, hogy ettől a szegény országtól, ettől
az agyonterhelt államtól kérjünk segítséget.
Van hadikötelestényünk is, de az uram
még a ról sem akar hallani, hogy ezeket a cim-
leteket bejelentsem a karitatív valorizáció cél-
jából. Bizony, gondjaink vannak.

az üzem most nem működik,

de majd egész átvérzödünk ezeken a súlyos idő-
kőn. Látja, én már nemcsak javítani tudom az

Pénteken megalakul a takarékpénztárak és bankok országos nyugdíjpénztára

**Vass népjóltéti miniszter rendeletben szabályozza a nyugdíjintézmé-
nyek ujjszervezését. — A szolgálati viszonyban beálló változás ezentul
nem jelenti a biztosítási viszony megszakítását**

(A Reggel tudósítójától.) Már a társadalom-
biztosítási reform elbetelepésekor nyilvánvaló
volt, hogy ez a reform mincs tekintettel több
mint tízezer magánalkalmazott érdekére. A
magánalkalmazottak eliteje ugyanis a külön-
böző gyáripari és kereskedelmi vállalatok
nyugdíjintézményeinél máris olyan nyugdíj-
ellátásban részesül, amelyek értéke jóval föl-
lülmulja azt, amit a Társadalombiztosító Inté-
zet nyújt a tömegeknek. A népjóltéti miniszter-
ium illetékes tényszerűen előtti ilyen körülmé-
nyek között már régóta fölmerült az a kérdés,

uram meg a gyerekek fehérműjét, hanem
már újat és csináltam a nagybűbűs fiamnak.
Ugy volt, hogy én elküldjük a kaicsosai érseki
gimnáziumba. Arra az egyre már-már elhatá-
rozta magát az uram, hogy ösztöndíjas helyet
kér számára az internátusban, de aztán ez is
abban maradt. Az eszünk azt mondta, hogy
küldjük, de a szívünk... Még csak tizenkét-
éves...

Elbueszom. A méltóságos asszony is veszi
a kabátját és hiába szabadkozom, kikísér a vil-
lamosmegállóig, hogy a koromsötét udvarban
bele ne zuhanjak valami gödörbe, vagy
ishte, amelyben parafint, lúgkővet és a
„Fly-tox” nevű rovarirtószert gyártja a
volt házelnök és felesége.

A ház előtt, teljesen szabadon, minden olda-
lan kitéve a szélfúvatnak, meszeltfalú fa-
bódé áll.

— Ez a konyhám. Látja, ez az egy, ami ellen
zugoltam. Már remélt kaptam benne —
mondja a méltóságos asszony, majd kissé meg-
szépen hozzáteszi: — Jaj, még szerencse,
hogy az uram bent van Pesten, most nagyon
kilyapok, amiért panaszokodtam...

A magyar képviselőház volt elnökének, a
legpuritánabbak és elveikhez leghűségesebb
képviselőik egyikének felesége el nem mozdul
a megállótól, amíg a villamos megérkezik s én,
a vendége, fölzálok. Magyar uriaszony. Méltó-
ságos asszony. Nem is kormányfőtanácsos.
K. K.

miképpen lehetne a magánalkalmazottak e
rétegeinek biztosítani a saját intézmé-
nyekben már megszerzett előnyöket.

Vass népjóltéti miniszter a tárgyalások ered-
ményeképpen most rendeletet bocsátott ki,
amely szabályozza a pénztárak és gyáripari
vállalatok nyugdíjintézményeinek ujjszerve-
zését.

Dréhr népjóltéti államtitkár
e rendelet végrehajtásáról a következőket
mondotta A Reggel-nek:

— Az új rendelet alapján pénteken alakul meg
mintegy kétszázhatvan — többnyire vidéki — pénz-
intézet közreműködésével a takarékpénztárak és
bankok országos nyugdíjpénztára. A népjóltéti mi-
niszter ur és a Tébe között most folynak az új
országos intézmény megalakítását előkészítő mun-
kálatok. Nagyjelentőségű lesz ez az intézmény kü-
lönösen

a kisebb budapesti és a vidéki pénztárak al-
kalmazottainak szempontjából,

mert hiszen már a múltban is sok nehézségbe ütkö-
zött a kis státusszal rendelkező vállalatoknál külön-
álló nyugdíjintézményt megteremtani. Az új orszá-
gos intézmény elősegíti a fölvetett tagok kockázatának
megosztását és így egyformán szolgálja a vállalatok
és az alkalmazottak érdekeit, mert hiszen e módon
alacsonyabb díjtétel mellett lehet a kérdést ki-
elégítően megoldani.

Az országos intézményen kívül különállóan fog-
nak ugynevezett elismert vállalti nyugdíjpénztárt
létesíteni a megvett alkalmazottai többit foglal-
koztató gyáripari és kereskedelmi vállalatok, to-
vábbá a huszonöt alkalmazottal több nyugdíjtaggal
számoló pénztárak tekintélyes része. A múlttal
szemben más jelentős változás is lesz. Míg ugyanis
azelőtt a legnagyobb magánvállalatoknál is a nyug-
díjintézmény csak a vállalat keretén belül műkö-
dött, számos esetben pedig mintegy fölolvadt a
költségvetésében, addig

az ujjszervezett intézmények különálló jogi
személyekké alakulnak át.
Ennek elsősorban az a jelentősége, hogy a vállalat-
ok esetleges anyagi romlása nem vonja magával a
nyugdíjintézmények esődjét, továbbá, hogy az öv-
álló jogalanyiságú intézmények fölötti paritásos
összetételű választmány fog állani. Ezek szerint te-
hát a vállalatok alkalmazottai közvetlen befolyást
fognak a nyugdíjpénztár működésére gyakorolni.
További előnye az ujjszervezésnek, hogy
a fűntartó vállalatokat készíteszti Keszesség
terheli a nyugdíjintézmény összes kötelezettsé-
geiért.

Régi sérelmük az alkalmazottaknak, hogy állásvöl-
tozatásuk a múltban szerzett nyugdíjgények el-
vesztését jelentette. A reform ezt a panaszt is orvo-
solja és a jövőben

a szolgálati viszonyban beálló változás nem je-
lenti a biztosítási viszony megszakítását.
Ha tehát az alkalmazottai például egy pénztéret

SALAMANDER KARÁCSONYI AJÁNLATA:

MINDENY SZÍNEN P 23.50
STRAPÁRA RAMÁN VARROTT P 29.50
MELTON CSATOS P 16.-
BARNADAPPI TROTÓR P 35.50
MINDENY CÉLRA P 24.50
NŐI MAGAS RAMÁN VARROTT P 24.50
FÉRFI FÉL RAMÁN VARROTT P 24.50
REKLÁMUNK... P 6.50
LAJK DVIRÁNYOS P 24.50
TROTÓR PUMPS P 24.50
IDŐSEBB HŐLOVNEK PEHELYKÖNNYŰ P 29.50
SARKOS MÉCSELPŐ P 35.50
VIDÉKI SZÉTKÜLDÉS
NAPONTA BÉRMENTVE

VII. ERZSÉBET-KÖRÚT-36

IV. KECSKEMÉTI-UTCA-19

DEBRECEN-FERENC JÓZSEF-U-22

VI. ANDRÁSSY-UT-37

IV. KOSSUTH LAJOS-U-2

SZEGED-KARASZ-U-6

KemOrite

SZÉPIT, ÜDIT, FIATALIT.

kötetlekedől kilép és más vállalatnál nyer alkalmazást, járuléktartalékát át kell utatni és az új vállalatnál bele kell számítani a nyugdíjévébe bármely más vállalatnál előbb megszerzett szolgáltatási időt.

E probléma egyébként legközelebb már a parlamentet is foglalkoztatja, amennyiben Szilágyi Lajos szerdán interpellációban kérdi meg a pénzügyminisztert, miért nem hajtották még mindig végre a biztosítási magánvállalatok állami ellenőrzéséről szóló 1923. évi VIII.

törvényeket, miért nem bocsátották ki a 36. szakasz alapján esedékes végrehajtási utasítást, bár

e mulasztás következtében a társadalombiztosítási magánintézmények terén anarchikus állapotok uralkodnak

és több, mint tízezer ember érdekeit veszélyeztetik. Az interpellációra Wekerle pénzügyminiszter nyomban válaszol.

Három magyar újságíró indul Kolozsvárról, Brassóból és Nagyváradról az új bukaresti parlamentbe:

Paál Árpád, a demokratikus magyarság vezére, Willer József, a parlamenti csoport főtitkára és Hegedüs Nándor, a „Nagyvárad” főszerkesztője

Kolozsvár, december 15.

(A Reggel tudósítójától.) A most lezáródott román képviselőválasztások eredményeképpen a megválasztott magyar képviselők sorában a magyar toll harcainak három képviselője is bevonult a bukaresti parlamentbe. A három magyar újságíró közül kettő már eleve is kombattáns szerepre, a harcok előcsatárjainak van tekintve, miután ők ketten:

Hegedüs Nándor, a „Nagyvárad” főszerkesztője és Willer József, a „Brassói Lapok” szerkesztője beszéltek talán legfőkélebben a román nyelvet a parlamenti magyar csoportban.

Csaknem úgy, mint Gyárfás Elemér volt főispán, aki már gyermekkorában megtanult románul, Hegedüs Nándor Nagyváradon meg Ady Endréről, Bíró Lajossal, Nagy Endréről küzdött az első fronton a vidéki magyar újságírásnak fővárosi nivóra való emeléseért. Ő is a „Szabadság” gárdájából került ki és lett később a „Nagyvárad” munkatársa, majd a „Nagyvárad” főszerkesztője. Hegedüs az örökké tanuló és olvasó újságírók talánjából való,

a kisebbségi és nemzetiségi kérdések Erdélyben egyetemi tanszék nélkül is valóságos professzora.

Eppen e fölkészültségénél fogva súlyosak azok az írásai, amelyek szinte napról-napra „Fizyelő” címmel jelennek meg lapja élen. Dr.

Paál Árpád elnöke a kisebbségi magyar újságírószindikátusnak, Udvarhely utolsó magyar alispánja volt. Az ő cikkei adtak irányt az új impérium kezdetén a kisebbségi sorsra jutott magyarságnak. Paál Árpád a demokratikus eresszi magyarság vezére lett és a „Keleti Újság” hasábjain megjelent cikkeiben azt hirdette, hogy a történelmi erejű változások közben az egyén nem helyezkedhet szembe a történelem viharzó, sodró erejével, hanem

a népek lelki közeledése révén kell kiharcolnia a magyarságot számarányánál és súlyánál fogva megillető pozíciót.

állami, kulturális és gazdasági téren egyaránt. Dr. Willer József a harmadik újságíró képviselő, Paál Árpáddal együtt tagja volt már az előző parlamentnek is és mint a magyar parlamenti csoport főtitkára, a legaktívabb tevékenységet fejtette ki. Willer eredetileg Lugos polgármestere volt, majd mint zongoraművész és karmester kapcsolódott bele városi kulturéletébe és néhány év óta a „Brassói Lapok” munkatársa. Velük

az erdélyi újságírásnak három jelentékeny tagja került be a parlamentbe.

Pótképviselő lett dr. Zágony István, a „Keleti Újság” szerkesztője, aki a Kolozsváron megválasztott Vásárhelyi János után következik a listán. A magyar élet szellemi vezetői eddig is az erdélyi újságírók voltak, akik most politikai téren is szavírók lesznek.

Hódmezővásárhelyi cserepek

(A Reggel munkatársától.) A Műcsarnok téli tárlatának kitűnő és kevésbé kitűnő művészei ne haragudjanak, hogy a sok kitűnő és kevésbé kitűnő kép, szobor, rajz és tervezet minden impresszióját kiküszöbölő

a hódmezővásárhelyi eserepek kedves szencziója.

Az arany középszerüségről elvégre ódat is írt a latin költő, azt tehát szegyélni nem kell, de viszont irni sem kell róla és ha most kiállító művészeink nem kívánják megrendíteni és föl-izgatni a szemlét, a kritikus sem kötelezhető, hogy repeső örömmel csatoltatassa szárnyait. De a Műcsarnok előszobájából balra nyílik egy terem, tele mindenféle cserepekkel. Virágos színek, mély, tüzes kékek és zöldek, vörösek és vadvirágtarkák, drága, ősi, nav formák és mégis egy nagy kultúra fölszínén impozánsak.

Egy pár művész állott össze, hogy új tüzzel lelkesítse át a csongrádi parasztfazekasok ázsiai tradícióit.

Igy lón a hódmezővásárhelyi majolikagyár, amelynek minden darabján, vázákon, poharakon, kulacsokon, bomboniereken, edényeken, tányérokon hol a Rudnay Gyula, hol a Kallós Ede, a Pasztor János, vagy a boldogult Endre Béla gondoskodó szeretetét érezzük, ahogy ők, a hódmezővásárhelyi művészek, az ősi lélek áhítatos átélésében tanítják és szuggeralják azokat az egyszerű paraszti lelkeket, akik a remekbe formázott cserepre melázó kézzel írott ágas-bogas, puhán egybeolvadó és a legszébb népdal harmonikus és melodikus gazdagságától ékes fazekasdíszeket teremtenek. Itt nem fenyeget a matyóvázesedelem, az ősi szépség nem vész el

itt az iparművésznők bécsi és müncheni díletantizmusában, itt él a hagyomány és az elmúlt régi fazekasok dhitata zendül még abban a magásra fokozott plasztikai kultúrában is, amely a Kallós Ede Madonnáját a Robbia-janszok klasszicitásait dísztli.

Ez a dombormű az egész őszi tárlat szencziója.

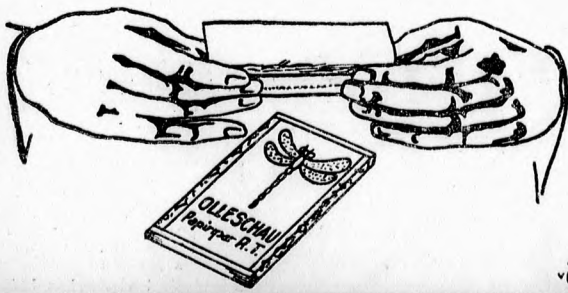
Íme magyar parasztfazekasok, akiket egy nagy magyar művész tervezett az olasz reneszánsz termékenységre hevít. Szeretném, ha mindenki tudná, hogy itt potom pénzben bübánsok műtárgyakkal lehet kapni, ha a magyar publikum is rákapna arra a legszébb lakásdíszre, amely az osztrák és német gyárak kliszrozott tömegárujánál mérhetetlenül értékesebb és mégis olcsóbb. Ujzselandba, Ausztráliába, Amerikába szállítanak a vásárhelyiek. Most talán eljutnak Magyarországra is.

Márkus László

tudja
itt a
bal,

mit
csinál
a jobb

OLLESCHAU
PAPIRT SODORNI LEGJOBB!

VÁRADY BÉLA

éég

ezennel értesíti m. t. vezetői és a n. d. vásárlóközönséget, hogy december 1-től kezdve

CSAK

IV, Türr István-utca 9. sz.

alatti üzlete felmolelton (bejárát az üzleten keresztül) kivételosen olcsó

karácsonyi árusítást

rendez az összes uridivat-cikkeken

Angol szövet, egy-egy öltönyre	P 160.—
Fluon puplin-ing	P 15.—
Selymnyvakondó	P 8.60
Francia fluon-szövet, darabja	P 2.50
Puplin- és oxford-pyjama	P 25.—
Nyulzőrkalap	P 10.—
Córnazokni	P 3.70
Córnaharisnya	P 4.—
Szavashörkösztű	P 12.—
Selymél, szurke és fehér	P 12.—
Nadrágtartó	P 6.—

Kérem minden vételkötelezettség nélkül a vásárt megtekinteni!

REMEK A
PARISIEN GRILL

Paulay Ede-utca 35. sz. Telefon: 988-09

DECEMBERI MÜSORA

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGS A LEGJOBBAK!

Egy veszettségre gyanus japánpincs miatt szombaton kivégzésre ítélték két lipótvárosi ház összes kutyáit és macskáit

A tömegkivégzés nagy riadalmat kellett az egész városban, egy egyetemi tanáregészséges bulldogját utolsó pillanatban maga a minisztermentette meg

(A Reggel tudósítójától.) Az eset, amely kutyákról szól, a következő. A Kossuth Lajos-ter egy ötemeletes bérházába néhány napra beköltözött egy vendéghölgy és egy japán pinesi. A kis fehér japán származóly pénteken egyszerre rosszul érezte magát, buskomor lett, amire a vendéghölgy fölvitte a házban lakó állatorvoshoz. Az állatorvos, akinek szünet volt kutyája, láthatóan megijedt, amikor a kis japánt meglátta s elküldte a klinikára. A kutya professzorok kimondták a verdiktet: *a pines csöndes veszettségben szenved, el kell pusztítani.* Szombaton reggel megjelent a bérháznak abban az öt lakosában, ahol kutya volt, egy rendőr, a házmeister és egy sinter. A kutyát magukkal vitték; tapintatosan azt mondták: *megfigyelésre.* Két mulatságos kis drót-szőrii foxit, egy farkaskutyát, egy törpe juhász-kutyát és egy taesket. És egy angora-macskát, amely nagy fehér modzulatlanságban gubbasztott a házmeesterlakásban. Kivitték őket az állategészségügyi telepre, ahová a kerületi állatorvos kitelefontalt:

Artur kutyája — híres, gyönyörű, Pestszertó ismert állat — néhány háználra az előbbi épülettel, megveszett. Sinter, rendőr, házmeister: úgy mint az előbb. Ebből a házból hét kutyát vittek a telepre.

Mind a hetet még szombaton lelőtték.

Egy egyetemi tanár véletlenül látogatóban volt a házban a kutyájával; azt is el akarták vinni. A professor a miniszterhez rohan, a miniszter sajtókezelője rendeletet ad ki: *„Kivégzés mellőzendő.” Ez a kutya volt az egyetlen, amely — az utolsó pillanatban — megmenekült a szombati kutyahaltól.* — Vasárnap több kutyatulajdonossal és kutyabaráttal beszélünk, azokkal akik ma Budapesten nemcsak divatból, hanem külföldmájomlásból, hanem valami furcsa és az általános pesti letargiában nagyon is érthető szentimentalizmusból szoros és lelkes kutyaszektákat alkotnak. *A tömeges kutyagirtás híre néhány óra alatt elérte az egész várost.* Az emberek megrémülve, idegesnek járnak, nem tudják, hogy az V. kerületi elsőfoku állatorvosi hatóság, amely eddig sohasem tapasztalt elszántással hajítja vegre az állategészségügyi törvény rendelkezéseit: *melik napon csak le a következő házra?* Es nem tudják: miért kell egy unott és siető bürokratikus intézkedés kedvéért elvinni a pesti embertől az utolsó mosolyt, amelyet egy furcsa és bájos kis állati modzulat csak ki az arcára? (h. p.)

azonnal kiirtani, egy percig se várjanak. A tulajdonosok kétségbeesetten rohantak állatorvoshoz, főpécérhez, telepigazgatóhoz: *késő, az öt egészséges kutyát és a nagy fehér angoramacskát, mint veszettségre gyanúsakat!*

már lelőtték.

Szombaton még egy eset történt: Somlay

Hatvanhat órája fekszik eszméletlenül, élet-halál között a Rókus-kórházban Gáspár Marianne színésznő, aki 10 gram medinállal megmérgezte magát, mert nem kapott szerződést

(A Reggel tudósítójától.) A Rókus-kórház 27. számú kórtermében, a női öngyilkosok osztályán *eszméletlenül fekszik egy fiatal színésznő, aki megmérgezte magát. Az ágy fölött a névtábla: Gáspár Marianne; kora: 24 év. Az öngyilkosság módja: medinállal való mérgezés. Hőmérséklete: 39°.* A csukott szemű, zilált hajú, nyitott szájjal líhege lelegző arcbán alig lehet fölismerni azt a *Gáspár Mariannt*, akit 5-6 évvel ezelőtt a *Belvárosi Színház* és az *Apollo Kabaré* színpadain láttunk néhányszor. *Szép fekete szemű, fekete hajú, mindig nevetté legény volt Gáspár Marianne,* aki naivanak ké-szült; *tehetsége, kitűnő organuma* szép színpadi karrierre jogosították. Egyetlen dolog volt, ami miatt sokat panaszkodott ismerőseinek: az, hogy *alacsony a terméke. „Ita 4-5 centiméter magasabb lehetne!”* — ez volt a legnagyobb vágya. De példaként vizsgáltta magát: színésznőkről beszélt, akik semmivel sem magasabbak, mint ő és az ő szerepkörében mégis karriert csináltak. Neki nem sikerült. A Belvárosi és Apollo néhány szerepe után nem kapott szerződést a fővárosban. *Az Alapítvány Országos Kamaratársulat nevére lett,* félévig járta a vidéket. Később több vidéki társulatnál játszott; legutóbb *Gulyás Menyhért* nyíregyházi társulatánál. A vidéki sikerek azonban nem elégtékelték ki. Három hónappal ezelőtt megint Budapestre jött. Újból végigjárta a direktorok iródiát, itt-ott kapott néhány biztatást, de *szerepelt sehol.* Erre pedig nemcsak az ambíciójának kielégítésére lett volna szüksége, hanem azért is, mert *nem volt miből megélnie. Edesanyját és édesapját fiatalon elvesztette,* nem volt kihez fordulnia. Csütörtökön este néhány ismerőssel együtt vasaorázott az „Apostolok”-ban. Egyik barátja itt a betegsége mellett így beszél el az este történetéről:

Marianne. Amikor megkérdeztük mi az oka, hogy a hetek óta tartó bnskomorsága után ilyen jókedvű, ezt felelte: *„Annak örülök, hogy holnap már nem élek.*

Képzelték, gyerekek, az éjszaka meg fogom mérgezni magam!”

Mi nem vettük komolyan a dolgot, annyira könnyedén, nevetve mondta. Egyikünk mégis hazakísérte és vizsgáltta, hogy még minden rendbejöhét, szerződést kaphat, karriert csinálhat, csak ki kell várnia. Gáspár Marianne már nem tudott várni. Aznap éjszaka

10 gram medinállal megmérgezte magát.

Most már 66 órája fekszik eszméletlenül. A mérgezését vasárnap reggel óta kétoldali tüdőgyulladás komplikálja.

Az orvosok szerint már csak a csoda segíthet rajta.

Az ágy körül három fiatal színésznő ül, barátai, színiiskolai kollégái, *csöndesen sírnak — és várják a csodát...*

A világháború leghíresebb francia repülőtszifjét vasárnap féltékenységből agyonlőtte a felesége

Páris, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A világháború egyik legismertebb francia repülőtszifjét, *Weyler mérnököt, vasárnap felesége három revolvertűzéssel megölte.* A gyilkos asszony maga értesítette a rendőrséget, amely letartóztatta. *Weylerné,* aki a híres aviatikus harmadik felesége volt, kihallgatása alkalmával azt állította, hogy önvédelemből eselkedett a rendőrség azonban azt hiszi, hogy *tettét féltékenységből követte el.* Weyler feleségével mindössze egy hónapja élt együtt. *Weyler* rövid idő előtti repülőtechnikai fölfedezésével sok pénzt keresett és nagyon jó anyagi viszonyok között élt.

Gyászruhák
4 óra alatt
Horváth és Halász
Telefon: Aut. 871-09
nöl gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
Teljes gyászfelszerelések speciális raktára

KÁLLAY TAMÁS

KÜLFÖLDI DOHÁNYKÜLÖNLEGESSÉGEK
BUDAPEST IV. TÚRR ISTVÁN-UTCA 4
TELEFON: 816-38. SZÁM

HAVANNA SZIVAROK	
H. UPMANN	
Coronas Intermassas, 25 darabos ládácska	62.50 P
Mil Flores Grandes, 25 darabos ládácska	60.- P
Salomones, 25 darabos ládácska	55.- P
Juveniles Glas Jars, 50 darabos üveglart.	90.- P
Coronas Chicas, 25 darabos ládácska	44.- P
Peñit Bouquet, 25 darabos ládácska	45.- P
BOCK Y ET CO.	
Horienstas 25 darabos ládácska	40.- P
LA CORONA	
Excelso Royales, 10 darabos ládácska	24.80 P
H. DE CABANAS	
Noz Plus Ultra, 50 darabos bádószelence	101.- P
HENRY CLAY	
Coronas Chiquitas, 25 darabos ládácska	44.- P
Amorosos, 10 darabos ládácska	35.- P
FLORA DA TABACOS DE PARTAGAS ET CO.	
Bouquet Especial, 25 darabos ládácska	40.- P
ROMEY Y JULIETA	
Trocaderos, 10 darabos ládácska	35.- P
OLASZ SZIVAROK	
Virginal szivar, 1 drb á	30 P
Toscana-szivar, 1 drb á	25 P
Sella-szivar, 1 drb á	20 P
HOLLANDI SZIVAR	
Flor Preferida, 10 darab	10.- P
TÖRÖK SZIVAROK	
MONOPOLE D'ETAT DES TABACS DE TURQUE. Constantinople	
Jockey Club, 20 darabos bádószelence	2.- P
Sclan, 20 darabos bádószelence	2.60 P
Cabinet, 20 darabos kartondoboz	1.60 P
Gazi, 20 darabos bádószelence	1.50 P
Cercle d'Orient, 20 darabos kartondoboz	2.20 P
Cercle du Bosphore, 20 darabos kartondoboz	2.- P
EGYIPTOMI SZIVAROK	
NESTOR GIANACLIS LTD., Cairo	
King, 20 darabos bádószelence	3.40 P
Queen, 20 darabos bádószelence	2.40 P
Phénix, 20 darabos bádószelence	3.- P
KYRIAZI FRERES, Cairo	
Elite, 25 darabos kartondoboz	3.25 P
Imperatore, 20 darabos kartondoboz	2.40 P
Iris, 20 darabos kartondoboz	2.40 P
The Conqueror, 20 darabos kartondoboz	6.- P
DMITRINO ET CO., Cairo	
Luxor, 25 darabos bádószelence	4.- P
Pour les Princes, 25 darabos bádószelence	2.50 P
LE KHEVIVE (ED. LAURENS LTD.) Alexandria-Cairo	
Figaro, 25 darabos bádószelence	4.25 P
A. CHELMIS ET CO., Cairo	
Ramses, 25 darabos bádószelence	3.75 P
Hiksoe, 25 darabos bádószelence	3.75 P
M. MELACHRING ET CO., Cairo	
Anubis, 20 darabos kartondoboz	2.80 P
GABRIEL MANTZARIS ET CO., Alexandria-Cairo	
Sultan, 25 darabos kartondoboz	3.75 P
Pacha, 25 darabos kartondoboz	4.25 P
THEODORO VAFIADIS Ma Jole, 25 darabos kartondoboz	
SIMON ARZT, Cairo	
Royal Dragon, 10 darabos kartondoboz	3.60 P
First King, 20 darabos kartondoboz	5.- P
Extrafine P, 20 darabos bádószelence	3.60 P
Dames, 20 darabos kartondoboz	2.- P
ANGOL SZIVAROK	
ABDULLA ET CO. LTD., London	
Abdulla Rose tipped, 20 darabos kartondoboz	5.20 P
Abdulla H. sz., 25 darabos kartondoboz	4.25 P
Abdulla 16. sz., 25 darabos bádószelence	3.50 P
ALFRED DUNHILL LTD., London	
Duke, Turkish, 25 darabos kartondoboz	4.50 P
Dunhill, London, 50 darabos bádószelence	6.50 P
TEOFANI ET CO. LTD., London	
Turkish (Rose tipped) K. O., 25 drbos kartd.	6.- P
Petit (Gold tipped) K. O., 25 drbos kartd.	3.50 P
Empire (Cork tipped) K. O., 25 drbos kartd.	3.50 P
Russian Special, 25 darabos kartondoboz	4.50 P
BRITISH AMERICAN TOBACCO CO. LTD., London	
Gold Flake, 20 darabos kartondoboz	2.40 P
Clysmo, 25 darabos bádószelence	3.- P
H. L. SAVORY ET CO., London	
Turkish 5. sz. (Round), 20 darabos kartd.	3.60 P
PHILIP MORIS ET CO. LTD., London	
Cambridge, 25 darabos kartondoboz	4.- P
Marlboro, 25 darabos kartondoboz	3.75 P
BELGA SZIVAROK	
THE VICTORIA EGYPTIEN CIGARETTE CO., Bruxelles	
Miss Blanche Ladies, 20 drbos kartondoboz	2.40 P
SVAJCI SZIVAROK	
„TURMAC” TURKISH-MACEDONIAN TOBACCO CO.	
Turmac-Edil, 20 darabos kartondoboz	2.40 P
Turmac-Vert, 25 darabos bádószelence	3.50 P
GÖRÖG SZIVAROK	
Atticon 20 darab	3.40 P
Tejlon, 20 darab	3.40 P
Arditti, 20 darab	3.20 P
OLASZ SZIVAROK	
Eja, 20 darab	1.80 P
ANGOL PIPADOHANYOK	
ALFRED DUNHILL LTD., London	
Dunhills Standard Mixture, 4 angol fontos bádószelence	7.50 P
Uganyez, 1/2 fontos bádószelence	5.75 P
Three Yeras Matured Virginia, 4 angol fontos bádószelence	7.50 P
Uganyez 1/2 fontos bádószelence	5.75 P
BRITISH AMERICAN TOBACCO CO. LTD., London	
Capstan N/C Mild, 50 gramos bádószelence	3.50 P
CARRERAS LTD., London	
Craven Tobacco, 50 gramos bádószelence	4.- P
I. G. DILL CO. RICHMOND U. S. A.	
Dill's Best Rubbed 1 1/2 uncias csomagolása	3.- P
Videki megrendeléseket utánévt mellett postafordultalval továbbítani. Portó, csomagolás önköltségi áron.	

Hölgyek jelszava:
Selymet, esipkét, vásznat, szövetet
Kevés pénzért, sok jó, szépét
Klein Antal
divatruházában vásárolhatunk
Király-utca 53. (Akácfá-u. sarok)

„Amit a szegényeknek juttatunk, nem alamizna, de biztosítási összeg, mely a társadalom békéjét biztosítja“

Hat méter magas, ragyogó Karácsonyfa alatt 2200 szegény gyermeknek osztott ki cipőt, fehérneműt vasárnap a Tébe

(A Reggel tudósítójától.) Szegény iskolások gyerekei hosszú sora gyülekezett vasárnap délelőtt a főzde bejárója előtt. Közükben piros cédulával: ingyen ruhaneműre jogosító utalvánnyal, a hidegtől és az örömtől kipirult arccal várokoztak, amíg rájuk került a sor. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete tartotta vasárnap délelőtt a Főzde kupola-csarnokában karácsonyfa-ünnepélyét, amelyen

2200 szegény gyermeket ajándékoztak meg cipővel és fehérneművel.

A gyermekeket a fővárosi elemi iskolák választották ki. Jónéhány volt közöttük, aki a hideg idő beállta óta nem járhatott iskolába, mert nem volt cipője. A terem közepén hat méter magas, gyönyörűen földiszitelt karácsonyfa fogadta a szegény gyermekeket. Az ünnepség vendégei között ott láttuk Ripka főpolgármestert, Liber és Solthy tanácsnokokat, Raffay és Ravasz püspököket, Huszár Károlyt, valamint a fővárosi pénzügyeteket vezetőit teljes számmal.

Hegedüs Lóránt,

a Tébe elnöke üdvözölte a vendégeket:

— Kikerestük a legnagyobb karácsonyfát, ami Budapesten található volt, azok részére, akik a legnagyobb nyomorban vannak. A társadalmi összeforrásban, a társadalmi problémák megoldásán az dolgozik a legjobban, aki szociális érzéssel ellátva, jótékonytárgyakkal foglalkozik. A Tébe az elmúlt évben negyedszázalékos pénzt adott jótékony célra. Bársonk az Öngye és a többi egyesületek is így kinyitják a szükhöz.

A nemzeteknek és az egyes nemzetek kebelén belül az osztályoknak küzdelmében az fog győzni, aki a legtöbb szerencsétlennel közeledik a többiekhez.

Apponyi Albert a Szent Benedek-rend jelentőségét méltatta a Szent István Akadémia vasárnapi ünnepén

(A Reggel tudósítójától.) A Szent István Akadémia vasárnap tartotta a Szent István Társulat díszteremében XII. ünnepi ülését, amelyen Serédi hercegprímás is megjelent. Az előző Apponyi Albert gróf elnöki megnyitójában kiterjeszkedett a Szent Benedek-rend multjára, tevékenységének jelentőségére és arra a befolyásra, amelyet a rend a magyar kultúrára gyakorolt.

— A keresztény magyarság bölcsőjénél — mondta Apponyi — ott találjuk a Szent Benedek-rendet, mint Szent István oktatóját és munkatársát, mint az első nevelőjét és nevelőink lelki fejlődésének őszidőszakon át hűséges kísérőjét, sokban irányítóját.

Nem képzeltető olyan magyar kulturtörténelem.

AMI SZÉP, FINOM ÉS DIVATOS

MEGTALÁLJA

FÉNYES MARCELL
URIDIVATÜZLETÉBEN
VI, TERÉZ-KÖRUT 34

Izléses
karácsonyi
ajándékok!

Antik-, Mária Terézia-
és bronz-csillárok

gyártása
IV. ker., Váci-utca 27-29 sz. „Általános“
(Piarista palota)

Huszár Károly,

a Társadalombiztosító Intézet elnöke mondott ezután beszédet:

— Csodaszép dolog, hogy az üzletkötekek házában karácsonyfát állítottak Jézusnak.

Soha Magyarországon — falán 1919-et és 20-at kivéve — olyan nyomor nem volt, mint ma.

Ezrével és ezrével vannak szegény öregek, akik elhagyottan élnek; anyák, akik nyolc, tíz, tizenkét gyermekről gondoskodnak egy kerestből, de ez az egy kereset is bizonytalan — és senkinek nem jut eszébe, hogy fát, emulváltó kioldókat, szelvényeket nyomorgóknak. A hivatalos statisztika szerint

22.000 ember van Budapesten, akinek semmi jövedelme nincs.

Minden szilveszteri mulatságon álljon az asztalon egy teríték a *lahatalan vendég* tányérja. A nyomorgókba visszatér a hit, ha látják, hogy a társadalom törődik velük. Csak így hidalható át az a szakadék, amely az egyes társadalmi rétegeket elválasztja egymástól. Amit a szegényeknek juttatunk,

nem alamizna, de biztosítási összeg, amely a társadalom békéjét biztosítja.

Liber tanácsnok a székesfőváros tanácsa nevében beszélt, majd a Tébe-bankok igazgatóinak feléig kiosztották a cipőt és fehérneműt a gyermekek között, akiket cukorkák és süteményekkel tartalmazó ajándékosomagokkal is megleptek. A Tébe jótékonyági bizottságának, amelynek élén Milos György kormányfőtanácsos és Némethy igazgató állanak, úgy intézkedett, hogy az ünnepély után a hatalmas karácsonyfát a Szerémszóra szállítsák, hogy a társadalom szerencsétlen szímből szülőgályon azoknak a szegényeknek, akiknek otthonába nem jut karácsonyfa.

amely magába ne foglalná a magyarországi Bencés-rend történelmét.

Szimbólum szempontjából igaznak lehet azoknak, akik Panyovháza három dombról származtatják le a magyar címernek kellős keresztjét ékesített hármass horgolyját.

Reiner János főtitkár az Akadémia elmúlt évi munkásságáról terjesztette elő jelentését és kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt tagokról, így elsősorban Prohászka Ottokárról, Strommer Viktorin értékesített olvasott föl Szent Benedekről és a szerzetesi életzményről. Kécs István elbeszélést, Sik Sándor három verset adott elő.

Háromszáz állásért 18.000 pályázó és 54.000 protektor száll harcba a Társadalombiztosító Intézetnél

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap órákon át tartó aukció volt Fess népjóltóti miniszter-nél, amelyen a Társadalombiztosító Intézetnél esedékes kinevezésekről és előleptésekről döntöttek. Résztvettek a megbeszélésen Dréber államtitkár, Balogh Andor vezérigazgató és a Társadalombiztosító ügyosztályfőnökei, Huszár Károly elnök azonban nem volt jelen. Elhatározták, hogy január 1-én 300 új állást töltenek be. A kinevezések ügye nagyon bonyolult:

a 300 állásra több mint 18.000 kérvényt adtak be és minden pályázó műgött legalább három protektor áll.

Két turnusban fog megtörténni a kinevezés, az első csoport közvetlenül karácsony után, a második január elseje körül. A kinevezendők legnagyobb része alsóbb kategóriájú tisztviselői állásba fog kerülni. Ezek közül január elsején 100-120 előleptetés is lesz, főként a fogalmazói kar alsóbb fizetési osztályaiban és a számviteli szakon.

REMINGTON

PORTABLE IROGEP

standard billentyűzettel, irodai, uti és házi használatra

MINT KARÁCSONYI AJÁNDÉK IS

HASZNOS
SZÉP
ÉRTÉKES

18 HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE IS SZÁLLITJUK!

REMINGTON IROGEP R.-T., BUDAPEST VI, ANDRÁSSY-UT 12

Fiókok: Debrecen, Piac-utca 58. — Győr, Árpád-utca 30

☛☛☛ Képviseletek az ország minden városában ☛☛☛

Megtalálták Amundsen egyik matrózát,

aki tíz év előtt veszett el egy északsarki kutatóúton

London, december 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Moszkvai jelentés szerint egy orosz tudományos expedíció Észak-sibériában egy norvég matrózra bukkant, aki Amundsennek 1919. évi északsarki kutatóútján eltűnt és azóta nem volt érintkezése emberlaka területekkel.

A Noszty-fiu — filmen

Filmek csináltak a Noszty-füről, a svédiai Huszárról, aki Mikszáth és Harsányi arak jövöltől oly rendkívül sok cseten valhatott szerelmel — a Vicszinházban — az ő Toth Marijának. Meg kell állapítani, hogy a film,

amely a Palacuban és a Forumban fog

menni,

sztintén kitűnő. Bár a kép berlini gyár produkciója, de sok magyar dolgozott ezen a sikeren. A Mikszáth-Harsányi-jéle színjátékából Bér-dos Ártur írt szcenáriót. A filmet Bolváry Géza rendezte. Szereplői között ott látja Verébes Ernőt (a kitűnő Bubenyikét), Székely Ibolyát (aki Budapesten pünkösdi királynő volt), Szőregyházy Gyulát, Kötönyök, De jó a két külföldi főszereplő is: Ivor Novello és Evelyn Holt. A fölcetelék Magyarországon készültek. Színhely: a magyar vidéki város, Budapest (legszébb látkepeivel), a Hortobágy, Debrecen udvara, egy szép magyar kastély, a Vagyász grófoké... Az órángós fotografus még a dőlőbát is lekapt! Így esik, hogy a filmet minden részletben csak dícsérni lehet. Dícsérje itt az is, aki legilletkezőbb. Harsányi Zsolt ezt mondja a Noszty-filmről: „Az ő ház-szem, én vagyok az első szerző, akinek darab-ját filmre írták s aki el van ragadtatva a filmtől. Külön szerencsése a képek, hogy Bolváry rendezte, aki huszárfisz volt és így a katonai dolgok rendezésében hibátlán. Igaz s jó valamennyi szereplő, de legjobb és legiz-gább szereplő, mégis, a fényképezés. Az rábá-tól mindenki-re.“ A kép magyar föliratait — külön köszönet érte! — Harsányi Zsolt írta... A „Noszty“-t csütörtököt a Forum és a Palace tűzte műsorára.

KHASANA

PARFOM

DR. M. ALBERSHEIM
FRANKFURT—LONDON

egy igazi stílusos karácsonyi ajándék

Illatálló, kedves, finoman
vonzó parfüm, mely a

forró juliusban is még a hideg
karácsonyra emlékeztet!

Kapható minden drogériában,
illatszertárban és patikában

Ára P 3.60, 7.20 és 11.40

Magyarországi központ.

MIHÁLY OTTÓ gyógyszerüggykereskedés
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 43

Három magyar szenátor és 110 Maniu-párti kapott mandátumot a megyei választásokon, a többi pártok jelöltjei mind kibuktak

Bukarest, december 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A szombati szenátusi választások eredménye vasárnap vált ismeretessé. 113 szenátort választottak a megyék. A szenátus többi tagjait a megyeválasztások és a különböző érdekképviseleti kamarák választják. A kormánypárt 72 megye közül 69-ben abszolút többséget ért el, ennél fogva

a 113 szenátor közül 110 kormánypárti.

Az ellenzéki pártok közül csupán a magyar párt jutott szenátori mandátumhoz. Csik-, Háromszék- és Udvarhelymegyében kapott egy-egy mandátumot, úgy, hogy

a szenátusnak három magyarpárti tagja lesz.

Miért mondott le Melly Béla a Vásárpénztár elnökségéről?

Lemondólevelében, amely vádlevelnek is beillik, súlyos tényeket olvas rá a főváros tanácsára s minden felelősséget elhárít magától

A nagy személyzeti kiadások, amelyekért mindig fáradták, ráoktrojált kiadások voltak, a tanács legutóbb is a Községi Takarékpénztártól megváltó magasrangú tisztviselőket akarta nála busás állásokban elhelyezni

(A Reggel tudósítójától.) Az autótaxiügy hullámjai még a főváros tanácsa fölött toronyosulnak és máris újabb, ugyancsak izgalmas probléma megoldása foglalkoztatja a városi tanácsot. Melly Béla ugyanis lemondott a Vásárpénztár elnökségéről és ezt a következő igen súlyos levélben jelentette be az igazgatóságnak:

Intézetünk ellen az utóbbi

három év alatt 12 vizsgálatot tartottak,

A Pénzüntéti Központ revíziós vizsgálatait kivéve, a főbbieknek

sem befejezéséről, sem eredményéről értesítést nem kaptunk.

A vizsgálatokon fölül a nyár folyamán kísérlet történt azért, hogy lemondásra bírjanak, azért, hogy más, politikailag is exponált személy foglalja el helyemet.

Ellenálltam,

mert ez közelesem volt az intézet érdekében s a magam tisztessége okából. Már a múlt évben rámutattam arra, hogy az intézet nem bírja meg azokat a nagy személyzeti kiadásokat, amelyek

különösen az ide fölöslegesen magasabb állásokba helyezett személyek miatt merültek föl.

Ez év júliusában más összeroppant intézet megmentése érdekében bankfőosztályunknak megszűntetését javasoltam a Községi Takarékpénztár, Bankfőosztálynak az ide

közeli 400.000 pengót jövedelmezett.

Ezért nemcsak, hogy ellenérteket nem kapott az intézet, de még abban is megakadályoztatott, hogy közgyűlést tartsasson ebben az ügyben, noha

a kisebbségi részesvényesek megnyugtatása érdekében

az föltétlenül szükséges lett volna, mert a főváros

nem tulajdonosa az összes részesvényeknek. Emiatt az intézet csak jogfőntartással élt, amennyiben bankfőosztályát de facto átadta ugyan, de de jure való átadását a közgyűlés elhatározásának tartotta fenn. A Vásárpénztár az előadókat miatt már nem rendelkezvén a jövedelemmel, amely

egész tevékenységének és számításainak biztosítékát képezte,

több előterjesztést tett a főváros tekintetben Tanácsához (tökeemelés, az adomány bérigazgatóság átadása) annak bejelentésével, hogy előterjesztéseinek honoriglása nélkül nem lesz abban a helyzetben, hogy az ideén osztalékokat adhasson, kijelentvén egyúttal, hogy

a következményekért a felelősséget magunktól elhárítjuk.

Előterjesztéseink többszöri sürgetésem ellenére elintéztést nem nyertek, elhelyett

A Községi Takarékpénztár kötelekéből kiváló magasabb tisztviselőnek intézetünkönl való elhelyezését kérték,

és pedig olyan föltételekkel, amiket személyzeitünk sérelme, a fogyelem föntartásának veszedelme és újabb jelentős terhek vállalása nélkül nem teljesíthettünk. Minthogy ezek a tények ellenkeznek azaz a fölfogással és célkitűzéssel, amelyek engem az intézet alapításakor és azóta vezettek és az igazgatóság helyeslésével is találkoztak, ennél fogva mindazokat olybá kellett vennem, mintha személyem akadályt lenne annak, hogy

a főváros megváltozott fölfogásának

érvényt szerzhessen. S tekintve, hogy az újabb törekvéseknek ellenálltam, talán jobban veszedelmeztem az intézet érdekeit, mintsem erkölcsi fölfogásom szerint szabad, nagyon köszönöm az eddig belém helyezett bizalmat s a két évtizeden át viselt igazgatósági tagságomról és elnöki tiszttségemről szívesen lemondok. Kiváló tiszteletemnek ösztöne kifejezésével

Budapesten, 1928 december 14-én. Melly Béla.

Teljesen beavatott helyen közzölték A Reggel-lel, hogy

Melly lemondását rövidesen a személyi változások egész sora és a Községi Takarékpénztár teljes újjászervezése követi.

Lázár Miklós a taxiügy elintézését követő első rendes közgyűlésen interpellációjában kívánja föltárni a Községi Takarékpénztárnak Melly lemondásával kapcsolatos egész helyzetét, föl fogja fedni Melly megállapodásainak és utazásainak összes részleteit és

indítványozni fogja, hogy Melly helyének beföltését ne a főváros tanácsa, hanem a pénzügyi bizottság tizenkettes albizottsága készítse elő.

Erre annál sürgetőbb szükség van, mivel — hír szerint — már januárban összeül a Községi Takarékpénztár elnökeválasztó közgyűlése.

Friedrich Istvánnal szemben a Községi Polgári Párt Ereky Károlyt önhajtja az elnöki székbe ültetni,

egyelőre azonban csak annyi bizonyos, hogy az új elnöknek föltétlenül le kell mondania törvényhatósági bizottsági tagságáról. A Reggel beszélt

Ereky Károlyral,

aki a következőket jelentette ki: — A Vásárpénztár egyike volt a székesfőváros legjobban vezetett pénzüntézetinek egészen az inflációs időkig, amikor a valuta romlása következtében nem volt biztos bázisuk a hitelezéseknek. A áruárások ekkor súlyos veszteségeket okoztak, kétségtelen azonban, hogy

mihelyt az ügyek normális mederbe jutnak, a Vásárpénztár ismét egyike lesz a legjobb pénzüntézeteknek Budapesten.

A megoldás személyi részleteiről természetesen nem nyilatkozhatom.

TURUL CIPŐ

BUDAPESTEN: RÁKÓCZI-ÚT 14. ÉS MINDEN NAGYOBB VIDÉKI VÁROSBAN
KIRÁLY-U 30. TÖRÖK-U.2.

PÁNTOS CIPŐK LAKK és DIVAT-SZÍNEKBE, KÜLÖNBŐZŐ MODELLEK:

Arank bizonyították legjobban utolerhetetlen versengékeségükkel. Vállalatunk mereve és nagymerű bevásárlásaink teszik lehetővé olcsóságunkkal.

DÚS VÁLASZTÉK HÁZI, GYERMEK, HÓ és SÁRCIPŐBEN!

Karácsonyi süteményeinket süssük

Dr. OETKER-féle Vanillin cukorral

A német parlament éjjeli ülésén egy fajvédő képviselő meg akarta idéztetni az egész kormányt

Berlin, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Ami Németországban csak nagyritkán szokott megtörténni:

a szombatról vasárnapra virradó éjjel a
birodalmi gyűlés ülést tartott.

Az éjszakai ülés öt perccel éjjel után kezdődött és hajnal ¼4-kor ért véget. *Hilferding* pénzügyminiszter nagy beszédet mondott a pótköltségvetésről, amelyet a birodalmi tisztviselők fizetése melé 50 millió márka kiadás többlettel terhel meg. Ennél a költségvetésnél — mondotta a pénzügyminiszter —

akkora a deficit, hogy kiegyensúlyozása nagyon súlyos föladat.

A deficitet nemcsak új adókkal kell fűdözni, hanem a kiadások csökkentésével is. A mi-

niszter beszéde után *Frick* fajvédő képviselő indítványozta valamennyi miniszter, elsősorban *Severing* belügyminiszter megidézését.

Ha a birodalmi gyűlés fölládozza éjszakai pihenését — mondotta —, megkövetelhetjük, hogy a birodalmi miniszterek is hgyjanak föl tartós álmukkal.

Leobe elnök a sértő kifejezésért rendreutastotta *Frick*-et, ami a fajvédők sorában nagy vihart váltott ki. A belügyminiszter — mondotta az elnök — hivatalos megbízásból a Ruhrvidéken tartózkodik, ezért nehez volna megidézni. Ha a birodalmi gyűlés megidézné — tette hozzá általános derültség közben —, az ülést kissé hosszú időre kellene fölfiggeszteni. *Frick* indítványát a Ház elvetette, mellette csak a fajvédők és a kommunisták szavazták meg. Ezután a birodalmi gyűlés január közepéig elnapolta üléseit.

Hófuvás volt vasárnap az Alföldön, Debrecenben 2—3 centiméteres hó esett

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalra hideg szél söpörte végig Budapestet. Ejjfeltáiban szállingózni kezdett a hó és

már-már fehérlettek a pesti utcák.

A gyér hólepel azonban nem maradt meg, elvitte a szél. Ha a főváros nem is, de a nagy Alföld már megkapta karácsonyra a szép magyar tél fehér bundáját; ott már megmaradt a hó, sok helyen hófúvás is volt. A téliesre fordult időjárásról a budapesti meteorológiai intézetből vasárnap délelőn A Reggel a következő jelentést kapta:

Az északi légnyomás dél felé terjedve, a délkeleti depressziós rendszert mindjobban kiszorítja Európából. Ennek a depressziós rendszernek az egyik magva ma reggel a Krim-félszigeten van; a másik pedig az Égei-tengeren.

Középeurópában, különösen pedig a délkeleti felében, nagy légnyomáskülönbségek vannak és ezek okozkák, hogy a hideg északi szelek olyan erősek.

Az élénk beáramló hideg északi levegő nálunk is erősen lehűtötte a hőmérsékletet.

Kiseb havazások, főleg Németország keleti felében, Lengyelországban a Kárpátok vidékén, a Balkánon és Délországban voltak. Hazánkban az éjszaka folyamán mindenütt a fagypontra alá szállott a hőmérséklet és a minimum hőmérséklet —4 fok Celsiusra is leszállott. Kiseb havazások jöttek a Dunántúl déli felében meg a nagy Nagy Alföld keleti részén voltak. Az eddigi jelentések szerint a legtöbb csapadék — 7 milliméter — Debrecenben esett.

Debrecenben a hórteg magassága 2—3 centiméter s az Alföldön többhelyütt hófúvás volt.

amely egyes helyeken magasabba is összehordta a havat. A jelek szerint az északi nagy légnyomás még jobban ki fog terjedni Közép-Európa fölé és így az idő csöndesebb lesz, szárazabb és később ki is fog derülni.

másika pedig teljesen szabadú teszi a bejáratot. *Bóth Adám* (Dob-utca 87) tökéletesen oldotta meg a kávéház központi fűtését és szellőztetését. A szellőztetőkészülék lehetővé teszi, hogy a helyiség temperaturáját 5 fokkal a mindenkori hőmérséklet alá süllyessze, ami különösen a nyári időkben fontos. A „Thonet-Mundus” Egyesült Magyar Hajlított Faburkológyár Rt. (Budapest, IV. Váci-utca 11/a) szállította a kávéház kényelmes székeit, amelyek nem nagyterjedelműek, tetszetős kivitelűek s a legkisebb anyagokból készültek. Az asztalok elcsúsznak, mert a talapatokon levő linóleum-burok megvívja az asztalt az ősztergudostól és emellett könnyen tisztán tarthatók. A padló- és falburkolási munkálatokat *Urbach és Tájer Rt.* (VI. László Ferenc-lér 9. Tel. 208—08) készítette, aki közismert a szakmában egy a fővárosban, mint a vidéken. Kávéházak és busipári üzemek hasonló munkálatait 35 év óta készíti megrendelőinek legnagyobb melegegésére.

A szobrásmunkálatokat *Kollátor Henrik* műszobrász készítette. A festőmunkálatokat *Hantos Testvérek Rt.* aranykoszorús mesterek készítették. A kávéház belső harmonikus összehatásához nagyban hozzájárult a mázó- és fal-kárpítmunka, a festés a maga simaságával és modern technikával megoldott szegélyezésével elegendő, meleg benyomást kelt. A kártya- és billiárdszobák falkárpítozása szintén a mai irányzat sikerült kifejezése.

A kávéház tükörberendezését *Ludányi István* díszművegező (VIII. Práter-utca 59/c) oldotta meg nagyszerűen. *Hollitscher Zsigmond* cég (V. Kálmán-utca 16) készítette a világítás szerelvény munkálatait. A helyiség minden egyes világítóteste egyen- és váltóáramra van szerelve és így semmiféle világítási zavar nem állhat be. Föltűnő, hogy a kapcsolótábla a kezelésszempontjából mennyire egyszerű és veszélytelen.

A billiárdasztalokat *Ráosz Jenő* (IX. Lónyay-utca 46) készítette. Pesten alig vannak precízebb játékasztalok használatban. A kávéház és szűzteremfalak márványburkolatait, valamint a márványasztalokat részben ruszkiai rózsaszínben olasz ponzetto-márványból a 40 év óta fonnálló *Herzka, Halász és Berger* vasár- és márványgyártó gyára (Budapest, V. Lipót-kürt 10) készítette.

Legkevesebb gondot okozott a hűtő- és fagy-laktárióberendezésnek a piacon levő különböző hűtőrendszerek közül való megválasztása. Ugyanis az utolsó öt esztendőben nagyon jó tapasztalatokat szereztünk az Angol Parkban és a Lukács-fürdőben alkalmazott *Brown-Boveri A. S. hűtőautomatákkal* és így habozás nélkül adtuk a megbízást — mondja *Deák igazgató* — *Gellért Ignác és Társa részvénytársaságnak* a hűtőberendezés szállítására. Ezt annál is inkább megtehettük, mert ma még szilárdabb az a meggyőződésünk, mint öt évekkel ezelőtt, hogy kávéházi üzembe csak oly hűtőgépet való, amely masszív, minden igénybevétel kibír, a szó igazi értelmében kezelmentes és ami mindennél fontosabb, minden körülmények között veszélytelen.

A csatornázás, vízvezeték, melegvíz- és egészségügyi berendezéseket *Klein és Társa* cég (VI. Hegedűs Sándor-utca 25) készítette. Az építészeti munkálatokat *Kappéter Béla építőmester* (VI. Eötvös-utca 30) bravurosan oldotta meg. A kávéházat *Bodorú Károly* tanár terve szerint építették újja. Az építkezés művészi megoldása minden elismerést megérdemel.

Megnyílt a Simplon-kávéház

A nagy átépítési munkálatok befejeződtek a Simplon-kávéház igazgatósága és személyzete teljesen fölkészülve várja vendégeit. Deák Elemer igazgató végigkalkulált minket az újáépített kávéházon, amely Budapestnek egyik legszébb, legkényelmesebb, igazán császári jellegű kávéháza lett és sok új vendég látogatására számíthat.

Az impozáns marquisette-tetőt, amely az utcai bejárat fölött van s amely főleg egyszerűségével tűnik föl, Körber Henrik utódi, Kellmen és Társa vasszerkezetek gyára (VI. Várna-utca 6) szállította. A kávéház padlójának egyszerű megoldása az „Energie” gumipadló, amit a Magyar Ruggyantaárgyár Rt. készített. Az

első kávéház Magyarországon a Simplon, amelynek gumipadlója van, amely a higiénia, a tisztántartás könnyűsége, szagtalan volta miatt egyedülálló. A járás rajta zajtalan. A gyönyörű, derűs fényt árasztó esztlárok, amelyek a falakkal ékességei s amelyek újszerű elrendezésükkel föltűnést keltenek, amellett gazdaságosak, mert kevés árammal kellemes fényt árasztanak: az *Elektra-esztlárgyár* (Dob-utca 42) készítményei. Az asztalomunkálatokat *Goldarbeiter Imre* butorgyáros (IX. Angyal-utca 15) készítette. A faburkolat, a telefon-fülke és a két bejáratú ajtó, amelyek monumentálisukkal vonják magukra a figyelmet, igazán tökéletesek. Nemes diófából készültek ezek a szép berendezési tárgyak.

Rapp S. cég, Fülöp szász kőbúrgi és góthai herceg szállítója (*Mária Valéria-utca 13*) készítette a szép kárpítozmunkát, a pamlagokat, a függönyöket. Föltűnést kelt a szélfogó ajtó, amely egy gombnyomásra szűzjelnyílik, egy

Ellenőrizd testsúlyodat

SCHEMBER
személy-
mérleggel

Kapható:

**Schember
C. és Fiai**

VI. Hungária-
kürt 70

Weszely Sportüzlet

IV. Váci-utca 9

Dettelheim Rt.

V. Vilmos császár-ut 16

ZALOGCÉDULÁKAT briliáns-ékszereket és
búrkínél drágábban vesz
Székey Emil (Teréz-templommal szemben.) Telefon

MANGOLD BELA KOLOS

IV. Váci utca 15
karácsonyi

OCCASIOJÁN

csak legfinomabb, új divatárak
kerülnek eladásra

Árak:

Színes Popling-ing	P 14.—
Francia háló-pyjama	P 24.—30.—
Finom hálóing	P 14.—
Francia linon zsebkendő	P 4.—
Tiszta selyem nyakkendő	P 450 650
Selyem shawl	P 11.—
Gyapju sport shawl	P 9.—
Férfi félharisnya	P 3.50
Női gyapjuharisnya	P 4.50
Ósi Double-felöltő	P 180.— 220.—

IV. VÁCI-UTCA 15

Magyarországi képviselőt:

Kanitz Iván és Társa
Budapest IV. Geriőczy-utca 11

Clemenceau-val egy párisi moziban

„Mít ér egy generális csapatok nélkül? Fületlen gombnál kevesebbet, — kevesebbet, mint egy obsitos politikus...”

Páris, december 15.

(A Reggel tudósítójától.) Dél előtt 10 óra. A nagy boulevardokon ilyenkor ideig-óráig megszünik a nyüzsgés. A hivatalnokság, engedelmesség, már több mint egy óraja betelődött az iroda-karámjába. A disztingáltabb idegenek még alszanak. A börzére benézni kora, nem kezdődik féltékenkedő előtt. Lomha kocsiforgalom. Tíz és tizenegy óra közt, délután, az ama ritka időpontok egyike, amikor alább száll a boulevardok lázmérfője.

Az egyik mozi elé gyors egymásutánban most egész sereg koezi gördül. *eleghős utak, magasrangú katonák szállnak ki belőlük.* Megállnak kiinn és várnak. Semmi kétség,

készül benn valami.

Az egyik ur: *François-Poncelet*, az újonnan kinevezett közoktatásügyi miniszter. Ez itt: *Jamet*, a szenátus alelnöke. Ott: *Gaudin*, Páris volt főpolgármestere. Amott: *Mordacq* tábornok, Clémenceau volt katonai kabinetfőnöke. És még mások. Megállnak a mozi előtt. Várnak. Ót perceit utóbb *piros taxi* érkezik a bejáró elé és *most az összes várakozók egyszerre úgy vetik magukat elébe, mint a pályaudvaron szokás a régen várt, messziről érkező vendég elé.* A taxi ablakban torzborz, *fehér, csapott bajusz jelenik meg, lefelé kukorodó, mint egy*

örög fókáé.

A torzborz bajusz fölött husos, igazi latin, vastag orr, amely felé ivelre árkol két óriási, szinte kefének beillő, hatalmas szemöldök. Alóluk két szúrós, ravasz, mosolygó szem. És az egész: bekeretozve egy rózsás, friss, szinte gyermekesen piros-pozsgás arca. A várakozók kitarják az ajtót és kinyitják a kocsiból, fültező függő — mint néhai Ferenc József idején szoktak mondani: rugalmasan — egy öreg ur. Homokszin kabát van rajta. Fekete körkalapja legényesen hátrabökve a fején, inkább a tarkóra, úgy, hogy fölélen hagyja magas, nagyon ráncos homlokát.

A nyolevanhatéves Clémenceau.

Nagy emfúziással szorongatja a feléje kinyúló kezét.

— Maga is eljött!... És maga is!... Nagyon kedves... *Uglátszik, valóságos mondain-csemény vagyok!*

A többiek hebegnek, dadognak, ünnepelnek, tisztelegnek, zavarodottak. És az egész csoportban *fürgé, feszelen, fiatal csak egy van: Clémenceau.* A generálisra rászól:

— *Mi az? Csak így, csapatok nélkül, tábornokom?*

A SZÉKÁCS ÁRUHÁZ

BUDAPEST IV.,
KÁROLY-KÖRUT 22
(RÖSER-BAZAR)

folyamatban lévő P 2.— és P 2.80-as **karácsonyi propagandaárúsításának** azért van **oly nagy sikere**, mert az **alacsony egységárak mellett a legválogatottabb** készletű és **minőségű játékek** és **dizsműjándéktárgyakat hozta forgalomba.** A nehéz viszonyokat tartottuk szem előtt és így most **cikkeink a legkényesebb** ízlést is kielégítik.

Intézetek, óvodák, asztaltársaságok részére külön egységáru osztályok rendkívüli olcsó árákkal

Óriási választék a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig

És évődve teszi hozzá:

— **Mit ér egy generális csapatok nélkül?... Fületlen gombnál kevesebbet, mint egy kiszolgált politikus!**

A generális rámutat két-három kísérőjére: „A csapatom!” Clémenceau kacag:

— Ez is csapat!... Talán inkább csapatosa. Na jó, hát elismerem: *így mégis valamivel több, mint egy obsitos politikus.*

Clémenceau filmeket jött nézni a moziba, beszélő filmeket. Mert az illusztris aggastyánt, aki a nyugalombavonulása óta csak filozófiát

Hogyan kerül Bem apó emléktáblája a Pénzüntézet Központ épületére?

— Levél a szerkesztőhöz —

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur,

A napokban jertem haza hosszabb külföldi utamról és mindjárt megérkezésem napján dolgom akadt a Deák Ferenc-utcában. Már mesziről fölűnt, hogy a Pénzüntézet Központ épületéről nemzetiszíni selyemszalagokat, valamint a székesfőváros és Pest megye színeiben pompázó szalagokat lenget a szél. Odaérve láttam, hogy a koszorúk és szalagok Bem apó emléktábláját övezik és olvastam: „Ebben a házban lakott 1848 november 8—27-ig Bem József tábornok. Lengyelország szülője, Magyarország hőse, Törökország hejtója.” Nagyon kérem az illetékeseket, *tessek gyorsan lenenni a Bem-emléktáblát a P. K. faláról, mert*

Bem tábornok sohasem lakott az Angol királynő-szállóban.

Ellenben lakott vala az István főherceg-szállóban, amely az Akadémia-utca és Béla-utca sarkán álló nagy sárga házban volt. Eről mindenki könnyen meggyőződhetik, ha fölapozza *Kossuth Pesti Hírlapjának* 1848 november 11-iki számát, ahol szó szerint írva vagyton: „Bem József, lengyel tábornok szerdán Pestre érkezett.

A generál az István főherceg vendéglőbe szállt.”

Ugyanez a hír megtalálható az „*Öfner Zeitung*” november 11-iki, valamint az „*Életképek*” november 20-iki számában is. Ugyan-
csak a P. H.-ban olvasható, hogy az István főherceg-vendéglőben lakó Bem generál ellen merényletet követtek el. A merényletről még aznap plakátok is jelentek meg, amelyeknek szövege szintén megjelöli a tábornok szállását. Mindezek után úgy vélem, joggal tehettem föl a kérdést:

Hogyan kerül a Bem-emléktábla a Pénzüntézet Központ falára?

Egyébként úgy értesültem, hogy báró Balás György ny. tábornosnagya, az Országos Bem-Bizottság elnöke már átiratot is intézett a főváros tanácsához, amelyben kéri az emléktábla

problémák felé fordítja figyelmét, *hallatlanul érdeklí minden technikai újítás, minden, ami belevág a mába és ami mintegy ígérete annak az időnek, amelyet ő már meg nem él.* A beszélő film is föllekesítette az öreg urat. Pillanatra nem vette le szemét a vetítővászonról. Előadás alatt nem beszélt a szomszédaival, a kísérőivel egy szót se. Figyelt. Nézett mereven, mint aki szemével föl akarja inni magába az egészet; elvinni minden kis benyomást, minden apró, kínálkozó megfigyelést. A mutatóvány lefoglalta teljesen és egészen. Amig csak tartott benne; semmi más nem érdekelt. És amikor a terem kivilágosodott, megint:

— *Epatant!* — esattant föl Clémenceau elragadtatótt hangja, és ez a hang *ugy cseveg, harsogott, mint egy trombita és olyan fiatal volt és olyan harsány, hogy a mennyezetben szinte megrzgett belé az óriási csillár.* (a)

áthelyezését. Jó lesz vele sietni, mielőtt még valamelyik külföldi historikus figyelmeztetné hazánk némely történettudósát piramidális tévedésére!

Főszerkesztő Urnak tisztelt levele:

Kelmen Kálmán

„A magyar kálvinizmus megvédi a nép erkölceit minden idegen kéz ellen” —

mondotta Baltazár püspök vasárnap az ujszegedi református templom avatónépén

Szeged, december 16.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap avatták föl az ujszegedi református egyházközség templomát és paróchiáját. Az ünnepegen megjelent *Klebsberg* kultuszminiszter, *Baltazár Dezső* püspök, *vitéz Horihy István* tábornok és *Aigner Károly* főispán. Közének után templomavatási kvartettet adtak elő, majd *Baltazár* püspök mondott prédikációt, záróimát és főpapi áldást.

— A magyar kálvinizmus karja — mondotta — megvédelmezi a magyar történelem sok nemzeti tokállományát, *megvédi minden idegen kéz ellen, amely akár a vallás révén, akár földi hatalom címenél akarja homályosítani, meg akarja rotálni a függetlenség tisztaságát, a nép erkölcsének szépségét és esését.*

Az istentisztelet után a küldöttségek tisztelgését fogadta az egyházközség elnöke, *Harsányi Pál* esperes a békésbányai egyházmegye, *Kutas Kálmán* lelkes az evangélikus egyházközség megbízásából beszélt.

— Vigyázzunk közösen és imádkozunk együtt — mondotta *Baltazár* az evangélikus szónokának —, hogy veszedelem ne környezzen bennünket és *végzet ne borítsa el azokat a közös igazságokat, amelyekre a magyar hazának szüksége van.* A hazai élet-halálveszedelembe jutott és az a földet vár reánk, hogy megmenteni segítsük a jövőt.

Trepák János, Geley József, Gyurgyevits István köszöntői után *Löv Immanuel* felsőházi tag *üdvözölte a püspököt.* Délben közebb volt a Tisza-szállóban, este pedig vallásos ünnepe a templomban.

Évtizedek óta

sokféle beszélőgép került forgalomba, melyek az akkori igényeknek feleltek s így

nem fejlődött

semmit. Az utóbbi időkben minden képzeletet felülmúló tökéletesíten ment át

a gramofon!

Az új 1929. évi

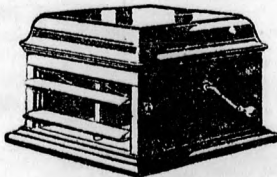
eredeti angol
Piano Reflex
Viva-Tonal

COLUMBIA

GRAFONOLA

A tökéletesség legmagasabb fokát érte el
Kapható minden jobb gramofonüzletben

117/A. Tölgy . . P 300.—
118/A. Mahagóni P 330.—

NEM DICSÉRJÜK,
HALLGASSA MEG,
HASONLITSA ÖSSZE
bármely más géppel és
ÍTÉLJEN!

112/A.
Ára P 240.—

HIREK

Jazz és ponyva

Két ugynevezett emlékkiállítás nyílt most meg Budapesten. Rippel-Rónai gazdag és oly egyénien eredeti oeuvre-jét adja az egyik, Vadász Miklós művészi eleganciáját, minuciózus ízlését a másik. Két nagy halott magyar művész. Mást csinált az egyik, mást csinált a másik, mégis munkájuk, sikerük és tehetségük markáns értékké tették őket abban a Magyarországon, amelyet ferenczjosefi Magyarországnak lehetne nevezni és amely jelentette a háborúelőtti utolsó tíz évet. Micsoda tisztelettel volt az! Menynyi magyar tehetség aki szinte egyszerre szökött sudárba, írók, piktorok, muzsikusok, tudósok, publicisták. Aranyévtizede a magyar tehetségnek, amely akkor lett portéka a világra. Jelentkezett egyszerre, meghökkenítő spontánitással, legkezdésén is kábitó eredményekkel. És micsoda aranyévtizede a magyar közönségnek, amelynek akkor duzzadt zsebe volt és rajongó szíve. Termékeny és buzdító megértés minden iránt, ami új és jó volt. Hová lett ez az arany évtized? Megette a háború, a forradalom, a békekötés, infláció, defláció, konjunktúra és dekonjunktúra. A zsebek kiürültek, az idegeket más, kegyetlenebb és durvább szenzációk foglalták le. Főlkapzkodott a tudatlanság és a snobizmus, amely még a harcias bőpénzi esztendeiben terrorisztikus erővel fektet meg minden alkotó kedvet, tudást és jó törekvést.

Soha tragikusabb és tartalmasabb történelmi idők és soha ilyeszerű és léhből művészet és irodalom. Ányvelen a legdurvább izléstelenység, a legvakosabb ostobaság, a legtelibb, legzsirosabb őrüsség. *Soha még kor igazi belső mondanivalója nem volt oly távol attól, amit igazán ki is mondtak. Soha ily mely szakadék tehetőség és közönség között nem volt, mint most.* A politikai nyomás nagyjából ugyan elnémult, de itt maradt egy megmérgezett közélet, amit inficiált egy pajtáskodó és korrump kritika. Kor, amelyben az esztétikai törvényeket a reklám és a kommunika állapotította meg és amikor a tiszta tudás kétségbeesett tiltakozását a könnyű siker terrorja némitotta el.

Régi Magyarország tiúnt boldogsága. Tudós alkotók, izléses vevők. Egy ilyen emlékkiállítást járva, meghökkenünk azon, hogy micsoda értékek síkhattak itt el, a nívbán és mekkorát zuhantunk. Előre az auzikékártya és a gramofonizlés felé, bele a jazzbe és a ponyvába. És nemcsak az irodalomban. Ugyanez a sülyedés az egész vonalon. Közélet, parlament, város-háza hungia — mekkorát esett. Eltűntek a nagy ideálok és a nagy gondolatok, de velük együtt az a művészi biztonság, ami ezeket kifejezni és az a lelkes megértés, ami ezeket elfogadni tudta. 1928 végén, ha jól körülnézünk, már legalább 1940-ben tartunk. Ennyi előélet vetünk az Időtől. Előlegett a romlásból, a hanyatlásból. A tudatlanságból és az izléstelen Lugandban végeztünk.

— Hídeg idő, kisebb havazással... A budapesti Meteorológiai Intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognozís a következő: *hídeg idő várható, egyelőre még a déli részeken kisebb havazásokkal, később száraz és csöndesebb idő.*

— Bécsben növekszik a munkanélküliség. Bécsből írja A Reggel tudósítaja: December első felében a munkanélküliség száma újból növekedett. *Legalább ötvenet tesz ki a többlet, mert ennyivel több ember kapott munkanélküliségiélyt most, mint november utolsó két hetében.*

— Galitzin herceg, a cári Oroszország híres politikusá vasárnap hirtelen meghalt Visegrádon. Majdnem egy évtized előtt menekült Magyarországra az orosz főnemesi családok egyik legelőkelőbb tagja. *Galitzin Demeter herceg, aki a cár titkos tanácsosa és bizalmas barátja volt, aint a forradalom Oroszországban meg nem döntötte a cári uralmat. A herceg a hírlapírásán kezdte, azután tanulmányokat, novellákat és regényeket írt és amikor később az orosz közoktatásügyi miniszterium tisztviselője lett, továbbra is megmaradt írónak. II. Miklós cár a humánus érzelmeiről híres, dusszagod herceget az orosz patronázs-intézmények élére állította, ettől kezdve Galitzin egész munkásságát az elhagyott, utcára került gyermekek megmentésére, a szegények és elesettek gyámolítására fordította. Békében tett utazásai során Magyarországra is ellátogatott és mert itt jól érezte magát, amikor a bolsevista rémuralom menekülésre kényszerítette, ismét idejött közénk. A herceg Visegrádon élt egészen visszavonult életet, a régi fényhez és pompához képest meglehetősen szegény és egyszerű viszonyok között. A számuéztíz tíz éve nagyon megviselta az egykor hatalmas orosz főurat, az utóbbi időben beteges is volt. Galitzin herceg szombaton hirtelen rosszul lett és vasárnap hajnalban meghalt.*

— Fizetésjavítást kérnek a közéleti tisztviselők. A közéleti tisztviselők vasárnap délelött gyűlést tartottak Pestvármegye székházában és a sláuszrendelés sérelmeiket tárgyalták. Memorandumba foglalták össze panaszait és kimondták, hogy a sérelmek orvoslását a belügyminiszteriumtól fogják kérni. A tisztújítás során alnökök lettek: *Visky Imre, Czinkóczi Pál és Péli József; főtgyőző: dr. Tóth Sándor.*

— Három ember súlyosan megsebesült két autó és egy kerékpár összeköztözésénél. Vasárnap délelött 10 óra tájban a Bajza-utóban két autó összeköztözött és közben elütött egy arra haladó kerékpárt is. A kerékpáron ülő Szabó József 21 éves asztalos a baleset következtében koponyatávoli törést szenvedett, úgy, hogy a mentők már haldokolva szállították a Rókus-kórházba. Az egyik autóban ülő Kaufmann Zsigmondné 59 éves urisasszony, aki a Csengeri-utca 55. szám alatt lakik, agyrázkódást és lykesantörést szenvedett; a mentők ezintén a Rókus-kórházba szállították. A másik autóban Mezei Zsigmond 57 éves igazgató ült, akit kisebb zúdásokkal vettek Teréz-körút 52. szám alatti lakására. A rendőrség vizsgálót indított annak megállapítására, hogy a súlyos összeköztözésért ki terhel felelősség.

— Vasárnap délután avatták föl Budapest első női klubját. Vasárnap délután hat órákor egy pesti ház, harmadik emeletén, felavatták a pesti nők első klubját. A Dolgozó Női Clubját. Csöndben, az intím ismerkedő-estéken már korábban bemutatkoztak egymásnak a klub tagjai, akik között mindentudja foglalkozás képviseltette magát és a vasárnapi klubavatón már otthonos volt a hangulat. *Kovácsy Bella dr., a klub elnöke mondomta a megnyitó beszédet közel kétszáz klubtag jelenlétében. A dokorkisasszony üdvözölte a vendégeket és néhány rövid szóval számolt be a klub eddigi eredményeiről, és céljairól, amelyek között elsősorban az szerepel, hogy Budapest dolgozó nőitársulatának otthont, olvasó tanulást, olvasó étközést nyújtsanak. Apponyi Albertné grófnő, az összes magyarországi nőegyesületek nevében üdvözölte az első magyar női klubot és meleg szavakkal kívánt szerencsés működéséhez. Az első magyar női vonósnyegyes művészi játéka zárta le az avatóünnep műsorát s klub tagjai a lessan gomolygó cigarettafüstben, gramofónszónál, tea mellett fogadtak örök hűséget a női klub praktikus gondolatának.*

— Ma dől el Klotz szenátor sorsa. Párisból jelenti A Reggel tudósítaja: Klotz volt francia pénzügyminiszter hétfőn vizsgálta meg a háromtagú törvényeszkri orvosi bizottság. *Etől a vizsgálattól függ, hogy Klotzot az örültet hódiba szállítsák-e vagy vizsgálattól fogásba helyezzék. Szenatóriumban semmi esetre sem maradt.*

— Kövérség — izléstelenység, mert a mai modern sportvilág nem tűri a kövér fiatal embert, vagy dus bájjakkal rendelkező fiatal nőt. Használjon „Svenska” svéd fogyszó kádbájjakkal és minden fűrdő után egy kellemes érzet közepette egy fél költ legelőbb leud a testnyalából.

— Szendelés karácsonyi vásárt rendez Korza Lajos kalap- és ruházati üzlet (eszk Károly-körút 3. a sarkon). Bövebbet ma! hirdetésben.

— Barátjának, barátjánének egy líveg valódi „Khasana” parfüm egy hosszantartó karácsonyi vagy újévi ajándék.

— Serédi Jusztinián hercegprímás harangot szentelt és kulturházat avatott vasárnap Obudán. A hercegprímás, aki Székesfehérvárról szombaton Budapestre érkezett, obudai híveit kereste föl vasárnap. *Délután ünnepléses formák között beszéltette a plébániatemplom új harangját, este pedig fölavatta és megáldotta az újulki Kulturházat. A plébániatemplomba teljes bitorás ornátusban érkezett a hercegprímás, fején a sárga, biborbélésű infulvával, kezében a halított feűi apostoli pástorbottal, kíséretében pedig 24 diakonus és főpap haladt. Mészáros érseki helynök, Krywald prépost, Székely Antal és Répás József kanonokok, továbbá Bednárz apát segédkezett a hercegprímásnak a harangszentelésnél. A szertartás után Serédi hercegprímás a következő szavakat intézte az egybegyűlt hívekhöz:*

— Keresztény bölcsessége mutat, hogy ebben a korban, amely megakasztotta egyháznak fejlődését és ránk zudította a széltűzést és a nyomorúságot, az országban keressük a helyes irányt. Örömmel állapítom meg, hogy az obudai hívek összetartósságukat a legfelsőbb formában, a harangban fejezték ki, amelyben egybeolvadt a szegény álléru és a gazdag pengője. A harang egyformán szól, egyformán hívja a szegényt és gazdagot a templomba, az Ur asztalához, ahol mindannyian egyazon kegyeret esszük és bort isszunk és egyformán részesülünk az isteni gondviselésben.

A fénys főpapi szertartás a pápai himnusz fejezte be, amelyet Serédi Jusztinián együtt énekel a hívekkel. A harangszentelésen a fővárost, mint főkegyurat Sándor polgármester és Borvendég tanácsnok képviselték.

— Lafontaine Társaság orosz matinéja. A Lafontaine Társaság vasárnap a Tolstoj-centrum alkalmából orosz matiné rendezett, a Zeneakadémia nagytérében. *Weigert Aladár orgonajátéka után Beszkó Sándor foglalkozott Tolstoj szociális és vallásfilozófiai eszméivel. Fildessy Hermann Lola, Pusztay Sándor, Koncz János és Medek Anna zeneismézők adtak elő. Garancsagh Sándor pedig Tolstoj maszkjában a nagy írő emlékiratainak egyes részleteit olvasta föl.*

— Motorkeréknárral nekiment a kerítésnek és súlyosan megsebesült egy fiatalember. *Dürer Hermann 24 éves üzemvezető vasárnap délután a Bécsi-út 166. számú ház előtt motorkerékpárral nekiment egy kerítésnek és súlyosan megsebesült. A mentők a Margit-kórházba szállították.*

— Cselényi-Walleshansen „Budapesti Képeknyv.” Budapest barátait érdekes albummal lepte meg karácsonyra *Cselényi-Walleshansen Zsigmond, a sokoldalú, tehetséges festőművész. „Budapesti Képeknyv.” címen albumszelvények gyűjteményét adta ki. Fértils grafika, Budapest szépségeit látja, a Dunapart, a Kőröz, Tabán, a taxikállomás, a gesztenyesítő, a hordár, a Halászbaznya vonulnak föl ezeken a képeken. Az albumot nagyszériu technikával állították ki.*

— Halálözás. *Kovácsy Henrik temetésének időpontját a ködd reggeli lapok közlik.*

Legalkalmasabb és leghasznosabb
**karácsonyi
meglepetések:**

uridívat különlegességeim
legfinomabb kivitelben

legolesőbb, leszállított áron!

Olcso árusítás egész december hóban

BRACHFELD F.

Bejárát: **Borotya-utca 1.** (a sarkon)

VIII, Népszínház-
utca 29

VILÁGÉDÉNYÁRUHÁZ

VIII, Népszínház-
utca 29

megnyitja eddigi legolcsóbb karácsonyi vásárát

7 részes valódi alpaccakészlet, díszes kazettában 9.— P
24 részes valódi alpaccakészlet, díszes kazettában 32.— P
26 részes valódi alpaccakészlet, díszes kazettában 40 50 P
3 szem. kinaezüst líkőrkészlet, díszes kazettában 16.— P

la karlsbadi porc. teacscése, szép mintákkal . . . 75 P
la karlsbadi 6 szem. Altvien kompókészlet . . . 4 50 P
la karlsbadi 6 szem. kávéskészlet, szép mintában 11.— P
la karlsbadi 6 szem. (26 részes) arany étközéskészlet 36.— P

6 drb vizespohár 75 P
6 szem. szép, talpas líkőrkészlet, falcával 2 50 P
6 szem. vizeskészlet, dus csiszolással 3.80 P
Szépen öltözött alvó baba 1.— P

Hihetetlenül leszállított karácsonyi olcsó árak! Nagy habavásár!
Vidéki rendeléseket pontosan eszközlünk!
Tekintse meg kirakatunkat!

— A Rippl Rónai emlékkiállítás megnyitása. A vasárnap délelőtti társadalmi eseménye Rippl Rónai emlékkiállításának verniszsza volt az Ernst-muzeumban. Valóságos népvándorlás indult meg a hét kiállítási teremben; a művészet iránt érdeklődő társadalom színe-javát itt láttuk. Eljött Ripka főpolgármester, Petrovics Elek, a Szépművészeti Múzeum igazgatója, a KUT is eljött testületileg, az a művészcsoporthoz, amelynek Rippl Rónai elnöke volt, és megkoszorúzták a mester kiállított szobrát, Medgyessy Ferenc sárga márványbúszitóját. A művészek közül itt láttuk Iványi Grünvaldot, Perlmuttert, Duditsot, Márffyit, Kosztákot, Fényes Adolfot, Medgyessyt és másokat. A híres képvásárlók is megjelentek. Itt láttuk még Ugron Gábort, Végh Gyulát, a kiállított képtulajdonosok közül: Wolfner Józsefet, a Becut-családot, Ambrozovits Dezsőnéit, Majoscsy Pált, Márkus Miksát és másokat. Rippl Rónai özvegye is feljött Kaposvárról a kiállítás megnyitására, szerényen meghúzódtott egyik ablakmélyedésben. Az a lelkes elismerés, amellyel az elvonuló tömeg a mester művészetének áldozott, most, amikor negyven év monumentális oeuvrejét először látta együtt hét szűknek bizonyuló teremben — az özvegy bánatos arcát pillanatra sem vidította fel. Könnyfátyolon át nézte az ünneplést. Hiába fogjuk máról holnapra kikijáratni, hogy Rippl Rónai legnagyobb festőinkkel — Munkácsyval, Szinyei Mersével — egyrangú, az ő özvegyi gyászja nem lesz könnyűebb... Külön elismerést érdemel az Ernst-múzeum, hogy századik, jubileárius kiállításának Rippl Rónai oeuvre-jét tette meg.

— Lázár Miklós pénteken este tartja előadását a Csehden-Szövetségben. A Magyar Csehden-Szövetségben e hó 21-én, pénteken este Lázár Miklós „Az ózvegyi közvelemény” címen előadást tart. Az előadást a Magyar Kereskedelmi Csarnok (V. Szabadság-tér 12.) előadótermében tartják és pontosan 7 órakor kezdik meg. Lázár Miklós előadása előzetesen kérdre volt hirdetve, a keddi látogatójegyek természetesen péntek estére érvényesek.

— Változások a magyar diplomáciai karban. Január első napjaiban jelentős áthelyezések történnék a magyar diplomáciai karban. Az első ez áthelyezések sorában Magyarország Képviseleti tanácsos távozása a párisi követségről, aki, mielőtt a bukaresti kormány apremontie megérkezik, a bukaresti követség élére, Villani báró helyébe kerül. Magyar tanácsos állását Woraczeckzy gróf foglalja el, aki Brüsszelben vezette ügyvivői minőségben a magyar követséget. A brüsszeli állás betöltése egyelőre bizonytalan. Ugyanevak Párisból elkerül Ullain Antal tükör, a reparációs ügyek eddigi referense, aki az angolai követségre megy követségi tanácsosi címmel, míg az ő helyét Lukács követségi tükör fogja betölteni. Lukács eddig a külügyminisztérium bécsi sajtókérdelmisségének volt a vezetője, amely kirendeltségnek a minisztérium a jövő év elején megszünteti.

— Halálozás. Vasárnap délután temették özvegy Engländer Lajosné, Borók Teréz ny. székesfővárosi tanitónét a Kerepesi-temetőben. Az elhunytban dr. Ember Nándor, Madridban élő kiváló zongoraművész édesanyját gyászolja.

— Chamberlain Londonba érkezett. Londonból jelentik: Chamberlain külügyminiszter vasárnap délután Luganóból visszaérkezett Londonba. Megérkezése után ezt mondotta: Teljesen meg vagyok elégedve mindazzal, amit Luganóban végezünk.

— Tökés Károly öngyilkossága. Tökés Károly volt vendéglőssel, aki két héttel ezelőtt öngyilkosságot kísérelt követni el — a minit értesülünk — a nagykorú Tökés-átterem volt tulajdonosa, Tökés Géza és Rudolf öccseinek rokonságban.

— Legalkalmasabb és leghasznosabb karácsonyi meglepetések: Üdvözlőkártyák készítése a legfinomabb kivitelben Brachfeld F., Dorottya-utca 1 (Vörösmarty-tér sarkán) vásárolhatók.

— Mindenki saját otthonába varázsolhatja a világot: a művészek hangját, ha egyszerűen ártogyzéket kér a „His Master's Voice” gramofonlemezekről a The Gramophon Comp. Ltd. magyarországi vezérképviseletétől, IV. Kristóf-tér 3.

FINOM KÖTÖTT-ARUK

BRAUMANN ZOLTÁN

VÖRÖSMARTY-TÉR 8
(GERBEAUD-PALOTA)

Kis pesti note z

1.

A szenvelő és álmagat allérjeiről ismert publicista rendel a Fészekben egy félbarna langyos kávét, szűre, hab nélkül, négy cukorral és egy dupla francia konyakot. A pincér egy félóra múlva hoz neki egy pár virsli tormaival. Publicistánk beleharag, majd méla szemrehányással, a méltatlankodásnak azon az utánzhatatlanul csendes hangján, amely már szinte pityergésnek számít, így szól a pincérhez: „Mustárral kértém!!!”

2.

Reklámtipp a Fővárosi Operettszínháznak: „Őn nem éhelt muzikász nélkül! Nézz meg a Vereblyedényt!!!”

3.

Mimi Hesterberg német előadóművész nő lakására Münchenben beakart térni egy betörő. A posztoló rendőr észrevette, utána ment s a lakásban ott találta a betörőn kívül Heinrich Mann-t, a híres német író-t. Heinrich most vált a feleségétől, aki a lakásba sem eresztette már vissza a világ minden nyelvére lefordított romanciert.

4.

Párisban volt egy „breton”-vacsora, amelyre összesen ötszáz meghívott bocsátottak ki s egy couvert 500 frankba került. Mistinguette élénkelte a vacsorán híres „Mon homme” című apusdallát, apacsruhában s a két világhírű Fratellini testvér pincérek állóva szolgálta ki a vendégeket, persze humorosan. Tout Paris ott volt, ez volt a szűz első nagy cseméje.

5.

Reinhardt szombat este Boulogne-ban hajóra szállt. Hollywoodba utazik, hogy Hugo v. Hoffmannsthalnak Lilian Gish számára irt filmjét megrendezze.

Tizenötévi házasság után válik egy híres, jukker szépasszony az urától. A barátai faggatták, hogy miért teszi ezt! Félórai faggatás után végre kibökte, hogy azért válik, mert — csunya a férje.

(e.z.)

— Beszélgetés közben véletlenül barátja vállába lőtt egy 19 éves tanuló. Vasárnap délelőtt a Krisztina-körút 39. szám alatt levő házban Dobsa István 19 éves tanuló látogatóban nála járó barátjával, Csiky Józseffel beszélgetett, amidőn Csiky egyszerre revolvert húzott elő és tréfából barátjára szegte. A fegyver véletlenül elcsúszt és a golyó Dobsa István vállába furdott. A szerencsétlenül járt tanuló a mentők kulescenttöréssel az Új Szent János-kórházba szállították.

— Fülborult a katonai zenekarral egy teherautó. Az Üllői-ut 113. számú ház előtt vasárnap délután fülborult egy katonai teherautó, amelyben egy katonazenekar tagjai foglaltak helyet. A bal-eset következtében Horváth József 12 éves karmester könnyebb sérülést szenvedett. A mentők első segélyben részesítették.

— Tarifaemelésre készül az osztrák posta és telefon. Bécsből írja A Reggel tudósítója: Kienböck pénzügyminiszter a posta-, távirat- és telefonbiztosítók passzív rezisztenciája után kijelentette, hogy jövőre követeléseiket inkább lehet figyelembe venni, mert több fődíjat fog rendelkezésre állani. Ez csak a posta-, távirat- és telefon-tarifák emelésével érhető el, amit semmiképpen sem lehet elkerülni, mert a mostani fizetésemelés egymagában is 6-7 millió schilling tulkiadást jelent. Ertesülésünk szerint főleg a belföldi postatarifát, a nyomtatványok árát fogják emelni, azután a csomagportót és a telefondíjakat, mégpedig oly módon, hogy az alacsonyabb kategóriák fognak többet fizetni. A tarifaemelés január végén vagy február elején lép életbe.

NŐ
KARÁCSONYFÁJA
ALÓL SE
HIÁNYOZZÉK
ROZSA
BUNDA

MÉG TART A NAGY OLCSÓ
BUNDAVÁSÁRRÓZSA SZÜCSÁRUHÁZÁBAN
VÁCI-UTCA 6 KRISTÓF-TÉR

6

Földszinti helyiségünkben egyes bőrök prémezéshez már 1 pengőtől kaphatók!

SAROK

Indiszipozíció bejelentésével kezdődött és tomboló sikerrel végződött Basíliides Mária Schubert-estje

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton este érkezett meg Basíliides Mária, a világhírű magyar énekesnő Münchenből, ahol nagyszabású oratórium-előadáson vett részt. Vasárnap délelőtt beszélgetést folytatott a művésznővel, aki éppen orvosával tanácskozott, mert külföldi utójáról lázas betegnek érkezett meg. Influenzát kapott a vonaton és a legnagyobb izgalmossal gondolt a vasárnap este, amikor a Zeneművészeti Főiskolán Schubert-dalestjét kellett megtartania.

— Ebben arról tanácskoztunk — mondotta munkatársunknak —, hogy mitévő legyek. Soha életemben semmiféle szereplésemet le nem mondtam. És most úgy áll a helyzet, hogy nem tudom, énekelhetek-e este. De vasárnap van, hogyan értesítsük a publikumot, amely az utolsó orgonaukúsg minden helyet megvásárolt?

Igazán kétségbeesítő, hogy épp ma kellett meghallanom...

Csöngetnek a Vörösmarty-utcai lakás ajtaján, Basíliides kísérője érkezik. Próbálni kezdenek. A gyönyörű althang fénylő bársonyan a halk pianóban alig érezni törést. Basíliides reménykedő mosollyal nyújt kezét: *Meglátjuk... talán...*

— Ismét óriási tömegű mérgezgázt találtak Németországban. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Kölnben orléasi mennyiségű háboruból fennmaradt és eddig elfelejtett mérgezgázt fedeztek föl. Nem kevesebb, mint 13.000 kilogramm Blau-Kreuz-gázt találtak és teltek most ártalmatlanná, oly módon, hogy egy hat méter mélységű vasbetonrétegbe préselték.

— Négy kiállítás. I. Halott festő, aki tovább él műveiben: Rippl-Rónai József. Felejthetetlen egyénisége, elmulhatatlan művészete százötven képről sugárzik felénk az Ernst-múzeum falairól; mert minden egyes képbe belesűrítette a maga végtelen sokidemenyes lényét. Egyszer életörömet, mászor szomorúságot, egyéni fájdalmat... és mindig: örökidőre szóló művészi igazságot. Egy évszázadon át, a végtelen szomorúság kertjében. De alkotásában ittmaradt elevenen minden idegszála. Ha valaki még kételkedett volna benne, úgy ez az emlékkiállítás megdöntöhetetlenül bizonyítja, hogy Rippl-Rónai Józsefet a magyar művészettörténelem diátlapján kívül a legdiszesebb illeti meg.

— II. Vadász Miklós. Szintén halott, de amit itthagytott, az egy nagy, léttel teli képeskönyv. Olyan a kiállítása, mint legváltozatosabb, színes és lebilincselő ünnepi száma egy nagyzerű revűnek. Ragyogó, lángeszű zsurnaliszta, akinek a mulatók tobzódó életén, a nagyváros nyüzsgésén, a szalónok puha, urali kényelmén át a temető melankóliájáig mindenhez látó szeme volt és hozzá bravuroz, őszinte kifejező eszköze. Fenomenális rajzolótehetség! A pesti mondainvilág és az igazi művészet barátai elborult szemmel járják majd a Nemzeti Szalon termelt. Bucsuznak Vadásztól, aki volt és akivé lett volna.

— III. A Műcsarnok téli tárlata. Itt is vannak halottak, de nagyjából az '06 művészek munkái népségit be a falakat. Az élő és ma is elevenen hatni tudó művészekhez azonban kevés köze az egész kiállításnak. Nem is jó ez a kiállítás, nem is rossz... de nem is érdekes. (Néhány név: Pólya Iván, Vidovszky, Márton, Kukán, Romek, Péter Marian, sófai Horváth Eta. És mindenekelőtt persze: Szentgyörgyi István.) — IV. Ezt a kiállítást akkor rendezik, amikor A Reggel-t olvassák az emberek. Bornemisza Gézának és Csorba Gézának gyűjteményes kiállítását készíti elő a Modern Kiállítás-szervező Bizottság a Tamás-Galériában, amely esütörtökön nyílik meg.

— A walesi herceg kormányos atyja helyett Angliában. A még mindig súlyos betegnek fekvő György király képviselőletében a walesi herceg elnököl a szombati minisztertanácson. A király állapotára kedvező jelnek veszik, hogy a walesi herceg vasárnap délelőtt általános főbánságot tartott. A fogadtatáson megjelent Pat és Patachon is (akit két Magyarországon Zoronak és Hunnak neveznek) és meghívták a herceget legújabb, Angliában gyártott filmjük: a „Potyautasok” bemutatására.

— A Kakas-paszta előnye. Bizonyára emlékszik minden olvasónk a közelmúltban megjelent különböző Kakas-paszta hirdetésekre. Az eddig megjelent hirdetésekéből a Kakas-paszta következő hét előnyét állapíthatjuk meg: Konserválva a cipőt. Tartós fényt ad a cipőnek. Minden foltot könnyen eltávolít. Vízhatlanná teszi a cipőt. A fekete cipőnél műlyfekete lakkzerűt teszi. A színes cipő eredeti színeit megőrzi. Használata nagyon takarékos.

Urbach és Gerőné
női divatterem
Budapest IV. Harisbazar 6
dec. 17-én megkezdődik a saison-kiadás
Mélyen leszállított áron
kerülnek eladásra az összes raktáron levő eredeti **MODELLEK köpenyek, koszióimok** és az egész **RUHAMODELL-RAKTÁR**
Naponként érkeznek **ESTÉLYI és DÉLUTÁNI MODELLEK**

...Este a Zeneakadémián, Gyülekezik a díszes publikum. Pontban háromnegyed kilenc-kor kilép a dobogóra Demény Desző pápai prelátus, néhány szóval bejelenti a művésznő indiszipozícióját és elnézést kér. *Halk moraj jut át a tömegen.*

maid ismét viharos taps tör ki, amikor talárszerű fekete ruhájában, kicsit sapadtan, bágyadtan megjelenik Basíliides.

Két-három percig, amíg az ünneplés elcsúszdul és a művésznő elkezdheti az „Ave Mariá”-t. Walter Scott regényhősnőjének gyönyörű imája megindító hatást tesz. A harmadik stórfában az enyhe rekedtséggel a művésznő elfogódottsága is eltűnik és Göthe „Harfner” ciklusában már teljesen kibontakozik énekeinek mesteri tökélye, drámai akcentusokban gazdag előadása.

Basíliides Mária utólréhetetlen művészete és hőies akaratereje diadalmasan megállotta a próbát:

egyetlen kis árnyalat nem vezett el a súlyos műsor tolmácsolása során.

A rajongó ünneplés zajának a közönség hálás szeretete adott ma különösen meleg csengést. Megérdemelt rész jutott a sikerből a pompásan kísérő Kósa Györgynek. L. V.

— Vasárnap temették el a velencei-tavi vadászszerecsenlétességet áldoztat. Szécsfehévárról jelenti A Reggel tudósítója: Dinácsen vasárnap temették el Schwaiz Sándor halaszt. akú, amint ismeretes, báró Schönn János budapesti német kövét vizivadászat közben a velencei-tavon véletlenül halálosan megsebesített. Működésben magát a követet is baleset érte. A nagy pompával végzett temetési szertartáson, amelyen igen sokan jelentek meg a vármegye előkelősei közül, résztvett a német követ is, aki gúnyos jelű hatalmas babékoszort helyezett a szerecsenlét halász ravalatára. Báró Schönn közölte a tragikus sorsu Schwaiz Sándor özvegyével, hogy házat és földet vásárol számára és magára vállalja gyermekeinek nevelését és iskoláztatását is.

— Halter karácsonyi vására. Minden előjelések azt állítják, hogy Holzer divatházának hagyományos karácsonyi összejövetele ma este eddigi tölthetlő eredményekkel fogadják. Különösen érdekesnek és újulani fogják, amelyek a legújabb modellek szerint készűtek, fogynak csúcson.

— Gróf Apponyi Albert-Polliklinika hálya január 20-án, vasárnap este a Vigadóban...

— 20.000 márkát sikkasztott, aztán öngyilkos lett egy előkelő berlini sportsman. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Berlini sportkörökben nagy föltűnést keltett egyik előkelő lovareggelt vezértűkdrának öngyilkossági kísérlete. Vasárnap délután Berlin egyik legelső szállodájába hívták a mentőket, ahol a vezértűkdr cserében találták. Csakhamar kiderült, hogy az öngyilkosságot azért követte el, mert a lovareggelben rájűttek sikkasztására. Az utóbbi évek folyamán hamis esckek kiállítással több mint 20.000 márkát sikkasztott.

— Egy ügyvéd balesete. Drucker Károly dr. ügyvéd, aki az Aranykék-utca 4. szám alatt lakik, vasárnap délbén a Krisztina-tér 11. számú ház előtt véletlenül elő szerencsétlenül esett el, hogy esés közben betörte a házban lévő üzlet kirakatát. Az ügyvédlánok az ügyvéd arcát súlyosan megsebesíték, ugy, hogy a mentők szállították lakására.

— „A testi nevelés új jeleze” címen Kovács Rezső ny. polgári iskolai igazgató figyelemreméltó előadást tartott a Magyar Pedagógiai Társaságban. Széles látókörrel mutatott rá arra a változásra, ami a testnevelésben a sport föltűköztől kultúrájára jelent; kimutatta a sportkultusz hátrányait és előnyeit s a professionalizmusot szükségesnek tartja a biztos sport elkövetésért.

— Páris emléktáblával jelölte meg azt az épületet, amelyben Masaryk és Benes a csehszlovák köztársaságot megalapították. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A cseh kormány a párisi diadalpark alatt nyugodt francia Ismeretlen Katonát a cseh hadikereszttel tüntette ki és a kűntűtetést maga Benes hozta Párisba fényes kísérettel. Francia részről is nagy pompával vonultak föl az Arc de Triomphehoz vasárnap délelőtt 9 órakor, de a dermesztő időjárás nem kedvezett az ünneplésnek, amely alig 10 perccel ceremóniávé zsugorodott össze. Az ünneplésnek délelőtt 11 órakor folytatása volt. Páris város tanácsa mérvány emléktáblával látta el azt az egyszerű kis épületet a Rue Bonaparte 18. szám alatt, amelynek szerény diákholtszobájában 1918-ban Masaryk, Benes, Ossauzky, jelenleg párisi cseh követ és Stefanik, az időközben meghalt cseh hadügyminiszter megvették a későbbi csehszlovák köztársaság politikai alapjait. Az emléktáblaleleplezésen Páris és Prága városok tanácsa és a francia kormány képviselői is megjelentek, a hideg azonban itt is nagyon rövidre zsugorította az ünnepi beszédek.

— Vasárnap is betérő járt a Rombach-utcában. Friedmann Márton Rombach-utca 1. szám alatti lakosát vasárnap ismeretlen tettes fölyűtötte és ellopott egy vasakasztát, amelyben 300 pengő volt. A rendőrség keresi a betörőt.

— A Világ-édenjárulász (VIII. Népszínház-utca 29) idei karácsonyi vására messze fölyűlmlia az eddigieket, mert arról híhetetlen módon leszállították. Tíz hatalmas kirakattalban arnyakk egész háuzat mutatja be pompás elrendezésben. A közönség ágyemelt fölyűlmlia a csegek mai számunkban megjelent hirdetésére.

KARÁCSONY ÉS SZILVESZTER

ROYAL ORFEUMBAN

Aetherhullámok, Amerikai Tingli-Tangli, Sisters Epp, 4 Rastelli

Szilveszteri I. előadás kezdete	8 órakor
II.	12
Karácsony mindkét délutáni előadás kezdete	1/4 órakor
esti	8

Az egész ország zarándokol a

Tűzek az éjszakában

előadásaihoz az Uj Színházba

Harsányi Rezső

ragyogó alakítás a szezon legnagyobb művészi sikere
Minden este és minden ünneppon délutáni rendez helyárrakkal!
Karácsony másodnapján 75. előadás

Ajándék szőnyegek

b á m u l a t o s o l c s ó n

Valódi perzsa ősszekőkötő már	75 P-161
Gyönyörű valódi perzsa divantakaró már	700 P-161
Egész finom valódi perzsa ebédőszőnyeg már	800 P-161

Német perzsa pótolja a valódi perzsat, csak a védjeggyel valódi

Gyönyörű német perzsa nagy ősszekőkötő már	30 P
Remekszép német perzsa ebédőszőnyeg már	160 P

Valódi angol velour és torontali ebéd- és futószőnyegek

Selyemfényű mokett divantakaró	49 P
Gyapjú axminster ebédőszőnyeg	97 P

Schillinger Béla szőnyeggyártóház Budapest VI. Teréz-körül
Alapítva 1906 Címre ügyelni! **15**

— Vasárnap éjféltkor négy embert gázolt el egy autó Pesterzsébeten. Pesterzsébeten súlyos autóbalesés történt vasárnap éjszaka 12 órakor. Nagyobb társaság haladt az uton gyalogosan, miközben oly sebességgel jött egy autó, hogy a társaság tagjai alig tudtak kitérni. Az autó belerohant a gyalogostársaságba, amelynek négy tagját elgázolta. Mind a négyen súlyos sérüléseket szenvedtek. Schönfeld Gyula soffort, Kinzler Ferenc soroksári gazdálkodót és Pápai Károly asztalos a pesterzsébeti mentők behozták Budapestre a Szent István-kórházba, Kreis Antal pesterzsébeti fuvarozási vállalkozót pedig, miután bekötötték, lakására szállították. A soffőr, aki a szerencsétlenséget okozta, eloltotta az autó lámpáit és a helyszínről elmenekült. A rendőrség megindította a nyomozást.

— A Corvin Mátyas-Egyesület vasárnap Serédl hercegprímást választotta meg tiszteletbeli elnökévé. A Corvin Mátyas-Egyesület vasárnap délelőtt tartotta meg a Tudományos Akadémia évi közgyűlését. Tiszteletbeli elnökké Mussolini mellé Serédl hercegprímást választották meg. Arduino Colaninzi tiszteletbeli alelnök, Gerevich Tibor az egyesület alelnöke. Bogya János képviselő pedig az egyesület titkára lett. A közgyűlés után Miskolczy István-Mária hercegnő, Nagy Lajos jogeset című tartott előadást, amelyen Durini di Monza olasz követ, Berzevich Albert és Nemes püspök is megjelent.

— Pénteken kezdődik a Ház egyháonapos karácsonyi vakációja. A képviselőház holnap ülésén Rubinek István beszél a zárszó jogán, mint a kisebbségi vélemény előadója, azután megkezdik a házszabályrevízió részletes vitáját. Rubinek módosítást fog ajánlani, hogy a törvényjavaslatok tárgyalása bizottsági tárgyalással kezdődjék. Ezt az indítványát elfogadják és megfelelően módosítják a bizottsági jelentést. A vita fejleményeiről a Ház karácsonyi szünetéről Almássy László, a kormánypart elnöke így nyilatkozott: Véleményem szerint a részletes tárgyalás már szünet vagy legkésőbb csütörtökön befejeződik. Még ugyanezen a napon bezárjuk az ülésszakot, másnap megkezdődik az új ülésszak, az elnök kivételével megválasztjuk a Ház tiszteletelőt és a Ház megkezdik karácsonyi szünetét, amely az eddigi tervek szerint január 15-ig tart.

— Az Athenaeum Almanachja. 1929. Terjedelme szerény, de tartalma mégis meglepően gazdag az Athenaeum 1929-es Almanachjának, amely most jelent meg. Igazi almanach ez: egyszerű és mégis elegáns kis kötet, mint egy pompásan csiszolt tükör, a magyar irodalom legkittinőbb képviselőinek munkáit ragyogtatja és hű képet ad az irodalmi élet aktuális eseményeiről. Heltai Jenő szellemes bevezetője után az Athenaeum kiváló írónak egy-egy kis remeke tölti ki a kötetet, amelyben megtaláljuk a fősorakoztatott írók fotográfiai is.

— Nagyságos Balla Zsuzsanna urhölgynek Tamás István szívből fakadó udvoletét küldi és közli, hogy előadójának részére a Kiválasztottak 15 kötetes regénysorozatát. Az első két kötet karácsonykor fog megérkezni címére, azután pedig minden hónapban a két új kötet. — (Ezt a levelet nem is kell megírnia, csak intézkedni kell a Pantheon-nal. A Pantheon elküldi a megadott címre a Kiválasztottak két kötetét és az izléses ajándék-bontó, amely a fenti üzenetet tartalmazza.)

— Védkezés a nikotin mérgező hatása ellen. Villámgyorsan terjed a híre annak, hogy az Ollschau olyan speciális módon előállított és szabadalmazott vattával van ellátva, amely 90%-ban fájóltatja el a nikotin mérges anyagait.

Grandi külügyi államtitkár Keleteurópai körútján Budapestre is ellátogat

Róma, december 16.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Diplomáciai körökben élénk érdeklődéssel figyelik Grandi államtitkár nagy utazási terveit, amelyek, nagyon jó forrásból származó értesüléseink szerint,

a Chigi-palota politikájának új aktivitását készítik elő.

Grandi nagyon behatóan és hosszan tárgyalt Luganóban Sir Austen Chamberlainnel és e tárgyalások eredménye a két év előtti Livornói megállapodások följutása lesz. E megállapodások szerint

a Foreign Office jóakaratu támogatással fogja erősíteni Olaszország levantei politikáját,

ezzel szemben Obaszország az új tengeri egyezményrel a Földközi-tenger nyugati részének politikai alakulásába való befolyását a maga részéről befejezettnek tekinti. Grandi állam-

titkár néhány nap múlva Angorába indul Kemal basa meglátogatására és onnan visszatérve Athénbe megy, ahol fontos tárgyalásokat fog Venizelosszal folytatni. E tárgyalások célja

a török-görög szerződés előkészítése,

amellyel teljessé válik az égei hatalmak összefogásának politikája. A jövő év első hónapjaiban

Grandi államtitkár, hír szerint, politikai utazásait folytatni fogja és először Budapestre látogat el,

hogy visszaadja a magyar kormány fejének római vizitét. Innen Szófia megy a bolgár kormánnyal kötendő új szerződés előkészítésére. Ezeknek a politikai utazásoknak annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert úgy vélik, hogy a római kormány a balkáni és levantei tervei, a jugoszláv-horvát krízisre tekintettel, immár gyorsabban és simábban megvalósíthatja, mint két évvel ezelőtt.

Sub auspiciis gubernatoris vasárnap avatták doktorrá az első orvosnőt a szegedi egyetemen

A kormányzó Klebelsberg miniszter képviselte, aki nagy beszédet mondott a protekció ellen

Szeged, december 16.

(A Reggel tudósítójától.) Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter vasárnap a szegedi egyetemen sub auspiciis gubernatoris egy orvost és két jogost avatott doktorrá.

Most történt meg először, hogy a kormányzó kitüntetése női ér, az egyik fölváratott ugyanis Klug Mária Margit orvosdoktor.

Az ünnepi doktoravatáson ott voltak: Glattfelder és Bollazár püspökök, valamint viléz Horthy István tábornok és a kultuszminisztert a dékánok küldöttsége hívta meg az avatásra. A kormányzó vasgyűrű átadásakor Klebelsberg kultuszminiszter a következő beszédet mondotta:

— Két elv uralkodik az érvényesülés terén: a szelekció és a protekció. A szelekció a nemzet összességéből kiválasztja a kiválókat és a tehetségeknek megfelelő helyre állítja őket, hogy tehetségüket az állam, a nemzet szolgálatába állítsák. A szelekció fölülről indul ki.

A protekció a lét nehézségeivel küzdő társadalom tünete,

amely más eszközökkel akarja elfoglalni ezeket a pozíciókat. A sub auspiciis gubernatoris avatásnál most először esik nőre választás. Hugonnay Vilma volt az első doktor nő Magyarországon. Ön, leányom az első nő, aki sub auspiciis gubernatoris doktori avatás díeségében részesül. A magyar nő mozgalom abban különbözik más népek hasonló mozgalomaitól, hogy nincs benne semmi abból, amit feminizmusnak neveznek. Nem mint a feminista mozgalom sikerét, hanem a magyar nemzet nagy förekvését, hogy fiai és leányai közül kikeresse a legérdemesebbeket, ilyen értelemben vegye, leányom, ezt a kitünt. tészt! A tehetség nem előzők, hanem kötelességek forrása. Talán

a súlyos viszonyok le fogják szoktatni a világ nemzetét arról, hogy mindig csak a jogokat, az állampolgári jogokat hangoz-

tassák. Az élet nem jogok gyakorlása, hanem kötelességek teljesítése.

Az ünnepség után az egyetem többszázteritikes bankettet adott Klebelsberg gróf és a kormányzógyűrés doktorok tiszteletére. Délután a miniszter a Katholikus Kör kulturáldéltánján vett részt és az apácarendek jelentőségéről a magyar kulturában tartott előadást.

Nagy karácsonyi occasiót rendezek feltűnően leszállított árak mellett

Angol meleg harisnya.....	P 1.40
Női- és férfikesztyű, végig bélelt	P 2.80
Női nappa bélelt kesztyű	P 8.80
Férfi nappa bélelt kesztyű ...	P 10.—
Svájci meleg nadrag	
1. nagys. patent szövésű ...	P 3.10
Svájci selyem Kombiné	
1. nagys. patent szövésű ...	P 5.50
Selyemharisnya kis hibával, füstés az összes divatszínekben .	P 3.60
2000 drb pullower mellény és kabát	P 10.—

Gyermekharisnyák, Jäger-féle alsónadrág, korszolva-szövetek, kötött kosztümök, gyermekgarnitúrák, jég- és sportcsizkák nagy választékban

BECK GYULA
Budapest VII, Erzsébet-körút 32. Telefon: József 412-93 (a Royal Orfeummal szemben)

Leendő anyák, vigyázat! Gyermekekcsi csak golyócsapágy- gyal MARS védjeggyel elpusztíthatatlan

BRUCK VI, Andrásy-út 38. sz.
a Párisi Áruházal szemben
Képes árjegyzék 50 fillér bélyeg ellenében

TÖRLEY

PERZSASZŐNYEGEK
IV, Ferenciek-tere 4, Irányi-utca sarok
Czitem megszűnése folytán rendkívül olcsó árak, kedvező árcései feltételekkel. Kélyfélegem esetleg azonnal átadó

Holzer
Karácsonyi Occasioja egyedüli a maga nemében.
Lejobb modellek legegánsabb köpenyekben,
Estélyi és Délutáni toilették. legbájosabb ruhák
Társaság, Tea, Tánc és Sport részére elismert olcsó árak mellett
Holzer
Divatházában.
sz Kossúth Lajos-uca 9.
Divatos táncruhák 80 pengőtől.

Mascagni, a „férjek férje“

vasárnap azzal bucsuzott, hogy visszajön egyszer ide, hogy amugy istenigazában kimulassa magát egy szál cigánnyal

(A Reggel tudósítójától.) A zenészkongresszus tagjai vasárnap délebb elutaztak Budapestre. Az utolsó napon még egymást érték az ünnepélyes lakomák és fogadtatások. Szombaton délebb Heltai Jenő hívta meg Mascagnit, Joubert-t, Steineuet és a kongresszus több nevezetes külföldi vendégét egy magyar vendéglőbe csirkepaprikásra és turóscsuszára. A vendégek prüszköltek egy kicsit a jó alföldi módra készített paprikás ebédétől, de egészen véve nem történt különösebb baj, csak az angol zenészszevetség delegátusa nem vehetett már részt Hubay Jenő délutáni teadján. Hubayéknál jelen volt mindenki, aki Budapest mondain művészársadalmában számot tesz: megjelent Apponyi Albert gróf is, aki késő estig egészen fölviillanyozva beszélgetett a külföldi vendégekkel a régi és modern zene problémáiról. Hubay teája után a kongresszus tagjai frakkba és estélyi ruhába öltöztek és elmentek a Fészekbe a kongresszust befejező hivatalos bucsulakomára. Szénefektére festett, ritkuló sörényes hajával, nápolyi mozgékonyásával itt is Mascagni a legfiatalabb, mindig felesége oldalán. Signora Mascagni a délitálati matróna hamisítatlan olasz tüzevel egész este férjéről beszél, akivel negyven éve él együtt:

— „Ce n'est pas un mari, c'est le maritimo-simo“ — ezzel a félig francia, félig olasz szójátékkal dicséri a

„férjek férjét“.

A szónokok során Huszka Jenő nyitja meg, aki franciául magyarázza, hogy „aki a Tisza vizét issza, vágyik annak szive vissza“. Utána közlikénátra Mascagninak kell fölzsólatnia. Olaszul beszél, de a gesztusaiból mindenki megérti, hogy mit akar mondani.

— A magyar nóta és a magyar cigány ugy benne van a szivemben — mondja —, hogy még otthon is cigányokról álmodom. Évtizedek óta ugy érzem magam Budapesten, mintha otthon volnék a szülőföldemen. Nápolyban; olyan itt a levegő, olyan az emberek külseje, olyanok még a gesztusaik és a járásuk is. A magyar cigány is épp ugy improvizál, mint a nápolyi hajóselegény. Mit ér a világnak emellett a legszébb zenéje mellett a szédelt-vedett jazz, amelyet arra vágnom, hogy minél előbb mint magánember jöhessen Budapestre.

hogy egyszer amugy istenigazában kimulathassam magam

egy szál cigánnyal...

Mascagni egyre jobban belemelegszik a beszédbbe, a végén a társaság már aggódni kezd a temperamentumosan gesztikuláló szónok szomszédaiért. Igaz, hogy színészi hatásban a következő szónok, Joubert sem marad el mögötte, aki a francia szövetség nevében köszöni meg a főváros vendéglátását és kijelenti, hogy ez a kongresszus abban út el a többiekétől, hogy Budapesten nemcsak sokat beszéltek, hanem sokat enni is lehet. Huszka beszédét azonban félreértette: azt hiszi, hogy Magyarországon az idegeneknek a Tisza vizét kell inniok és vízespohárral akarja fölköszönteni a kongresszus vezetőségét. Lobmayer tanácsnok magyarázza meg neki, hogy Budapesten a Duna vize áll a poharakban és a szívek vágyódását megfölttheti egy kis tokaji is. Ehhez aztán a kongresszus tagjai egyhangulag hozzáfáruáltak...

Bernát Pál

Vasárnap kerültek forgalomba az új szivarok és cigaretták:

a Novitas, Turul, Novara és Levante Oicsóbb lett a Bajadér és 10 szivarfajta

(A Reggel tudósítójától.) A dohányjövédék az augusztusban kibocsátott új szivarok népszerűsége fölbulduzva, most új gyártmányokat hozott forgalomba.

Vasárnap volt a premiere az új szivaroknak és cigarettáknak.

Az új szivarfajták: a Novitas, amely 40 fillérbe és a Turul, amely 20 fillérbe kerül. Az előbbi a különlegességi dohányárudákban, az utóbbi minden trafikban kapható. Az új cigarettafajták: a Novara és a Levante. A 8 filléres Novara szopólkás, enyhé, illatos füstű cigarettá. A 2½ filléres Levante olesósága ellenére is zamatos és kellemes ízű; a legfinomabb hazai és kintinó minőségű olasz dohánynak a keveréke. Mind a kettő izléses, 20-as csomagolásban kerül a közönség elé. A Novara a különlegességi árudákban, a Levante minden trafikban vásárolható. Vasárnap lépett életbe a kinstári dohánygyártmányok új árjegyzéke is, amely kellemes meglepetéssel szolgál a dohányosoknak:

10 szivarfajtának és a Bajadér-cigarettának árát leszállította a dohányjövédék.

A különlegességi gyártmányok közül a Regalia Media 30 fillérről 28-ra, a Portorico Especial 20-ról 18-ra, a Galanes 20-ról 18-ra; az általános forgalomban levők közül az Ideales 1 pengő 44 fillérről 1 pengő 20 fillérre,

az Imperatores 96 fillérről 90-re, az Aromaticos 64-ről 60-ra, az Entreactos 56-ról 52-re, a Graciosas 56-ról 52-re, a Millares 18-ról 17-re, a Rosita 9½-ről 9-re csökkent. A Bajadér 7 fillér helyett ezentul csak 5 fillérbe kerül. A karásosny alkalmából háromféle összeállításban ajándéknak alkalmas csomagokat is forgalomba hozott a dohányjövédék. Az első 80 darab különféle legjobb márkájú különlegességi szivart tartalmaz; ára: 50 pengő. A második 7 fajta új szivartól 14 darabot; ára: 6 pengő 50 fillér. A harmadik 62 darab finom cigarettát; ára: 5 pengő.

Kelet titkai

Mintha Scherazád hercegnő egyik bábajos meséje elevenednék való életre... Hármenk izzó levegője vesz körül. Az „Ezeregyéjszaka“ ezeregy szép leánya: hürja, „fülemi éje“, „rózsabokra“ kelteti magát szürke látványhoz szokott nyugati szemünknek, csillogó paloták — Zedmok! — tártanak fölbeszétli kíváncsiságunk előtt s a köcsipécs udvarok szökőkútja mellett árak sőhajtoznak, akik nem fognak meghalni, hanem, sőt, ellenkezően, boldog szerelmek... A „Kelet titkai“ című Wolkoff-film élénk sodor szerelmek, amely lágy és érzelemes, mint a keleti hárfák húrja, szenvedélyt, amely izzó, mint Pulifárné siva megmutogatja turbános öreg basák telheletenséget, amely kandi, mint a Zsuzsanna fűdőt kileső cének s egy kedves, juresa kolandor, rokonszenves csirkefogó, vagis eszies varga humoros élményeit a romantikától kezdadó környezetben. Ez a keleti varga egyszerűen; jó poja, aki a legemberibb humorral reagál a Kelet kábító nagyszerűségére. A jól elgondolt figurát mesterien alakítja Nélóli Kolín, aki a két szépséges primadonna: Margella Albani és Agnes Petersen mellett a kép harmadik, de legelső primadonnája. A csábító és csábított herceget Petrovics Szociálszár játssza, aki a szultán leányáról álmodik, de akit a szultána nem hagy békeben... Mind ebben pedig rendet teremt a varga, aki, bár naiv embernek látszik, mégis a darab raisonneurje... A „Kelet titkai“ című bábos meséjatekót csütörtöktől láthatjuk az Udiban, Omniában és Orionban.

Értesitem a t. vevőközönséget, hogy

TÉLIKABÁTOK

gyönyörű kivitelben, nagyon olesón, készen vagy mérték után kaphatók, ugyszintén

átmeneti kabátok

is. Elegáns

öltönyöket

mérték után készítik

Widder férfiszabó, IV. Város-ház-u. 20. Tel. Aut. 880-20

Kik irtak az ideai

Szilveszterbe?

Adorján Andor, Bibó Lajos, Bónyi Adorján, Dénes Zsófia, Farkas Imre, Földi Mihály, Földes Imre, Harsányi Zoltán, Heltai Jenő, Herczeg Ferenc, Juhász Gyula, Krúdy Gyula, Lázár Miklós, Lengyel Menyhért, Mórlic Zsigmond, Nagy Endre, Nadas Sándor, Nöti Károly, Ruttkay György, Szalay László, Szép Ernő, Somory Dezső

Felelős szerkesztő: Egyed Zoltán

Belvárosi Színház

AZ AMAZON

Fedák Sári

20

év alatt nem volt ilyen mulatságos műsora az Andrassy-uti Színháznak!

Rózsavölgyi

Kabos Radó
Békeffy Vaszary
Kökény Peti

Mocsányi-Lakos
fellépte

Harold Lloyd és

Victor Mac Laglen együtt

csütörtöktől

Kamara

NAGASAKI
OMORI SISTERS

The Star's of Japan
először Budapesten
a Moulin Rougeban

Hogan kapitány
Victor Mc. Laglen

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mivel lep meg ma reggel?

— Mondjam el az „Amazon” meséjét — ugy, ahogy én láttam?

— No de micsoda beszédek: erre spóroltunk egész héten...

— Hát akkor tessék figyelni. Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyon kicéte és íchetségű, okos, vakmerő magyar színész, remek teremtés, bátor, mint egy férfi, de aki Longfellow kis versét az esőről úgy tudta énekelni, hogy a nézőlécen mindenkinek könny remegett a szemében. Ennek a nagyszerű teremtésnek bátorságára nagy szüksége is volt, mert amikor a legtöbben voltak körülötte, akkor is olyan árva volt, mint a tölgy a réten, a fűszálak között, — viharban a fűszálak szépen meglapultak, hajladoztak, semmi bajuk sem történt, de az ő koronájából egy-egy ágat természetesen mindig letört a szél. Az ő sikerében tehát mindenki gyönyörködött, ha pedig vihar vonult el fölötte — mindenki elbűnült s várta, hogy melyik ága fog letérni... Igen ám, de a jöjsten szerelte ezt az ő szép, árva lögyét s északánként, amikor a végtelen égen ragyogtak testvérci, a csillagok, mindig újból kinevezte letört ágait s a fűszálak legnagyobb meglepetésére — némelykor busszuságára is — másnap mindig újból — talics pom-pájában, förtelenül trónolt fölöttük... Marmost az ahogy sem tetszett a fűszálaknak, akiknek kisebb termetű adott a gondviselés és a fűszálak tömege mérgesen s gyorsan zizegte el egymásnak, ha eszuka lett a tölgy, mert tudta, hogy — reggelre ugysis újra kivevül...

— No de az — Amazon?! Nem növényteni előadásra jöttünk?

— A főpróbán cihar volt s a premier másnapján — kislított a nap. Nem általom sem magamat, sem az „Amazon” címszereplőjét és szerzőjét, de a publikumot sem azaz, hogy ez a nap barnára fogja sütni a darab szereplőit, mert ennek a sok ezer volt-érjű, de mégis csak mesterséges napsütésnek elkára ereje nincsen. De egyelőre a darab második, vasárnap esti harmadik sőt hétfői negyedik előadására is már régen eladtak minden jegyet s ez előad-

sok publikumának entuziasztikus magatartásából ítélve, lehetséges, hogy az „Amazon” zsufolt estéle szericseln keresztül fog naponta megbukni, hogy mégsem mondjam azt, hogy a zsufolt házak — a sikert jelentik...

— Ravasz.

— Dehogyan ravasz. Nagyon is egyszerű. Hevesi irt Fedák számára egy darabot és egy szerepet. A színpad művelt, eszes és rutinnirozott tudása, hogy ne mondjam, egyetemi professzora, egy nehezen induló, kissé zavart első főelőadás után egy más gestussal is végződtet, de kilátó második szép és élvezetes harmadik főelőadásban prezentálja azt a remek asszonyt, akit az egyetlen, mondhatnám, hogy zeneti megkülönböztetéstől eltekintve, hogy a derb gestusok, népies és népszerű kiszólások, bizonyos naturalista eltökélődés és akcióbeli manőverek dur-ra való hangszereleztől elütően — a légyabb, halkabb, szeledebb effektusok moll hangnagyságra van írva! És Fedák ezt ne tudná — mert az „Antónia”-ban a béresekkel kajabált...! Tegyük a szíveinkre a kezünket, uraim, ez nem az a színész, akinek a szereplőit dróisörényekkel lehet körülkeríteni. Ez nem csak nára, vagy csak kómika, vagy csak heróina, vagy csak szabrett, mert ez a Fedák, bizony — na, pakkoljuk csak ki végre ezt az igazságot is — egy kicsit maga a magyar színpad jókora darabja, mégpedig a színpadnak összes magyar színéirel, tradícióival s ősi tehetségének majdnem minden árnyalatával. Es mégis: ahogy itt hatlyni uszó-szával végigsuhan a színpad tára, fehér ruhájában, nesztelenül és királyi göggel, amilyen halk a hangja végig a három főelőadásban keresztül, hol a könnyek tremolójában fűrödvé, a fájdalom fojtott sikolyába ájulva, hol egy elképesztő technikájú parlando új hangján megcsendülve, az már a klasszikusok emelvényéről hangzik, fájdalom, ugyebár... Nos, nyugodjunk bele, hisz, ugysis, vihar is van a darab körül...

— Milyen az előadás?

— Egyetlen szereposztási tévedéstől eltekintve, kitinól! Melepetés: Somogyi Nusi szereplése, akinek ez nem első kirándulása a

prózaí színpadra. (Csibi.) Omogyi kisasszony, akiről erősen beszélek, hogy legközelebb egy egyszavas, ugyancsak prózaí szerepben lép föl, annyi temperamentummal, kedvességgel és eleganciával játszotta el egy legmodernebb női főszereplőjét a darabnak, hogy a vigjátékszerzők részéről a legkomolyabb érdeklődésre tarthat igényt a jövőben. Vagy van benne és fanyar humor, szellemesség és pikantéria, körülbelül az, amit pezsgőben sec-nek neveznek. Öszinte dicsmérésünk... Makay Margit szerepe kissé passzív. De ennek az elragadóan öntudatos, fegyelmezett és kulturált színésznőnek harmadikfőelőadásbeli meglepődése (amikor a szőffőrről oly romantikusan kislül, hogy gróf) a legfinomabb színpadi produkció. Ezenkívül is: kis chrimsonróza-díszre az előadásnak. A férfiak között Deli izléssel játssza burleszkbe hajló, detektívromán-szerepét, Toronyi különösen II. főelőadásbeli szép drámai jelenetében jó és valószínű kis tanulmány Gellért rendkívül finom tussrajza a kritikus kissé álmatag szerepében. És egy ilyen művésznőnek nincs állandó szerződése Pesten? Európai stílus, költői fantázia! Habár a szerepet semmicsetre sem vele játszottam volna bizonyos figurális szempontok miatt. A magas, Mária Terézia-termetű és idomú Fedák hogyan szeressen belé a törékeny, kicsontu, aprófrakkos madárkafigurába? Gázomnak van egy elkámpicsorodása... meg kell fulladni tőle... Végül: szokatlannul szépek a díszletek; Vincze Márton építette őket.

— No, pattanjunk le a lóról és kutyagoljunk csak egy kicsit... Például a Lipót-körútra... Jóh utazás?

— Fölötte titokzatos. Konfidensünk, aki az utazás igazi célja iránt érdeklődött, üres kezekkel tért vissza. Bécsben és Berlinben volt s ma este érkezik haza. Darabügyről szó sem lehet, mert a Vig márciusig háven el van látva darabbal: már két nap óta próbálják a „Beszterce ostrom”-t, utána kedves barátunk és tíz év előtti szerkesztőségű társunk, Hunyady Sándor ur darabja következik, Zombory Mercedessel. Mercedes játssza a „Beszterce ostrom”-ban azt a szerepet, amelyet — még ha a színháznál volna — Gál Franciska játszott volna különben.

— Apropos... Mi igaz a hymen-hírekbelől?

— Fifty-Fifty. Erdekes házasság volna, annyi bizonyos. És ökonomikus, mert a kecske is jöltalna s a káposzta is megmaradna. No de maradjunk csak a „Beszterce”-nél, amely-

Az évad színházi eseménye

Kálmán Imre

világhírű operettje:

A csikágói hercegnő

Bemutató pénteken a Király-Színházban

Hogan kapitány Victor Mc. Laglen

Hogan kapitány Victor Mc. Laglen

Ne váljunk el!

(The constant wife)

Somerset Maugham világsikerű aratott vigjátéka a Vigszínházban

A Fővárosi Operettszínház karácsonya

25-én, kedden délután 1/4 órakor
25-én, kedden este 8 órakor
26-án, szerdán délután 1/4 órakor
26-án, szerdán este 8 órakor

AZ UTOLSÓ VEREBÉLY-LÁNY
AZ UTOLSÓ VEREBÉLY-LÁNY
AZ UTOLSÓ VEREBÉLY-LÁNY
AZ UTOLSÓ VEREBÉLY-LÁNY

Párisi divat

premierje szombaton. Városi Színház

nek szereposztását első kézből közlöm: a bolond Pongrácz grófot Somlay játssza. Apponitát Zombory Mercedes, Tarnóczyt Törzs, Estellát Góthné, Pruzsinszkijt a ház saját kiülön „Jengyel”-ét Góth, Klécényit, a züllött vármegyei őrnököt Maklár, a fuszitus báró Behecztyt Rajnay, Ligetvölgyi szindirektort Mály fogja játszani.

— Kitűnő.

— Harsányi Zsolt nagy divatban van, annyira bizonyos. Egyáltalánvalag számolhatok be egy másik gyönyörű darabjáról is, amely a Belvárosban kerül színre, címe: „A bolond Asvayné”. A darab előjátéka 1848-ban játszik. Egy fiatal házaspár az előjáték két főszereplője, a férfi leüti egy állítólagos vetélytársát s elbuzdósít nemzetőrnek. Az oroszok elfogják. A második felvonás 1915-ben játszik; az előjáték 18 éves asszonykaja 88 éves s hetven éve várja vissza az urát a fogságból. Mindennap megteríti neki, mindennap megveti az ággyát s egyszerre egy orosz fogolyzállítmánnyal megérkezik a férj (ugyanaz a színész játssza, aki a férjet), azaz hogy — az unokája... Egyelőre ennyit...

— Szép, izgató, érdekes!

— De mennyire! S ha még elárulom, hogy Hatvány Liliével is ír egy darabot, aki viszont ezen a közös darabon kívül szintén ír még egy darabot is, akkor bizonyos drámaírási lázról tarthatok teljes joggal beszámoló. Molnár januárban fog hozzá új darabjához, amely ezúttal nem ugyanezért kis személyzetű, intím, főleg játékbéli hatásokra fölépített, de negy-színházi, ugyanezért teljes orchesterű, sokszemélyzetű darab lesz. (Egyébként pesti tartózkodása alatt összesen 171 ebéd- és vacsorameghívást kapott, amelyből követezik (mint-hogy valamennyit mégsem tudja lemondani), hogy naponta legalább kétszer ebédelt és kétszer vacsorázik... Például népszerű; ahová a lábát beteszi, vég nélkül ünneplik: mindenütt...) Viszont a Belvárosi Színház egyik legközelebbi újdonsága egy új írónak, Anday Ernőnek „Hazudj, édes” című vígjátéka...

— Mi van a „Párisi divat”-tal?

— Szombaton van a premierje s a színház reméli, hogy a bemutatónak nemcsak a színpadon, de a nézőtérben is „happy-end”-je lesz. A színpadi happy end „ultimo finálé”-jának egy trükkjét elárulhatom itt a rendező jóvoltából: a primadonnának, aki a darabban mannequinné volt, behoznak itt egy menyasszonyi ruhát, hogy férjhez mehessen a szentem, s ebből a menyasszonyi ruhából az egész színpadot a maga teljes hosszában és magasságában egy óriási menyasszonyi fátyollal fogják leborítani. A Gombaszögi-féle cigszínházi ünneplőről hallott?

— Nem én.

— Születésnapja volt a napokban és a „Ne váljunk el” teljes művészi személyzete a színháznál található összes kelték-koszorúkat, virágcsokrokat, pezsgős palackokat s kelték-szendvicseket fölpakoltta az I. és II. felvonás között a diva öltözőjében. Gombaszögi mulatott az ülőten és rvanche-ut a II. és III. felvonás között valóságos és tényleges pezsgő-és szendvics-soarétt rendezett a társalgóban. Igen ám, de bünnös kezek a valóságos szendvics közé kelték-szendvicseket is vegyítették s egy ilyen pappendekli-szendvicsbe harapott bele az az igen szimpátiikus és előkelő tisztelője Gombaszögiének, aki vízüben járt nála a társalgóban...

— Ki volt az illető?

— Self made man, mint Nádas „kilencven-

kilenc”-je a „Futár” 160 olálas karácsonyi albumában. Az előző azt mondja róluk, hogy „nem sétált mellettük pápaszemmes nevelő, dada nem futta nekik a forró tejbegrizt, olyan emberek, akik egyedül indultak el, nem fogta a kezüket senki, bedobták őket a vízbe, uszának ki, ha tudnak”. Csontos self made man-i nyilatkozatában például ezt olvassuk: „Olyan koldus voltam” — mondja Csontos —, „hogy a Disz-téren egy barátomnak a lakásába bujtam be éjszaka, az ő kis szobájukba s reggel öt óraker lopózkodtam ki s az a hat gyerek, aki a szobában aludt, nem tudta, hogy éjjel egy hetedik idegen gyerek alszik közöttük”. Őszinte önéletrajzok ezek, a bankigazgató vallomásaiban olvasom, hogy édesanyja mosónő volt s ő megígérte, hogy ha megnő, arany mosóteknőt vesz majd neki. Be is váltotta az ígérelt, szimbóluskusan persze. A miniszter édesapja iparos volt, hatan voltak testvérek és ha az iparosnak nem akadt munkája, vállára vette a kapát és elment szellérmunkába, hogy a hat kis gyerekeknek kenyeret keressen. S a hat közül egyből nagyrépost és miniszter lett mégis...

— „Oedipus rex”?

— Az Operaháznak igazán nagyszabású művészi cseménye Jean Cocteau sulyos latin versedrámajának előadása. Sztravinszkij zilt modern oratóriumzenéjéről megszokottak a vélemények, de mindenki a legnagyobb elragadtatással csodálta a betegségéből nemrég fölépült Márkus László hatalmas színpadát, amely ha méreteivel nem is, de művészi komolyságával és a rendezésben egy-egy zenidílis ötlet megvillantásával a párisi előadást is jelentékenyen fölmúlja.

— S a deszert?

— Főszolgálatk belőle azon a rendkívül érdekes teán, amelyet Hubay Jenő adott szombaton a külföldi zeneszerzők tiszteletére, bemutatva nekik egy új fiatal zongoraművésznőt, Nánássy Erzsébetet. Ami pedig a tényleges deszertet illeti...

— Halljuk, halljuk!

— Paulay Erzi érkezik ma Pestre Moszkvából Berlinen keresztül. A többit olvassa el a „Szilveszter”-ben szombaton.

Kozákok

Tolsztoj Leo regényének filmváltozata

Színhely: a Kaukázus. Idő: I. Miklós cár „atyuska” kora. Szereplők: szilaj életű, vad szenvedélyű kozákok, a legbátrabb harcosok, a legjobb lovasok, a legtüzesebb szerelmeseik; szépséges és büszke kozák nők, akik épp úgy

tudnak szeretni, mint szenvedélyből gyilkolni vagy — meghalni; kutyafejű tatárok, ázsiai herdák, cári orosz előkelők. Főszereplők: John Gilbert, a kozák hetman fia; Renée Adorée, a legszebb kozák lány; és Nils Aster, a cár unokaöccse, a gyönyörű Olenin herceg... Erről a filmről, amely a Metro-Goldwyn ezidei legnagyobb produkciója, igazán el lehet mondani, hogy gyújtó. Tűz van benne... temperamentum. Mennyi erő van John Gilbert alakításában! Mennyire testére nőtt a fekete ing és fekete kozák-dolmány s a kaukázusi fekete keeske gypjából készült fekete fez. A keeske hosszú gypja nem gubancolódik vadabul, mint szemöldöke a villogó szem fölött, amikor „Jgor herceg táncát”-t táncolja, vagy amikor lányt esőkol, riválist les és vágat fehér lován... Hogy illik ehhez a szerepéhez akaratoss, esontos álla és villogó fogora, amely itt mint a villogó vadállat! Renée Adorée; Gilbert jó partnere. Ez a szenvedélyes leány minden, csak nem szalónbősnő... ő volt a Big Parade felejthetetlen szolgálója, aki nemcsak babája volt a frontkatonának, de anyja helyett az anyja... Ez a kitűnő színésznő és cigányosan szilaj leány most a kozák hetman fiát (John Gilbertet) szereti, de bosszúból (amiért a kedves megesalt) eljegyzi magát Olenin herceggel. A herceggel, aki cári parancsa vesz el kozák leányt, de akinek Adorée öszintén kedvére való... A herceg; Nils Aster, új név és meggyerő arc. Keresve nem tudtak volna jobb verbéli-oroszherceg-figurát találni. Magas, karcsú, simlökony és szláv. Párdukok mozgása ilyen félelmetesen lágy. A szeme, a szája, az ifjúság, a szépsége mosolyog ennek az Olenin hercegnek. Különben játszik: melegszi és fölényes. A kozákokat magában gunyosan lenézi, de minden gesztusában ott a gavalléria. Bizonyos, hogy nagyszerű amorsot lansziroz benne a Metro-Goldwyn s a mi hölgyeinknél ez az Olenin herceg külön le fogja aratni a maga jól megérdemelt sikerét... Végül, de nem utolsósorban: Tolsztoj Leo regénye, a film alapmeseje is lebilincseli a közönséget. Pereről perere fokozódik a hatás, belenelegszünk a témába, izgunk és hevülünk. Dráma fűti a nézőtér levegőjét, gigantikus tolsztoji dráma és hőseink sorsát léleketfojtva tessük... A Royal Apollo a „Kozákok” premierjét ma, hétfőn tűzte műsorra.

Harold Lloyd és
Victor Mac **Laglen** együtt
Kamara
csütörtöktől

Ma premier a Royal-Apollóban

Monstre műsor:

Magyar Híradó, Paramount Híradó

ÉDES, JÓ SZERELEM!

Az első lovaspoló-vígjáték 7 felvonásban

Tolsztoj Leo világhílmje! Az amerikai Metro-gyár filmóriása John Gilbert és Renée Adorée főszereplésével, Georg Hill rendezésében

KOZÁKOK

Hétfőn csak 2 előadás! 7 és 10 óraker

Telefon: József 429-46 és József 419-02

10

utolsó előadása

Terézkörű Színpad
szenzációs műsorának

Dec. 28-án: Premier!

Kezdeté 1/9

Telefon: 265-54

Harold Lloyd és
Victor Mac **Laglen** együtt
Kamara
csütörtöktől

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsénk az igen tisztelt közönséget értesíteni, hogy nagy áldozatok árán sikerült a Paramount-filmgyár első nagy Lukács Pál-Pola Negri-filmjét, melynek címe: „**EGY SZÍNÉSZNŐ SZERELMEI**”, kizárólag színházunk részére 3 hétre lekötni. A filmet méltó kísérő-műsor keretében e hó 20-tól mindennap 4, 6, 8 és 10 órai kezdettel fogjuk bemutatni és tisztelettel kérjük, hogy jegyeikről — a már most mutatkozó nagy érdeklődésre való tekintettel — lehetőleg a délelőtti órákban sziveskedjék gondoskodni. Pénztár nyitva délelőtt 10 órától egész nap.

Tisztelettel
RADIUS MOZI
igazgatósa

KÖZGAZDASÁG

Kapunk-e kölcsönt és mikor?

(A Reggel tudósítójától.) Van-e Magyarország nagyobb összegű hosszulejárta államkölcsönre szükség? Igen. Föltétlenül. Csak úgy, hirtelen, legalább feltűratnyi olyan földadatot tudnánk felsorolni, amelyek megoldására igen nagyszegű tőkére volna szükségünk, legalább feltűratnyi olyan munka vár elintézésre, amelyek mindvégig erős léhessél címé előbbre a magyar gazdasági életet. A magyar államvasutak forgalma értékes ütemben növekedik, a teherforgalom három, a személyforgalom több mint tíz százalékkal emelkedett a két év előttihez képest, a Máv folyó bevételeiből sem a mozgó kocsiállományt kiegészíteni és fölfrissíteni, sem a főbb vonalak fölújítását és modernizálását végrehajtani nem tudja s ha a baltai villanyoscentrálé kiépül,

a bécsi vonal elektrifikálása egymagában is igen lényeges kiadásokat kíván meg, még akkor is, ha nem számjuk rá magunkat a pályatest átépítésére,

amely nélkül pedig a villanyosvonatok magasabb gyorsaságát kihasználni nem tudjuk. Ugyanígyen halaszthatatlanul szükséges volna a magyar úthálózat kiépítése, mert *előre az automobilizáció korában nem lehet azoknak a táblabiro-korszakból öröklött utakon robbogni, amikkel eddig dicsekedhettünk. Egy esőny a tengerben az a háromszázkilométernyi utvonat, amelynek átépítésére a kormány végre elhatározta magát, mert hiszen*

a magyar mezőgazdaság bajain semmiféle külkereskedelmi szervezet nem tud segíteni addig, amíg a gazda termékeit jó utakon gyorsan nem tudja mobilizálni.

Amerikában először utak épültek és aztán mellékük a farmok, a kanadai kormány is először vasutat s utai épít, aztán osztja csak ki új települőknek az utyonalak mellett elterülő földeket.

Mindez természetesen sokszázmillió pengő uj tőkét igényel.

Hol vannak aztán a másodrendű földadatok, új autóbusszjáratok szervezése, silók és kőraktárak fölépítése, a magyar huskivétel emelésére hűtőkocsipark építése, hol vannak a háboru alatt leromlott hidak s egyéb közművek, a szikes talajok följavítása, új vízszabályozási és öntözőművek es csatornák, tisztán és kizárólag gumőcsöző, följavító, a kapitalista világrend szükségteit kielégítő munkálatok?

Mindezzel egyelőre szó sem lehet. Hol lehet ma erre pénzt kapni?

De ez egyáltalán nem jelenti azt, mintha Magyarország hitele nem volna jó és kifogástalan és nem jelenti azt, mintha az országunk a hitele egy árnyalattal is kedvezőtlenebb volna, mint volt akkor, amikor első nagyobb kölcsönünket kontraháltuk. Látnuk azt, más országok milyen súlyos politikai nehézségekkel küzdenek, milyen erőfeszítésekre kerül aránylag kisebb összegű kölcsönök fölvétele s

ha bizonyos hitelszükségletünk kielégítését későbbre kell halasztanunk, ebből még nem lehet kedvezőtlen ítéletet formálnunk önmagunk fölöl.

Aki sokat jár külföldön, annak elég gyakran meglepetéssel kell tapasztalnia, hogy

odakint sokan jóval kedvezőbb szinten látják a magyar gazdasági élet jövőjét, mint önmagunk.

Lehet, hogy az árnyékot nem látják közelből, lehet, hogy az ítélet föltűtésebb — tény az, hogy nagyon kevés komoly ember akad ma Európában és Amerikában, aki kétségbe vonná, hogy Magyarország izmos, deképos és fejlődő ország, de... S ez a *de* sokat takar!

De: tulerősen látják a magyar kinstárt, tulok az állam jövedelme, tulnagy az adóteher, amit a magyar lakosságnak fizetnie kell, tulnagy a bürokrácia es tulhatalmas, tulgyonge az ellenőrzés es vérszegény a parlament!

Ezt mind látják odakiut. Látják továbbá azt,

hogy tuldrága a mi állami szervezetünk, tulkiaci a lakosság fejenkénti fogyasztása, tulhomályos az állami kiadások es bevételek ellenőrzése! Mindezt nagyon jól tudják, belső politikai viszonyainkat kifűnően ismerik s kifogásukat rejtik e halk, *de* szóeska mögé. Minde természetesen nem jelenti azt, mintha most föltűlenül kölcsönre lett volna szükségünk és ezt a kölcsönt az első tapogatózásnál visszautasította volna valahol, valaki.

Mindenekelőtt Genf nem az a hely, ahol ma magyar államkölcsönről tárgyalni lehet. Genfűl semmit se kérhetünk es semmit se kaphatunk.

Genfűl megkaptuk a népszűvetségi kölcsön még föl nem használt utolsó részletét s többé a Népszűvetség es annak pénzügyi szervei a magyar állammal, kivéve a kölcsön törlesztését, semmiféle elszámolási es ellenőrzési viszonyban nem állanak.

Az új magyar államkölcsön utja Párison, a jövátételi bizottságon keresztül vezet,

amelynek, erre jó lesz emlékezni, van még némi szerepe, jűgkőre es befolyása a magyar állam pénzügyeire, mint a gűztes államok meghatalmazottjának, akiket zálogjog illet meg a magyar állam bevételeire. Ez a zálogjog ma ugyan föl van függesztve, de minden újabb államkölcsön fölvételéhez mégis csak elengedhetetlen kellék ennek a párisi fosszilis társaságnak a beleegyezése. Hosszu magyarázat nem kell annak megértéséhez, hogy a mai időpont, amikor a román es a jagasztár stabilizálási kölcsön még mindig a levegőben lebeg,

nemigen alkalmas arra, hogy a jövátételi bizottsághoz forduljon egy legyűzött állam.

A másik ok, ami nagyon kétségessé teszi minden kölcsönfűlvételi terv sikerét, hogy

addig, amíg a német reparációs probléma megoldva nincs s ez a megoldás még optimista számítás szerint is legalább hat hónapig eltartna, nemigen ajánlatos pénzt, mégpedig nagyszegű pénzt kérni amerikai bankároktól.

Szóval még ha föltűlenül szükségünk volna

Hogy ajándéka szép és hasznos legyen,

okvetlen Wimpassing hűcipűt vegyen!

WIMPASSING

a következő divatszineken: szűrke, beige, fekete

Kérjen kifejezetten: **vörűscsillagos Wimpassing hűcipűt**

és nagyobb államkölesőre, fináncpolitikai és diplomáciai okokból ajánlatos hallgatni és sárni, amíg a pénzügyi világ ege újból kiderül. Szerzésére erre a nagyobb kölesőre föltétlenül és sürgősen nincsen szükségünk! Uram, Istenem, ha eddig megéltünk a rossz utakon, még egy-két évig kibírjuk. A Máv. is elél egy ideig mai szervezővel és végül annyit adót ázet a magyar polgár, hogy neeresak a minden-napi állami kiadásokra felik belőle, hanem

még beruházásokra is. Az természetesen más lapra tartozik, hogyan is állnánk, ha itt szabad sajtó volna, ha itt komoly parlamenti ellen-örzés folyóék, ha... no, de minek folytassuk. A demokratikus ellenörzés, akár sajtó, akár parlament után törtönik, legjobb biztosíték a kölesőadóknak, mert régi tapasztalat, hogy aki a saját zsebéből kénytelen a kölesőnt fizetni; az adófizető, ügyel legjobban arra, hogy a kölesőzött töké meghozza a gyümölcsöt.

védelem folytán több magyar gyár elbizako-dottan mellözte a komoly üzletivel parancsait s csak néhány élkire rendezkedve be, egy-szerre a tulprodukción réme elé került. Most aztán nem volt már egyéb hátra, mint a ki-méletlen verseny a külfölddel és egyrészt szemben, ami most a kartelek fölbomlásához vezetett. E komoly és fenyegető helyzetet ter-mészetesen a kormányznak is foglalokozni kel-lett s mint hogy két héttel ezeltött Ferecny Izsó elnöklela alatt a gyárak képviselői érte-kezletre gyűltek össze.

Fölrobbant a két textilkartel

A textilipar válságának okai, gazdasági és politikai következményei

(A Reggel tudósítójától.) A textilipar súlyos válságban van s e válság első kritikus tünetei most abban jelentkeznek, hogy két fontos szerve:

a nyomókartel és a készárúkartel fölöszo-ban van.

A helyzet megértéséhez tudni kell, hogy az egyik kartelhez a Goldberger-gyár, a Filtext, Felmayer, a Kartonnyomó és a Magyar Textil-festőgyár tartozik, míg a készárúkartel kilene gyárat foglalt magában. A múltévi fonalhause következtében mindenki azt hitte, hogy az ár-emelkedéseknek szinte sehoh sem lesz már határuk és így nagy tételekben gyorsan vásárol-ták. A gyárak

harmincmillió méterben kontingentálták a a kartellált árakat.

nevezetesen a kretont és nyomott barchentot, míg az idén a fogyasztás, minden evőködés ellenére, atig érte el a húszmillió méteri, csigás

a produktum egyharmadrésze a gyárak raktáraiban halmozódott föl.

Most már arról volt szó, hogy a megmaradt készleteket mindenképen értékesíteni kellett s megtörtént, hogy a koreltált gyárak, mit sem törődve megállapodásikkal, árben csak ugy, mint az eladási föltételekben, egymással vad versenybe fogták. Gyakran megtörtént, hogy egy-egy gyár, csak hogy szabadulni tudjon az árutól, 4-6 fillér engedményt is tett, míg végre ez a titokban tartott, de mégis közismert ver-sengés folytán

a kartel ülésein kirobbantak az ellentétek, a fölésen szemrehányások egymást érték, a vódashódásoknak se vége, se hossza nem volt. A kartel tagjai föl

a Filtext-gyár tulajdonosát, Josuát illeték heves szemrehányásokkal.

amiert minduntalan megszentte a kartel meg-állapodásait, de beavatott helyen ugy infor-málnak bennünket, hogy a kartel összes tag-jai engedtek a helyzet kényszerűségének, míg végül kénytelenek voltak elismerni, hogy

a kartell föntartani nem lehet

és abban egyetért meg, hogy ez év végén mindéggyik szabad kezét kop ugy az árak, mint a kondíciók tekintetében. Igaz, hogy abban is megegyeztek, hogy a jövő évre nevez újabb megállapodásokat fognak kötni a kontingens, az árak, valamint a föltételek tekintetében, annyi azonban bizonyos, hogy

a kartel ma fölbomlott

s azt lehet mondani, hogy a megegyezés hely-be az az elv lépett: mindenki mentse, amit menteni tud s ahogy tudja. A készárúkartel szintén ár- és kondíciókartel volt, de kontin-gentálás nélkül s ez idén áprilisban keletke-zett. A magyar gyárosok egyfelől a külföldi

dumping ellen kerestek benne védelmet, más-felől azonban, jöllehet az ország szükségleté-nek csak 65-70%-át főzötte a kilene gyár pro-dukcója, egyes cikkekben mégis tultermelés jelentkezett. A kartel végös céljának a kontin-gentálást, sőt a racionalást tartotta, de

a kartel csak rövidéletű volt,

mert a kölesőös föltéekenség, a rossz üzlet-menet, föleg pedig a nagy külföldi verseny folytán a kartellált gyárak mindéggyike kezdett bizonyos engedményeket tenni vócsónek, ame-lyek természetesen nem maradhattak titokban. Az általános elégedetlenség végre annak a kör-désnek föltéveszést jutott kifejezésre, hogy vajjon fölöslassal-e a kartel teljesen, avagy csak a föltételek szabályozására szorítkozna-nak. Ezek a surlódások mintegy hat héttel ezeltött kezdődtek, tehát nemsookkal a nyomó-kartel fölbomlásával egy időben. Végös szaki-tására még ma sem került ugyan a dolog, de a kartelegység megállapodásainak megkerü-lését hallgatóság tük s egyelőre

a tényleges állapot e kartel terén is a fölbomlás.

A két kartel itt vázolt helyzetéből az tükik szembe, hogy a fölbomlás csak a cégek verseny-gése és föltéekensége okozta. A valóságban azonban nem a kartelek válságáról, hanem valósággal

a textilipar válságos helyzetéről van szó.

Ez a krízis a magyar gazdaság szempontjából annál sajnálatosabb, mert hiszen köztudomásu, hogy

textiliparunk a háborúutáni ipari politiká-nak legértékesebb eredménye volt

és súlyos áldozatokat követelt, de elértett ked-vence volt a magyar iparfejlesztésnek s olyan meglegházi növény, amelyet először a vámok, majd a teljes elzárkózás és a behozatall tilal-mak által iparkodtak nagyra növelni. Textil-behozatalunk már a békében egyik legnagyobb tétele volt kereskedelmi behozatalunknak s a nemzeti elzárkózási rendszer elsősorban a textilipar fejlesztésében találta meg egy új ipari politika föltételét. Amde éppen ebben

a protekcionizmusban voltak elrejtve a mai betegsége első csiréi.

Emlékezhettünk rá, hogy a vámvédelem esá-bitotta az embereket textilgyárak létesítésére. Az ügyvéd és orvos, a háziur és fözsdés né-hány millióval, de minden szakértelem nélkül, hirtelen textilgyárosnak csapott föl, mert ki-számította, hogy kitünő üzlet már az is, ha csak a vámot keresi meg. Igaz, hogy ezeknek

a konjunkturális alapításoknak nagy-része hamarosan elpusztult,

de a jól fundált gyárak megszervezték, mert a minden kalkuláció nélkül dolgozó apró gyá-ruk árcsengével kerültek szembe. A fundált gyárak egy darabig nem érezték ezt a ver-senyt, hiszen az inflációban gyakran 40-50 százalékot kerestek s nagy keresetüket be-ruházási célokra fordították. A betegesen ked-vező viszonyok így a jó gyárakat sem inditot-ták sem a racionalis gyártásra, sem a takaré-kosságra s ugy látszott, hogy a fák az égis nö-nek. Az első rést a nagy konjunktura falán

a esch szerződés

ütötte, amál is inkább, mert a esch gyárosok már a békében be voltak vezetve és ezenkívül dumpinggal dolgoztak. A kis gyárak ezt a ver-senyt nem bírták, agonizálásuk megkezdődött, majd beállott haláluk is, amikor hirtelen megindult az angolok, elzásziak és olaszok versenyé s a nagy gyárak is

belesodródtak a világversenybe.

Ehhez járult még az is, hogy a tulzott vám-

Ferecny Bud miniszter megbízásából arra szólította föl őket, hogy iparkodjanak meg-egyezésre jutni, nehogy a kormány a sa-ját belátása szerint intézkedik a helyzet szanalása dolgában.

Ez a saját belátás azt jelentette, hogy a ki-készítőktől megvórnak a négyhavi vámbírelt és így csak rá vórnának kényszerítve, hogy az agnyezest molinót, amely a textilgyártás alapanyaga, itthon gyárolt volnának kény-telek vásárolni s nem az elzászi, szejci és angol gyáraktól, amelyek szociális és politikai okokból különben dumpingáron adták a magyar manipulánsoknak a molinót. Ha ezt

az ötvenmillió pengőre rugó félgyárt-mányt itthon készítenék,

nyert itthon vónnék, ez szinte teljesen teher-mentesítene a magyar textilgyártást. Termé-szetesen nagy kérdés, hogy ez az intézkedés milyen halast váltana ki a külföldi keres-kedelmi és talán politikai relációkban. Látni-való mindezekből, hogy a textilipar válságos helyzetbe jutott. Bármely megoldást választ-ják is, akár az újabb kartelmegegyezést, akár a vámbírelt megvónsát, mindez alapjában véve csak jölzött munka. Nagy kérdés, vajjon nem azok jártak-e a helyes uton, akik nem a textilipar fejlesztésében látták a magyar gaz-dálkodás helyes útját; de ma már késő a meg-bánás.

Legvirágzóbb iparunkat lerombolni nem lehet és nem szabad,

de elérkezett az ideje, hogy azok, akik nagy közödszátok árán fejlesztették csak ki ezt az iparágat, most komolyan fogjanak össze, használdák ki a racionalis munka minden eszközét, Dolgozz, takarékoskodni, tanulni és összetar-tani! Ez az egyetlen útja a megoldásnak!

Az összes nagy pénzintézetekben lázas munka folyik az új év küszöbén. Mindenütt tökeemelésre készülnek és a zóld tapetés ajtkon belül napestig folyó tárgyalások folynak. A vezérigazgatók ezuttal nem a Seimeringre utaznak, hanem a külföld nagy pénzforrásaihoz záradokolnak üdülésre. A töke-emelésok mindenütt előtérben állanak s ha pozitív megállapodások még nincsenek is, semmi kétség, hogy az év elején egymásután meg fognak születni a nagy elhatározások. Új töké és új munka kezdődik és talán, amit a kormányzatnak eddig még csak elindítani sem sikerült, a magán gazdaság talpra-állítást, a magyar töké és vállalkozási kedv mégis csak elindítja.

Megbízható

DÁZ
BUNDA

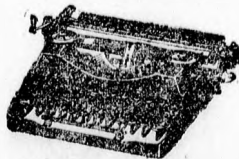
a legolcsóbb

DOROTTYA-UTCA 5

MEGJELENT
a
STOEWER
írógép
HORDOZHATÓ
modellje

Stoewer konstrukció
Stoewer minőség
Stoewer tartósság

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék!

Bemutatója a vezérképviselet:
Vilmos császár-ut 60. • Aut. 248-65

Első karácsonyi occasio új helyiségünkben

A népszerű osztályban futószőnyeg, butorszövet, matraccsínvá-maradékok, egyes ágy- és aszalterítők, gyapjutakarók stb. áratit

20-40 százalékkal leszállítottuk

GASSNER

szőnyeg-, butorszövet-, kárpitoskellékek áruháza
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 19. SZ. Alapítást
évi: 1947

Krausz Simon vasárnap hatalmas beszédet mondott a tőzsde monstreküldöttsége előtt a tőzsde hivatásáról és közérdekű szerepéről

„A tőzsde ne legyen játéktér, a hitel ne legyen uzsora, a vállalkozás ne legyen egyesek öncélja!”

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti értéktőzsde minthogy kétszáznegyven tagjának aláírásával a minap díszes albumot nyújtottak át Krausz Simonnak, amelyben köszönetet mondtak azért a munkásságáért, amelyet a legutóbbi hetek eseményei kapcsán, főleg a Halasz-úgy rendezése körül kifejtett. A hálaírat azzal a kéréssel végződik, hogy Krausz Simon neesak a tőzsde rossz óráiban álljon a vezetők sorába, hanem

vállalja állandóan azt a vezéri szerepet, amelyet tőzsdénk fénykorában annyi eredménytel betöltött. Ezt a felszólítást ma délután a tőzsde közönségének közel száztáza deputációja is kifejezte Krausz Simon előtt. A küldöttségben a tőzsde legjobb nevű bizományosai és magánbankárai vettek részt, akiknek nevében Taubner Vilmos kérte föl Krausz Simonot, hogy térjen vissza a tőzsdei közéletbe és vállalja a Bankár és Értékpapírkereskedők Egyesületének egyik vezéri pozícióját. A tőzsde közönségének meggyőződése — mondta Taubner, hogy sem a tőzsde munkáira, sem a magyar közgazdaságra sohasem szakadtak volna olyan nehéz gondok, ha Krausz Simon régi vezéri munkásságát nem kellett volna nélkülözniük. Tudják, hogy apró reformokkal mitsem lehet elérni, hanem mélyenható munkára van szükség ma,

amikor a tőzsdének valósággal elállott a szívérése.

hiszen még a bőséges osztalékot hozó papirok is a porban hevernek, mert azok, akik ezeket az értékeket a közönség közé vitték, inkább a hiteltét nyújtotta lehetőségeket használják ki.

Krausz Simon

hatalmas beszédet választott a küldöttségnek, amelyben nemcsak a tőzsde, de

az egész gazdasági helyzetet vette értékes bírálat tárgyává.

kifejtve, mindenekelőtt, hogy örül a megnyitáshoz megmozdulásnak, a föltámadt élti- és dolgozóinak, amely nemcsak önérdékből, de országos érdekekből meríti erejét. Minden komoly tényező most már egyetért abban, hogy a tőzsde régi fényét és erejét vissza kell állítani, amint abban sines nemzetelérés, hogy a mesterséges beavatkozások nem lehet segíteni, de ettől

a teljes hitehagyottságig még nagy út van s ezen az úton számos lehetőség.

Nem is beavatkozásokról van szó, hanem annak a mélyes meggyőződésnek föltámasztásáról, hogy a tőzsde feladata a mobil tőke igazi jellegének föntartása és kidomborítása s a vele összefüggő nagy közérdekű kiértékelése. A gazdasági életben csak két szabályt ismer, azt, hogy

az értékek valóban elsőrendűek legyenek s hogy a gazdasági lepedésnek a tőzsdén keresztül kell véget vetni.

A közönség köztudatába újból bele kell vinni azt a meggyőződést, hogy amit

a tőzsdén vásárol, az érték, a vállalatoknak pedig arra kell főrekedni, hogy a részvényes igazi rész tulajdonosnak érezze magát.

Ilyen módon nagy lendületet vesznek majd ipari vállalatok, mezőgazdaságunk gyors hitelhez és fejlődéshez jut és általa jobb megélhetéshez mindnyájan.

Uj értékítéletek keletkezésével a belvárosi fogyasztóképeség, ennek révén pedig a munkásszítálytól kezdve végig az összes osztályok jobb helyzetbe kerülnek.

Az egész világnak ma az a nagy gondja, hogy az átlagfogyasztóképeség csökkent és ezen a nagy problémán a tőzsdén keresztül kell segíteni. Ezután Krausz Simon az Értékpapírkereskedők Egyesületének feladatára tért át, hangsúlyozva a lombardhitelek intézményes reformját, azt a törekvést, hogy az értékpapír

ne játékszer, hanem komoly vállalati rész legyen, hogy a kibocsátási presztízst, amelyre minden bankház régente büszke volt, ismét büszkeség legyen, végül pedig, hogy

a részvényes a megfelelő védelemben részesüljön

s a tőzsdei áru jó és védett áru legyen, mert ha sokkal jelentéktelenebb áruknál védik a vásárlót, hogy ne kapjon romlott és hamisított árut, ez a tőzsdei áruval sokkal inkább. Nemzetközi helyzetünk javuló irányzata, a külföld ösztöne megbeszélése mellett s ama komoly és tüszletremelő törekvések mellett, amelyek a pénzügyminiszter vezetik, minden ok megvan arra, hogy

ne nézzünk reménytelenül a jövő elé. A hitel ne legyen uzsora, a tőzsde ne legyen játéktér, a vállalkozás ne legyen egyesek öncélja

s akkor az a tökéletes hangulat, amelyet tapasztalni kell, meg fog szünni s minden társadalmi osztály érezni fogja, hogy a tőzsde áldásai egyformán áradnak szét mindenkire. Elő kell segíteni, hogy a tőke megbecsült legyen, hogy mindenki átérezze a tőkesszabadság értékes voltát.

Budapest legyen a tőkesszabadság kikötője,

hogy a vállalatok, holdingok, amelyek Svájcot és Hollandiát keresik föl, nálunk találjanak otthonra. Igazgatósági ülések, közgyűlések, ügyvezetés, mekkora idegenforgalmat, államjövödelmet jelentenek direkt adóban is, de posta-, vasúti forgalomban, fogyasztásban is. Mennyi foglalkozás és mennyi munka! Ez a fölfogása a tőzsdének és ez a szerepe a tőkének:

a tőzsdés és bankár foglalkozását meg-nemesíti, közérdekűvé teszi.

Ebben a fölfogásban kell találkoznia a tőzsde minden tagjának és ilyen célzatú munkásságban szívesen vállalja a fölkínált munkát, ha úgy tetszik, a vezetés egy részét is.

A küldöttség tagjai perekkig tartó éljenzéssel és tapással fogadták Krausz Simon mindvégig emelkedett beszédét, amelyet a hivatott-érze valóssággal áttüzesített s amely bizonyára mély nyomokat fog hagyni az egész gazdasági életben, annak vezetésében s a közéletében is.

MÉG 8 NAPIG KAPHATÓ!

A KIVÁLASZTOTTAK

KEDVEZMÉNYES ÁRON:

FÜZVE P 1.80, KÖTVE P 2.60 KÖTETENKÉNT ÉS AZ UTOLSÓ KÖTET INGYEN!

AZUTÁN A BOLFI AN FÜZVE 2.40 PENGŐ, KÖTVE 3.60 PENGŐ

A KIVÁLASZTOTTAK

A LEGNAGYOBB ÉLŐ ÍRÓK LEGÚJABB REGÉNYEI 15 KÖTETBEN:

1. HAUPTMANN:
A Démon	6. SCHNITZLER:
Teréz
2. KESSEL:
Rongyos hercegek	9. MAURIAK:
Sorsok
3-4. WASSERMANN:
A Maurizius-ügy	10. WALPOLE:
Harmer John püncösdi királysága
5. GIDE:
Isabelle. Pásztorének.	11. WELLS:
Mr. Blettsworthy a kannibálok szigetén
8. WERFEL:
Érettség találkozó	12. MEYRINK:
A nyugati ablak angyala
7. CONRAD:
Öregek és fiatalok	13-14. KNUT HAMSUN:
Csavargók
15. A MIKSZATH-PALYAZAT DIJNYERTES REGÉNYE

Ideális karácsonyi ajándék.
Négy kötet már megjelent.

Havonta két kötet jelenik meg,
Havonta két kötet fizetendő.

A. R.

MEGRENDÉLŐLAP

T. PANTHEON IRODALMI INTÉZET R.-T.

BUDAPEST
V., Vilmos császár-ut 28.

Ezennel megrendelem A Kiválasztottak regényszorozatát 15 kötetben, kötetenként fűzve P 1.80, kötve P 2.60 kedvezményes ársban. Havonta két kötetet veszek át és a 15-ik kötetet ingyen kapom. Most és minden esetben két kötetet árat előre beküldöm. A köteteket tessék usavétellel küldeni.

Név és foglalkozás: _____

Fontos cím: _____

(A nem kívánt módoszat törölnöd)

A fényreklám üzletzárás után is hoz vevőt!

NEON (Philips holland gyártmány) és fozolapras fényreklámokat speciális kivitelben készit

Dr. techn. Molnár és Szegő
mérnöki iroda

VI. Hajós-utca 36. sz. — Telefon: 125-88

Terv, költségvetés, mérnöki látogatás díjtalan

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilláns-ékszereket s
bárkinél drágábban vesz
Singer IV, Egyetem-
utca 11. Egyetem-
sarkán

Amiről mindenki beszél

Zomari és Szomali! — így kiabáltak a főváros közgyűlésén az autótaxiügy tárgyalása közben s ebből a kiáltásból valami lesújtó, valami rettentően elítélő hangzott ki, mintha ez a **Zomari vagy Szomali név a tőke fenekét-lén kaparságát és mindenre elcsúszt korruptuladn takarná.** A t. közgyűlés bizonyára jóhiszemű és nyughatatlan temperamentumú közbeszólóinak jó volna egy kis **közgazdasági ismerettel** is bírniok s illenék tudni először is, hogy ezt a mélyen lesajnált Zomarit először is nem Szomalinak hívják, hanem **Somarynak s hogy ez a név egy kiváló közgazdász, nagy tudós és a legpuritánabb ember képet idézi föl az egész világon, valahol ezt a nevet hiejtik.** Dr. Somary Félix tudatillik már fiatal korában jobbkézre és személyi titkára volt az Angol-Osztrák Bank nagynevű és kiváló elnökének, Morawitznek. Amikor Morawitz helyét Landesberger tanár foglalta el a banknál, Somary is kivált az intézet kötelekéből s előadásokat kezdett tartani a **német szabad leucyamban.** Előadásai után csakhamar az elismerés tapsai közt kiáltották a nevet hallgatók, akik a bank- és gazdasági élet, valamint az állami hivatalok legelőkelőbb tisztviselőiből állottak. Nevét mindenütt tiszteltlele emlegették már ekkor is, amikor a bankról szóló **hézagpótló nagy munkája megjelent,** egyszerre Európa legkiválóbb tudósainak sorába emelkedett föl, akinek művét az egyetemeken is **forrásmunkának tekintik.** A háború elején, a német kormány, az akkor még alig harminceves Somaryt, Hjalmar Schachtal, a Reichsbank jelenlegi elnökével együtt pénzügyi kormánybiztosként küldte Brüsszelbe. Ezt a megbízást Bethmann-Hollweg ide, **Budapestre küldte Somarynak,** aki egyébként már számos vonatkozásban kapcsolódott a budapesti piac-hoz és nagy szolgálatot is tett nekünk, amikor annak idején a Dresdner Bank után a **150 millió márkás fővárosi kölcsönt leköltötte nekünk.** Ebben a hitellező csoportban, amelyben Németország összes nagy bankjai, Warburgenk, az összes D. bankok és nagy cégek résztvettek, **Morgan is szerepelt és ez volt az első európai üzlet, amelyben Morgan résztvevett.** Soha a főváros nem kötött előnyösebb hitelt, mint ezt, amelyet Somarynak köszönhetünk. Annak a Somarynak, aki most a **Bankari Zürich világcég egyik főnöke,** aki, ha olykor Németországba megy fölolvadás tartani, vagy akinek ha egy-egy munkája megjelenik, **mindenki fölfigyel, aki a mai európai gazdasági életben számít valamit.** Bizonyosán nagyot nézne ez a tudós férfi, aki a „Neue Züricher Zeitung” közgazdasági szerkesztője is egyébként, ha azt hallaná, hogy az autótaxiügyben, amelyhez mindössze anyai közé van, hogy a hitelt nyújtó svájci cég egyik főnöke, az ő nevét lengetik, mint a panama jogbóját... Megértjük az elkeseredést az autótaxi rendszámok igazságtalan elajándékozása miatt, méltányoljuk is azokat a közéleti férfiakat, akik önzellenlül kiállnak a kisemberek érdekében és védelmében. **De stílust, ízlést, méltóságot, műveltséget, uraim! Higgyék el, többre mennek!**

Egy teljes hétig foglalkoztatta a magyar közvéleményt Mayer miniszter ur famózus kirohanása a magyar kereskedelem ellen és a sok válasz között, amely e miniszteri kirobanásra elhangzott, egyetlen egy sem említkézte meg a földművelésügyi minisztérium kereskedelmi tevékenységéről. Mert ne tessék azt hinni, hogy a magyar földművelésügynek és érdekeinek legfőbb istápolója most **évekt először olyan mezőkre, amelyen eddig semmiféle tapasztalatokat nem szerzett.** Sőt! Az elmúlt években azzal a bátor és friss önállósággal, azzal a tapasztalatok által még el nem rontott szűzi kezdeményezéssel, amely ezt a legfőbb magisztraturánkat jellemzi, **éleg sűrűn rándult ki a Kossuth Lajos-teri palota legfőbb ura a kereskedelem mezeire.** E sűrű és változatos szereplésével járó kirándulások közül csak egyet óhajtunk külön kiemelni: **a magyar gyümölcs-kivitel akció!** Itt, ezen a téren szerették Mayer miniszter ur és kiváló munkatársai első babérait, **és a magyar gyümölcskivitel szomorú állapota élesen szóló bizonyítéka a nagy agrárpolitikusok kommercialis képességének.** De beszéljünk magyarul! **Két éven keresztül kísérletezett a földművelésügyi minisztérium egyedül és önállóan a magyar gyümölcskivitel fejlesztésével,** két éven át költött rá **rengeteg sok pénzt és a harmadik esztendőben szomorúan és letörve volt képtelen ezt a műkedvelő üzletet beszüntetni.** Ha olyan bátor volt a miniszter ur a kirohanásban, legyen bátor az érdekesmerésben is. **Hozza nyilvánosságra és mutassa be a számoldatokat és átvételt, jegyzőkönyveket és jelentéseket, amelyek erre az akcióra vonatkoznak.** Hadd lássuk, mibe került a magyar államnak és a magyar adófizetőknek a magyar királyi földművelésügyi külkereskedelm, amely fölött a miniszter ur egyik legkiválóbb tanácsosa törő pártát akkor, amikor ridegen megtagadta, hogy ebben az akcióban továbbra is résztvegyen. **Ha gyümölcsöt nem tudtak kivéni, akkor hogyan kívánják a nagy terménykivitel megszervezését? S ha egy ponton esődől mondott tudások és ítéletképeségük, akkor hogyan akarnak másokat helyükből kitolni? Várjuk a választ, miniszter ur! Mibe került az ön gyümölcskivitel akciója?**

Karácsonyi ajándékul, úgy halljuk, csak egyheti fizetésüket kapják a bankok tisztviselői. Szegényes ajándék, holott a bankok nem gyozik igazolni, hogy jól megy dolguk és szinte hétről-hétre olvassuk egyik-másik bankvezér nyilatkozatait, hogy itt minden rendben van és az ég tele van nagyböggel. A banktisztviselők a házbéremelésekkel párhuzamosan **nem kaptak labérlélményemelését sem s most még a karácsonyi ünnepekre is szegényes pótlékok állapít meg nekik a Tébe.** A Pénzületi Tisztviselők Országos Egyesülete ezért panaszos beadványban fordul a miniszterhez s egy kissé pikáns bosszúállással azt fejtegeti, hogy milyen nagy ellentét van **eközött a szomorú karácsonyi segély és az igazgatók nagy jövedelmek között.** Amint értesülünk, a minisztériumban máris kialakult

ebben a kérdésben a hivatalos álláspont, amely szerint az igazgatók díjazásának és jövedelmének kérdése nem függ össze sem a karácsonyi segély, sem a labérlélmények kérdésével. Az igazgatói jövedelmek kérdése a részvényjog reformjának keretében rendezendő kérdés s amíg ez nincs elintézve, ilyen részletkérdések kapásán ez a probléma meg nem oldható. Ez igaz, de azért az egyheti fizetés mégis szegényes és a mai súlyos időkben szomorú ünnepi segítség. Ezt, úgy látszik, számos bankban meg is értették s úgy halljuk, a bankok méltányosabbak lesznek tisztviselőik iránt.

Nem mennek jól az üzletek s a kereskedővilágban sokat beszélnek azokról az inzuleneikről, amelyeket a jövő év első hónapjaira várnak, főleg a textilszakmában. Az inzuleneikről a későn beállott téllet és az általános pénztelenséggel, főleg pedig azzal a kereskedelmellenes drámatallal magyarázzák, amelyet hosszú időn át szítottak. Most itt vannak e jeles gazdasáspolitikai szomorú következményei. Anyira itt, hogy ma már nemcsak a boltok, de a nagybankok árúüzleteinek fölbotlásáról is beszélnek **városszerte.** Erősen tartja magát az a hír, hogy egyik vezető nagybankunk, amelynek nagyon kiterjedt árúüzletei vannak, **korábban foglalkoztatta árúüzletit leépítésének szándékával, mert ezek az üzletek olyan gyöngyök mennek, hogy idői keresik meg rezsiükét.** El kell készílvie lenniük arra, hogy ezáltal sokszáz intelligens ember kerül ismét az utcára, nagyobb diésőségére azoknak a gazdasáspolitikusoknak, akik valami nemzetgazdálkodás gondolatot látnak a kereskedelem üldözésében s akik azt hiszik, hogy ipari és mezőgazdaságot fejleszteni kereskedelem nélkül is lehet.

Fantasztikus európai terjeszkedése az amerikai tőkének, amelynek Londonból kapjuk a hírt. **Ford hétémből jött alapítóként holding-társaságot alapított Londonban és az új társaság az amerikai gyáros összes európai telepeit és ügynökségeit át fogja venni.** A vállalat az angliai Dagenhamban Európa legnagyobb autóműgyárát szándékozik fölállítani, amelyből éventén 200.000 gépkocsit fog kikerülni. A manchesteri és ortki gyárak ezt a számot még mintegy egyharmaddal emelni fogják, míg az oroszai Ford-gyár évi 30.000 traktorral szerepel a vállalat prospektusában. **A három angliai gyár esetéből 20.000 munkást fog foglalkoztatni.** Minthogy a dagenhami gyárkolosszus fölépítésig is a különböző kontinentális telepeken mintegy 150.000 Ford-autót és traktort gyártanak éventén, Európát a közeljövőben alighanem alaposan el fogják drávozni az amerikai gyáros termékei. Ez a kolosszális konkurrencia csak addig nem életveszélyes az európai autós- és gépiparra, amíg a Fordék minőségileg a kontinens gyártmányok alatt maradnak. **Mert ma még ez a helyzet, automobilban és traktorban egyaránt.** Az újonnan alapított Ford Motor Company Ltd. részvényeit e héten vezették be a londoni tőzsdére és az a körülmény, hogy az igazgatóságban az angol gazdasági élet több előkelősége, köztük a Bank of England egy igazgatója is helyet foglal, érthetővé teszi, hogy az angol sajtó élénken kommentálja az amerikai tőke új térhódításait. Legtöbb helyen szöhoz jut természetesen az a kétség, hogy a szédítő arányokban tervezett vállalkozás a tartális és egyéb akadályok ellenére tudja-e majd állni az európai konkurrenciát, de az öreg Ford személybe vetett bizalom olyan nagy, hogy minden kritika azzal végződik: **amíg az öreg ur életben van, a vállalat nem érheti semmi baj...** Az öreg Ford tal van a hetvenedik életévén...

Árverés!

Az állami árverési csarnok kiküldöttjeinek közbenjárásával a E. T. 306. 5-a alapján 1928. évi december hó 21-én a órálot a „Prompt” Sternberg A. Penzkölesúzó V. Bálvány-utca 23. sz. alatti helyiségében nyilvános árverésre kerülnek késedelmes adósok terhére, esetleg becsúszon által is eladottnak: ókszerok, ezüsttárgyak, festmények, porcelánok, bronz-, márvány-szobrok, zongorák, őrsohaborok, garnitúrák, pezszezszerok, függönyök, lenvásznak, szőnyegek, tért- és női szőrmehendők női férfi- és női cipők, autógumik, bőröndök, rotikülök, kőfoghatatok, írógépek, varrógépek, kerékpárok, perszavogépek, gramofonok, virrinek, lomódok, ezüst evőkészletek, antik bronzstat, oliai hímzések, Wertheim-kassza stb.

A fenti tárgyak december 17-től egész nap az árverés megkezdéséig előre megtekinthetők. Mindennemű illeték és adó a vevőt terheli.

Crémant Rosé Transylvania sec

Bizonyosan megtalálja

Renault

húsz különféle típusú

könnyű-, gyors-, vagy nehéz teherautója között azt a típust, amely kategória, teherbírás és ár tekintetében legjobban megfelel.

Reiman

Budapest, V., Vörösmarty tér 3

Magyar Pamutipar Rt. rendkívüli közgyűlése alapítójának 325.000 pengőből 6300.000 pengőre való pótlását felvonta st. A kiegészítésre került összes 150.000 új részvény a régi részvényeknek ajánlatik föl átvevőre, mégpedig oly módon, hogy 5 régi alapítói 3 (három) pengő értékű új részvény vehető át 20 pengős árfolyamon. Elvetteli jogok a mai naptól a Hitelbanknál gyakorolhatók.

Budapest autós közönsége

körében ma az

ujjáépített 5 emeletes Cyklop Garage

képezi a közérdeklődés tárgyát.

Minden autótulajdonos látni akarja, Minden autótulajdonos megnézi

ezen látványosságszámba menő, a technika minden vívmányával felszerelt, 500 férőhellyel rendelkező autópárolót a város szívében.

Nézz meg Ön is! Állítsa be kocsiját Ön is!

A garage vezetősége készséggel áll rendelkezésére

Cyklop Garage R. T.

VII, Kertész-utca 24-28

Telefon: J. 372-93-95
Portás (éjjel is hívható) J. 372-94

Hibás paplanaink egy részét karácsony előtt kiárusítjuk 12P-től kezdve
Minden 50 pengős vásárlásnál
1 IDEÁL babapaplanra ráadásul
Sándor IDEÁL paplangyár IV, Kamermayer Károly-utca 1. szám (Központi Városháza)

VASÁRNAPI SPORT

A szezonzáró vasárnapon könnyű, 5:1-es győzelmet aratott a Ferencváros a Hungáriát verő Bocskay ellen

A meglepően gyenge debreceni csapat mindjárt a játék elején félrelőtt egy tizenegyest és csak a finisben tudta elérni egyetlen gólját — Szedlacsék és Turai 2-2, Takács II. és Vincze 1-1 gólt rugott — A Ferencvárost nem törték le az utóbbi napok izgalmai

(A Reggel tudósítójától.) A viszontagságos őszi szezon utolsó vasárnapjának meglepetése az, hogy elmaradtak — a meglepetések, pályabotrányok és pofokodások, amelyeknek jegyében az idei labdarúgócsaták legnagyobb része „lezajlott”. A Ferencváros és a nagy csapatok előléptet Bocskay találkozására lelkesen jöttek fogukat a futballszakértők, a nagy érdeklődéssel várt mérkőzés azonban minden fronton csalódást hozott, a veresédei és a rendőri fronton éppen úgy, mint — hogy mellékesen régre erről is essék szó — a futballművészeti fronton. Mindkét csapat, de különösen a Bocskay játéka több-kevésbé kiábrándította a közönséget, amely ezután szívfájdalom nélkül küldi téli vakációjára az agyonhasznált játékosokat, annál nagyobb aggodalommal tekint azonban a külföldi vendégszereplések áradata elé. Az őszi szezon utolsó vasárnapja sűrű sportot nyújtott, amelyért kivételesen egyetlen pofon igazalma sem kárpótolta a közönséget. Az őrjátszó felkeszével küzdő Ferencváros 5:1-re győzött — nagy dicsőítésre szolgált, hogy nem törték le teljesen az utóbbi napok meg nem érdemelt izgalma — és az ötödik helyről a hatodikra szorította a III. kerületet, úgy, hogy a bajnoki tabella most így fest:

1. Hungária	—	—	11	8	2	1	41:18	18
2. Újpest	—	—	11	5	4	2	32:12	14
3. Bocskay	—	—	11	6	2	3	19:18	14
4. Nemzeti	—	—	11	4	5	2	15:15	13
5. Ferencváros	—	—	9	5	2	2	31:8	12
6. III. kerület	—	—	11	4	4	3	14:18	12
7. Bástya	—	—	11	4	2	5	20:16	10
8. Somogy	—	—	11	4	2	5	12:23	10
9. Kispest	—	—	11	3	3	5	13:24	9
10. Vasas	—	—	11	3	1	7	14:34	7
11. Budai 33-as	—	—	10	1	3	6	15:29	5
12. Sabária	—	—	10	1	2	7	15:21	4

A finiselő Ferencváros szerdán — az őszi szezon utolsó mérkőzésén — a Budai 33-asal ütközik meg, tavasszal pedig a Sabáriától szerzhet még két pontot, de a Hungáriát már csak a tavaszi szezon finisében előzheti meg, ha csak... E „ha csak” a Ferencváros-Bástya-mérkőzés nagy kérdőjele, amely előreláthatóan egész télen át izgalomban fogja tartani a futballtársadalmat. A tavaszi gyepen már újból megindulnak a bajnoki küzdelmek, mire a belügyminiszter kimondja a döntő szót ebben a zöld asztal mellett folyó üldöztetés viaskodásban. A futballsport urainak és barátainak itt csak egy kötelességük van: megakadályozni az igazság elhomályosulását és azt, hogy a viaskodásnak végeredményben a magyar labdarugás adja meg az árát.

Játékosok egymást okolják a vereségért. Különösen Sággy áll a szemrehányások pergőtűzében, de Hübner sem kímélik. Rossz nyelvek szerint szombat este elfűnt a szállodából és csak a mérkőzés kezdetére jelentkezett. „A konaimnál voltam...” védekezik Hübner, de talán maga sem hiszi el, amit mond.

Sággy

sérülésére hivatkozik:

— *Ma nem ment a játék.* Régi fejszombom még mindig zavar, a szezon huszonegy meccsét is érzem, pechemre az első félidő elején a földbe rugtam és a lábam is megrándult...

Markos

is panaszkodik:

— *Harmintyolc és félkora lázzal játszottam végig a mérkőzést, mégis én igazságtalan meg Berkesst.*

A vezetőség köréből

Zempléni Gusztáv.

a Bocskay alelnöke indokolja a vereséget:

— *A Bocskay egészen formájában aludt játszott, az őszi szezonban ez volt a Bocskay leggyöngébb játéka.*

de még így sem lett volna ilyen katasztrofális a vereség, mert hisz a Ferencváros sem volt jó, ha Sággy ideálta kidülése és Hübner lehetetlen formája be nem lövetelek. Valószínűen szerint a 11-es félrelövésének demoralizáló hatása is nagyban hozzájárult a csapat gyöngébb teljesítményéhez. A Bocskayban Vincze, Semler, Wampetich és Kenyik elégtettek ki, a Ferencvárosban igazán jól csak Takács II. és Turay játszott.

Káldy Zsigmond.

a Bocskay elnöke ezt mondta:

— *A Ferencváros kétségkívül jobb volt, mint a Bocskay, amely egész győne játékokat produkált. A mai mérkőzésben annak*

a nagy erőfeszítésnek reakcióját

látom, amelyet a csapat előkelő helyezése érdekében kifejtett.

„Az őszi szezonban ez volt a Bocskay leggyöngébb játéka”

A szezon utolsóelőtti bajnoki mérkőzése, amelyet a Hungária-Verő Bocskay és a „pechszériában” levő Ferencváros vívtak meg egymással, megmozgatta a főváros egész futballtársadalmát. Mindenki kíváncsi izgalommal várta, hogy a Bástya-mérkőzés esztendősi fináléja, valamint az egész héten tartó tárgyalások után, milyen játékkal vesz elégtelt magának a „Fradi” az — intőző — féllébezési bizottság. Autó, kocsi, villamos ontotta a nézőket. A pálya sem volt elkészülve ekkora látogatottságra és már a pénztárak körül elkezdődött a szembenálló drukkersereg közel-harca. Vasárnap délután az Üllői-utra „zarandokolt” mindenki, akármilyen színen látta is ekkor a világot. Külön csoportban ült együtt a Hungária hatalmas táborra, amely olyan lelkesen drukkolt a Bocskaynak, mintha két héttel ezelőtt a kék-fehérek győztek volna Debrecenben... Az újpesti Wétzer vezetésével vonultak föl, de külön szízekben itt volt a Nemzeti, a Vasas, a Kispest közönsége, egy-szóval:

az egész futball-Budapest.

A várakozás hosszú percei ezáltal hamar tovatűnnek: gondoskodik erről a Dunakeszi Magyarországi csapata, amely a Corinthian-díj döntőjében nyívs játékkal győzte le a Rákospoti AC-ot, de gondoskodott a profizsövetség is, amelynek ítéleteiről nagy viták dultak. „Bástya, Szedlacsék, Gerő, 25 pengő, 11 perc...” ilyen és ehhez hasonló mondatfóglásokok terjengek a levegőben, a Ferencváros híveinek Zubriczky-frakciója pedig Faragó Lajost, a profizsövetség titkárát várja. A népszerű titkár azonban késik, helyette Langfelder Ferencet, a Ferencváros-Bástya-affér egyik döntőbíróját „abcugolja” meg a zöld-fehér publikum.

Kint a kapuk előtt még életveszedelmes a tolongás, amikor már a pályán van a Bocskay. Most látszik csak, mennyien vannak itt az ellentétből: olyan hatalmas tapsvihar fogadja a debreceni legénységet, mintha otthon játszanának. A „Fradi”-publikum nem hagyja magát lefőzni.

a Ferencváros legénységét még viharzóbb lekésedéssel ünneplik

és az előbb még hideg, zimankós játéktér fölért a felkesedés és a drukk melege kezd elterjedni. „Tempó, Bocskay!” — „Tempó, Fradi!” hangzik a biztatás, de csak a Fradi hallja meg.

a Bocskay legénysége álmos, fáradt és tehetetlen.

— *Ilyen pechünk van nekünk* — mondja egy vendégszereplő Hungarista. — *mi bezzeg a legjobb formájában kapjuk a Bocskayt, a Ferencváros megrázza, míg letörök...*

Félidőre már három gól terheli a debreceni csapat hálóját, bent a fűtött öltözőben csak biztatást, kint a hideg mezőn éresek csak „huzást” lehet hallani. Különösen Salamon Bélát „ünneplik”, aki itt a „Hungária-drukktel” reprezentálja. A mérkőzés végén hihetetlen gyorsasággal lódnak öltözőjükkbe a csapatok és a kihalt helyiségek egyszerre mezelevenednek. A zöld-fehér öltözőben Tóth István tréner dicsér meg mindenkit, a játékosok egymásnak gratulálnak és a kis Takácsot ünneplik.

Tóth István

tréner ezt mondja:

— *Csattanósabb választ igazán nem adhattunk az ellenünk indított hadjáratra. A csapat egész szívvel küzdött, a játék talán azért nem volt magasabb színvonalú, mert nagyon akarok a futk. Takács II. és Turay remekelték, a többiek ellen sincs panasom...*

A Bocskay-öltözője is hangos, de a — panasztól. A vezetőség esőndben nézi, amint a

Mitterdorfer O. és Társa

IV. Károly-utca 4
Tételezett helyiségekben

karácsonyi occasió árúsítás

áral:

- Francia linon zsebkendő... P 2,50—3,50
- Angol hosszuharisnya... P 5.— 9.—
- Angol kemény gallér... P 1.—
- Angol félkemény gallér... P 1,20
- Nehéz selyemnyakkendő... P 4.— 6,60
- Angol ing, kész és méret után... P 18.— 22.—
- Angol és Borsalino kalap... P 18.— 22.—
- Csokornyakkendő... P 3.— 4.—
- Angol átmeneti kabátok és Trench-Coatok... P 160—240

Nagyon finom, könnyű

páratlanul olcsó angol cigaretta

Teofani & Co. Ltd. London:

- K. O. Empire parafavégű... P 3,50
- K. O. Petit aranyvégű... P 3,50
- Russian special aranyvégű... P 4,50
- Turkish val. rózsavéglvégű... P 6.—

25 darabonként

Kállay Tamás különlegességi áruházában, IV. Türr István-utca 2, valamint a többi fővárosi és vidéki elárúsítóhelyen

Palma haladás

a bőr a múlté

Halározzon önként minden cipőjavításnál

Egészség és takarékoság szempontjából, Okosság és modern gondolkodás alapján!

Ferencváros-Bocskay 5:1 (3:0)

Üllői-uti pálya. - 12.000 néző. - Bíró: Majorosky

A Hungáriát-verbő Bocskay utolsó öszi vendéglátása alaposan fölényezte a várakozásokat. Talán azért is kellett a debreceni csapat olyan nagy csalódást, habár némiképen meglehető a lelki összeroppanása, hiszen adva volt neki a vezető jól lehetősége:

már a játék nyelcadik percében tizenegyet ítélték meg a javára és ennek kihagyása olyan hátrányt jelentett, amely a debreceni csapat teljes szétesésére vezetett.

Hozzájárult a Bocskay balszerencséjéhez, hogy az első félidő közepe táján centerhalfja, Sággy is harchéptelenül vált és így nyílt kérdés, hogy milyen eredménnyel végződött volna a mérkőzés, ha a tizenegyes bemegy és Sággy nem sérül meg.

A két csapat között azonban, a Ferencváros javára, olyan erőkülönbség mutatkozott, hogy a Bocskay egy gólcélonye ellenére sem nyerhette volna meg a mérkőzést.

Mindenesetre nagy bravúr, hogy a debreceni csapat a liga harmadik helyére verekedte föl magát, de a Ferencváros ellen produkált formájából ítélve, megállapíthatjuk, hogy a Hungária ellen mutatott formája nem tekinthető állandónak, mert éppen az a négy játékos (Sággy, Markos, Fejér és Hübner), akiknek előszörban köszönhetette vasárnap sikerét, nemcsak hogy a rendesnél gyöngyöbb formát játszott ki, hanem még az első liga mérkőzést sem ítélték meg. Es ez nemcsak az említett négy játékosra vonatkozik, hanem, kevés kivétellel, majdnem valamennyire. A debreceni csapatban ugygyzöleg csak a belső esatársrót telt ki magáért, amely a játék első husz percében nagyon formás támadásokat vezetett.

Sággy, a Hungária-meccs küse még sérülése előtt is a debreceniek leggyöngyöbb embere volt. Kezdetek mellett a félig-meddig letört Rázso azt csinált, amit akart. De meglepően bizonytalan volt, különösen az első félidőben. Detrich és Fejér dr. is, míg Hübner Kóhat és Takács II. egy-egy lövését szenzációs stílusban védte, viszont az öt gól közül kettő gacudul az 5 lelkiismeretét terhelte, mert Berkessy és Fuhrmann messziről irányított, veszélytelen beadásait jászva kellett volna parirozóna.

A legnagyobb csalódást a már válogatottnak is emlegetett Markos keltefte.

Kevés labdát kapott, de azokat is a legszerencsétlenebbül játszotta meg. Még nagyobb bj-

bája, hogy híhetlenül önző, aki nem ad le labdát partnereinek. Mertin jó játékos lenne, ha fölvilágosítanák, hogy a labdákat ne az ellenfél kapuvéjéhez, hanem esatársrálhoz centerozze. A Bocskaynál esazirnt csak a Vincze-Teley-Semler-trió állta ki a kritikát, amely azonban annál kovésbé boldogulhatott, mivel a halvesor teljesen eserbenhagyta, másrészt, mert

Sággy sérülése után Semlert a hátvévonalba kellett hátravonni.

Wampetich eleinte gyöngén játszott, a finisben azonban ő volt a debreceniek legjobb embere. A Ferencvárost nem törték le az utolsó hetek izgalmai, sőt starttól kezdve szívvel-lelékkel fekiült bele a játékba, amely csak abban az esetben kévszerítette volna keményebb küzdelemre, ha a Bocskay a vezetőtől jelentő tizenegyeset értékesíteni tudta volna. Az elhibázott tizenegyes után is még frontban tudott tíz percig maradni a Bocskay, de a Ferencváros első szép góljával már el is dönt a mecs sorsa és mintán gólcélonyét a szünetig 3:0-ra emelte, a második félidőben, arra való tekintettel, hogy szerdán is kell mérkőznie, már nem is ambicionálta a játékos.

A zöld-fehérek half- és esatársora az utolsó heteknél sokkal felszökebb formát mutatott, de a szezon első félében produkált formáid most sem érte el. Mentiszerül szoval, hogy ismét Bukori és Koszta nélkül volt kénytelen starthoz állni, viszont

Takács II. olyan ragyogó kondícióban volt, hogy szinte egymaga csinált mindent a esatársorban.

A Ferencváros a félvadásztás Joga és így enyhe szűlék háthan játszik. A zöldfehérek első volamát öszajdron állítja meg a bíró. A Bocskay halvesora és közvetlen védelme már starttól kezdve bizonytalan. Rázso veszélytelen támadását korner árán szerelik. Takács II. labdája pompás helyzetben találja Szedlacséket, akinek közeli bombája a gól föltit súvít el. Rázso-Takács II. támadása újabb korner eredményez. A 8. perben Teley rohan föltárcsáhatatlanul a Ferencváros kapuja felé, de Takács I. elgáncsolja.

A bíró nyomban tizenegyet ítélt, kivételesen senki sem protestált, de Detrich rosszul találja el a labdát, amely balra a kapu mellett köt ki.

A vezető gól halveszerencsés kihagyása után a Bocskay az iramot fokozza támad, de Vincze kezrező helyzetéből a gól föltit, Mertin sívító centere pedig a kapu ellenközé oldalán autra megy. Rázso támadását korner árán hárítja el a Bocskay-védelem, majd Berkessy hibája miatt kritikás helyzetbe kerül a Franzstér kapuja, de Fuhrmann tisztáz. A 14. perben Kohut öszajdról indul, de remek magas lövését Hübner inkább szerencsével, mint bravúrral korner árán menti, majd Rázso centere teszi szép stílusban árfalmatáná. Rázso támadása újabb korner hoz a Ferencvárosnak, majd Takács II. szökteti Kohutot, aki rosszul találja el a labdát, ugy hogy a ballaba kissé megrándul és azontul csak félgözzel játszik. A 22. perben óriási a kavardás a Bocskay kapuja előtt, a debreceni védelem Takács II.-től retteg, aki azonban nagyszerű testesellel

a jobb helyzetben levő Szedlacséknak enged át a labdát és a Ferencváros ballésszekötője három lépésről be is teszi (1:0).

Takács II.-vel ismét nem bír a Bocskay-védelem, végül Hübner korner árán menti, majd a 26. perben végre Markos is szöhoz jut, de centeröz az addig pihéző Bangi fogja el. A 28. perben Sággy is megérül, néhány perre ugyan visszatér, de tíz percel a félidő előtt útra kiáll. A Ferencváros az utolsó negyedórában döntő fölénybe kerül. Takács II. támadását újabb korner árán szerelik, míg a 31. perben

Berkessy 30 méteres lövését rávétéssel próbálja menteni Hübner, de a labda kiskiklik a kezéből, mire Takács II. a góiba gurítja (2:0).

Majdnem hasonló halosét éri Hübner Toldi gyöngön centerözött labdájával, míg a 33. perben

Turay 25 méteres remek és menthetetlenül helyezett lövése váratlanul a harmadik gólt eredményezi.

Ujrakezdésnél a labán lagi álló Sággy a bal-szölté posztján startszál. Fejér dr. a centerhalf és Semler, a jobboldali hávédő, a finisben azonban ismét a halvesorban tünik föl a használvethetetlen Sággy. A 2. perben Hübner rádpóáz a második gólnál elkövetett végzetes hibájára. Most

Fuhrmann irányít szabadrúgást. Hübner kiejti a labdát, amelyet most Turay értekesít góllá (4:0)

A 3. pernek az a nevezetessége, hogy a Bocskay akkor verekzi ki egyvelten kornerét. A Ferencváros, a szerdai ligamérkőzésre való tekintettel, azontul erősen lefékező játszik. Takács II. 25 méteres szenzációs lövése alig centiméterekkel súvít el a Bocskay kapuja föltit. A 15. perben jubált el a Ferencváros, amennyiben a tizedik korner utra. Takács II.-től kíméletlenül, de szerencsére a tizenhatoson kívül gáncsolja el Detrich és Sággy is igen közel a tizenhatoshoz handsel. Résziint mulatságos, résziint meglepő, mikor a 28. perben Kohutot kövételül a Bocskay kapuja előtt kasszálják el és a bíró a debreceniek javára ítélt szabadrúgást. A 30. perben

Rázso előírásosan centeröz és Szedlacsék az ellenközé sarokba remek gólt felel (5:0).

A zöld-fehérek most már könnyelműsködnek, amit megbosszolja magáért, mert védelmük, ahelyett, hogy Markos centeröt korner szerelné, a 26. perben addig cseázik, amíg

a labda Vinczéhez kerül, aki, mintán Takács I. is hibáz, a bal sarokba gurítja (5:1).

A 41. perben újabb gólcélonyük van a debrecenieknek, mert Markos centerre elé Bangi a kapujából kirohan, a labda Merline, de az utolsó pillanában ott tereu Takács I. és a gólvonalról hálássza ki a labdát.

A Corinthian-vándordíj döntőjében a Dunakeszi Magyarság fölényesen győzte le 3:0-ra a Rákosligei AC-t

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros-Bocskay-mérkőzésre gyülekező nagy közönség előtt, szép játék után

megérdemelt nagy győzelmet aratott a Dunakeszi Magyarság csapata

a Rákosligei AC föltit és e győzelmével megnyerte a Corinthian-vándordíjat. A Magyarság csapatának legjobb része a közvetlen védelem volt, amelyben különösen Mészáros kapus játszott jól. A esatársor legjobb emberei Fain II. és Zsirus voltak. A rákosligei csapat esatársora jó együttes, de a halvesor és a védelem még gyöngö.

A Rákosligei AC veszélytelen támadásaival kezdődik az első félidő, a 12. perben Zsirus fejlesgőla révén megis a Magyarság jut vezetéshöz. A 29. perben ugyancsak

Zsirus feleli a Magyarság második góllját is.

A forduló után visszacsik a RAC, a Magyarság támad és Fain II. már az 5. perben berója a mérkőzés legnagyobb és utolsó góllját. Nagy föltünést keltett Mikolovics híró nagyszerű bíráskodása.

Edzés

a célja az öntudatos test- és szépségápolásnak! A mosdófalba fröcscentent néhány csepp, vagy a fürdőkádba öntött néhány kávszékányi valódi

Diana - sósborszesz

bámulatosan felidíti, magához téríti az embert, különösen nagy hőshegen, betegségi után bekövetkezett legenyélt állapothban, vagy ideges kimerültség, lehangoltság esztében.

Felidésben visszamaradt, sápadt, étvágytalan gyermekekre esodolatos elénkötés és edző hatása van este lefekvés előtt véghezvit Diana-sósborszesz bedörzsolésnek

Dr. KAJDACSY SZAKORVOSI... rendelés egész nap, Rákóczi-ut 23, I. e. 1. Hólkussal szemben

FISKPNEU AUTÓFOLYSZERELÉSEK... NAGY JOZSEF VI. ANDRÁSSY-UT 43

Fehérbutorok... kizárólag elsőrangú minőségű HAVAS asztalosmesternél

Dr. KAJDACSY szakorvos, VIII, József-norut 2. szám

Ne keressen fel mindaddig, míg megbízhatóságunk fölöl nem érdekődött ismerőseinél... Keleti szőnyegek antik butorok vitrin-műtárgyak

KISSLING CSILLÁROK... legolcsóbb és legjobb kivitelben VI. kerület, Podmaniczky-utca 31. szám

Butor... BLAU GEZA Podmaniczky-utca 18. szám

Legfelsőbb fokon Scitovszky belügyminiszter dönt tavasszal a Ferencváros—Bástya mérkőzés ügyében

(A Reggel tudósítójától.) A másodfoku ítélet nemcsak, hogy nem csillapította le, hanem még inkább főkorbácsolta a hullámokat a Ferencváros—Bástya-mérkőzés ügyében. A Ferencváros bevárja a föllebbezési határidő utolsó napját s csak január 5-én adja be föllebbezést, amely fölött a Magyar Labdarugó-Szövetség föllebbezési bizottsága dönt. Ha ez a fórum jóváhagyja a másodfokon hozott ítéletet, úgy további föllebbezésnek helye nincs és

a mérkőzést végleg a Bástya javára igazolják.

Ha azonban az MLSz bizottsága is eltérő ítéletet hozna, úgy az ügy az MLSz közgyűlésé elé kerül. Mindkét egyesület elhatározta, hogy ha kell,

elviszi az ügyet a legfelsőbb fórumig, ami azt jelenti, hogy Scitovszky belügyminiszter mondja ki az utolsó szót.

Erre azonban már csak tavasszal kerülhet sor.

A Pesterzsébettel megerősödött Husos eldöntetlenül játszott az utolsó helyezett Bak FC-vel

(A Reggel tudósítójától.) A második liga utolsó heti eseménye a Pesterzsébetnek a Husos FC-be való beolvasása volt. Az új csapat, amely egyelőre a Husos nevet viseli, vasárnap mutatkozott be a pesterzsébeti pályán, a premier azonban nem a legszerencsésebben sikerült, mert az utolsó helyezett Bak FC 1:1-es eldöntetlen eredményt csakart ki

Turul—Erzsébetváros 1:0 (0:0). Az Erzsébetvárosiak az első félidőt gól nélkül uszták meg, de a másodikban a Turul nyomásztó fölénybe került és a balösszekötő Sängér (3) és a jobbösszekötő Kutik góljaival fölényesen győz.

Husos—Bak FC 1:1 (1:1). A Husos szerzi meg Juhász révén a vezető gólt, de Lemert még színet elvett egalizál. A második félidőben a Bak FC volt inkább fölényben, de a teljes pesterzsébeti védelem sikerrel veri vissza a támadásokat.

A Hungária-tartalék az első csapat csatársorával 7:0-ra verte a Szemerét

(A Reggel tudósítójától.) A szövetségi serlegért játszó csapatok száma, miután a Dobó FC megszűnt, a Pesterzsébet pedig a Husossal fusionált, kilencről hétre olvadt le, de még ez a sovány mezőny sem fejezte be az ősi szezonját. Jövő vasárnapra két mérkőzés maradt. A vasárnapi fordulóban az új játékosokkal kísérletező Ferencváros a legminimálisabb gólaránnyal győzött a Nemzeti-tartalék ellen

Kocsis Antal világbajnok megsérült a BTK vasárnapi boxversenyén

(A Reggel tudósítójától.) Váratlanul kellemtelen jelenettel végződött a BTK Mészáros emlékversenye, amelynek befejezéséül Kocsis Antal világbajnok bemutatómérkőzést vívott Enekes Jánossal. A versenyközé a második menetben oly szerencsétlenül fejtettek össze, hogy Kocsis balszemhéja fölrepedt és a világbajnok arcát azonnal elöntötte a vér.

Kocsist dr. Hedry Endre főorvos részécsitette.

Domgörgen Heim német boxbajnokot legyőzték Milanóban

Milano, december 16.

(A Reggel tudósítójától.) Domgörgen Heim német boxbajnokot ma az olasz Jacovazzi 15 menetben pontozással legyőzte.

Ugyanakkor Domgörgen öcene, Jakob Domgörgen Peirarea ellen 10 menetben pontozással győzött. A hamburgi Punow Livan ellen 8 menetben pontozással vesztett. Nefzer műnchen könnyűsúlyú boxoló pedig Turille ellen ugyancsak pontozással maradt alul (10 menet).

Váratlan fölényrel győzött a MAC junior vívócsapata a Földváry-emlékversenyben

(A Reggel tudósítójától.) A magyar junior vívógárda örvendetes fejlődéséről tett tanúbizonyítást a Földváry-emlékverseny, amelyet a MAC kitűnő csapata váratlan fölényrel nyert meg.

Annál nagyobb küzdelem volt a második helyért a REAC és a BSE között. A REAC

és így mint listavezető fordul a tavaszi szezonba, míg az első csapat csatársorával start-hoz állt Hungaria 7:0-ás impondió gólaránnyal győzte le a miskolci Szemerét. Eredmények:

Ferencváros tartalék—Nemzeti tartalék 2:1 (1:0). Csapkodó, megfélemlenőn vívótlan játék, amely csak az újone Pehacsok balösszekötő jó játékával dől el a zöld-fehérek javára. O rugta mind a két gólt, míg a Nemzetiekét Geusy, Törököt (Nemzeti) a bíró a második félidő 29. percében kiállította.

Hungaria—Szemere 7:0 (1:0). A két-fehérek a Hebró—Wéber—Nadler háltsorral és az Urbanesik—Skevák—Barátk—Hírzer—Opata csatárkvintettel gólokban ki sem fejezett fölényrel léptek le a miskolci csapatot. A Szemere az első félidőben derekasan védekezett. Ekkor a Hungaria csak Skevák révén ért el gólt. Szünet után Skevák, Barátk, Opata, Hírzer (tiznegyres) és újra Hírzer révén estek a gólok.

A WSC 6:2-re verte a Slovant

Bécs, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A bécsi labdarugómérkőzések közül csupán a Wiener Sport Club—Slovan-mecsest játszhatuk tük le. A többieket a hóvihar miatt el kellett halasztani. A WSC erős fölényben játszott a végig a mérkőzést, különösen a második félidőben domborodott ki jobb játéka a Slovan-nal szemben. Mindkét oldalról

két-két tizenegyeset löttek félre.

A eszeső pályán a játék bizonytalanul ment. A WSC csapatából Urban magaslott ki, aki egymaga négy gólt lött. Egy további gól a Slovan öngólja volt, míg az utolsó WSC-gólt Danes lötte. A Slovan góljait Brezina és Eke szerezték meg.

első segélyben, aki a három centiméteres sébet néhány ütéssel összecseratta. A mérkőzés, amely Kocsis nagy fölényrel mutatta, természetesen félbeszakadt. Részletes eredmények: Weiner III, BTK győz Bródy FTC, Liechtenstein BTK—Schlesinger B. Vasutas, Liechtenstein BTK—Fritz B. Vasutas, Fang BTK—Werner B. Vasutas, Marton FTC—Szabó II, BTK, Lenárt B. Vasutas—Duska BTK, Kiebel BTK—Kiss FTC ellen.

egyenlő pontszámmal, de egyetlen tussal elzöte meg a BSE-t, amely most már másodszor kerül egyetlen tuss miatt a harmadik helyre.

Egyénileg Bangha (MAC) és Pécsi (BSE) tüntek ki.

Részletes eredmények: 1. MAC (Bangha, Nagy, Lipsey, dr. Deiz) 6 ponttal, 2. REAC (Vujevich, Szilassy, Gözsy) 2 pont, 106 kapott tuss, 3. BSE (Prückler, Hajós, Pécsi) 2 pont, 107 kapott tuss, 4. KISOK.

Sipos Manci a negyedik helyre szorult a hölgyuszók vívóversenyén

(A Reggel tudósítójától.) Megalakult a Budapesti Hölgyuszók Vívó Clubja, amelyben Sipos Manci személyében hölgyuszó is akad. Ez a klub vasárnap délelött jólsikerült házi-versenyt rendezett. A Császárszodában Sipos Manci a sztár; itt bizony egyik vereség a másik után éri és

az első primadonna szerepét át kell engednie Rozgonyi Györgynének.

A verseny végeredménye: 1. Rozgonyi Györgyné, 2. Szenesné Schwarz Magda, 3. Hámich Lilly, 4. Sipos Manci, 5. Sachs Manci, 6. Baumgarten Lilly.

Meghalt a magyar kardvívás leghüesegebb szerelmese. Dr. Repeczky László, a vívósport fanatikus szerelmese, 47 éves korában, karddal a kezében összecsezt a plansom és vége. Egy fénykép van előttem, 21 év előtt készült: a kolozsvári sötételőre egy padon ülnek hárman, Vértés Béla, a daliás honvédfőhadnagy, Repeczky László és én. Azóta Vértés Béla eltávozott közülünk, most utána ment Repeczky is. Nem tudom, hova kerültek, de bizonyosan megtalálják egymást valahol és egy sarokban vég nélküli vitatkozásokat folytatnak arról, vajjon a terc-kart, vagy a prim-szekond-e az egyedül üdvözölt védőszék. Mert Repeczky Laci, még amikor a kolozsvári tornavívóklubban, vagy az egyetemi vívóklubban, vagy a KAC tornateremben dolgozott és ragyogó fehér dresszenben, vagy félmezeitlen rajongással vágta a mulnikat vagy csinálta ceszere egymás után a szurópármán a szurókat, vitatkozott ellenfelel, jobárrtal, vitatkozott azzal, aki vivó volt, vitatkozott azzal, aki nem értett a viváshoz, mert mindig és mindenkiel csak a vivásról beszélt. Sokan vannak, akik nála nagyobb eredményeket értek el, de egész biztosan tudom, hogy a vívósportot senki nála jobban nem szerette. Csodálatos ajándéka a sorsnak, hogy ez a drága, kedves, mindenkiel szerett vitatkozó jobárat örök szerelmese karjában távozott el tőlünk. (Pósta Sándor)

Rendőrségi uszóverseny. Vasárnap délután előlék kö-zönég jelenlétben, Bezegh-Husságh Miklós főkapitány előtt folyt le az államrendőrség budapesti főkapitány-sága tisztviselőinek és őrszemélyzetének házi uszóversenye a Rudasuszódban. Eredmények: 1. 40 m. gyorsusztás kezdők részére: 1. Tamás IV. János 32 mp, 2. Bodog Lukács 32,6 mp, 3. Forrai Mihály. — II. 60 m. gyorsusztás, tisztviselő-ség: 1. Lechner Károly 49,6 mp, 2. Vitez Farkas János. — III. 60 m. gyorsusztás, főverseny: 1. Szabó XXXI. József 49 mp, 2. Takács XII. István, 3. Csorba Lajos. — IV. 40 m. mellusztás kezdők részére: 1. Főris Sándor 43 mp, 2. Vitez Csóka Ferenc 43,4 mp, 3. Marton Károly, 4. Csó Sándor, 5. Bódi Péter. — V. 60 m. hátusztás, tisztviselő-ség: 1. Lechner Károly 59 mp, 2. Pacsuta Lajos, 3. Ditzkyk Pál. — VI. 60 m. hátusztás, főverseny: 1. Vitez Kovács György 59 mp, 2. Csorba Lajos, 3. Takács XIII. István. — VII. 100 m. mellusztás, főverseny: 1. Fekete Gabor 1 p. 40 mp, 2. Horváth XII. Sándor, 3. Csues Ferenc. — VIII. 60 m. mellusztás, tisztviselő-ség: 1. Lechner Károly 57 mp, 2. Lék József, 3. Vitez Farkas János. — IX. 100 m. egysztáféta: 1. a) csapat (Horváth XII. Sándor, Kovács-Olah József, Főris Sándor, Szabó XXXI. József) 4,9 mp, 2. Takács XII. István, 3. Csorba Lajos, 4. Csorba Lajos, Csókás Mihály), 3. c) csapat (Fekete Gabor, Varga M. Ferenc, Kovács XXXVIII. István, Takács XIII. István). A győztes csapat idője 2 p. 36,8 mp. — X. 40 m. usztás ruhában: 1. Szabó XXXI. József 45 mp, 2. Marosi Ferenc, 3. Bodog Lukács. — XI. 200 m. tetszőszerinti usztás, tisztviselő-ség: 1. Lechner Károly 3 p. 16 mp, 2. Dr. Szimon István, 3. Lék József.

Főiskolai uszóverseny. A rendőrségi uszóverseny után a Főiskolai Sportnöveléség versenyt bonyolítottak le a Rudasuszódban. Eredmények: 100 m. gyorsusztás: 1. Róder J. p. 13 mp, 2. Sipos (MAFC) 1 p. 17 mp. — 100 m. hölgy mellusztás: 1. Bosnyákovich (TF) 1 p. 49 mp. — 200 m. mellusztás, főverseny: 1. Szabó (EKAC) 3 p. 11,8 mp, 2. Répa (MAFC) 3 p. 18,3 mp, 3. Benkó 3 p. 20 mp. — 400 m. hölgyusztás: 1. Vértés M. 1 p. 17 mp. — 100 m. hátusztás, főverseny: 1. Bitskey (LASE) 1 p. 18,2 mp, 2. Weiss (TFSC) 1 p. 23 mp, 3. Cservonka 1 p. 27 mp. — 300 m. gyorsusztás: 1. Bitskey (LASE) 4 p. 17,6 mp, 2. Litvay 4 p. 14,3 mp. — 380 m. egysztáféta: 1. TFSC 3 p. 08,4 mp, 2. Közgazdász EAC 3 p. 11,2 mp. — Vízipólo: MAFC—LASE 6:1. Bíró: Keserü III.

Nemzetközi jégohki-mérkőzések a városligeti

Hétfő—kedd esti 7 órákor Oxford—Budapest, December

26-án nagy karácsonyi jégünnepelely

Bővebbet telefonon: Lipót 919—22

Gyermekkerékpárok gyári lerakata

Schwartz Géza

VIII, Német-utca 45 (József-u. sarok)

Karácsony varázsa: gyermekkacagás és Dreher-Maul csokoládé!

A troppai jéghekkizók váratlanul 2:2 eldöntött csikartak ki a legjobb magyar csapattól

„A magyar anyag gyorsaságban a világhírű kanadaiak fölött áll”, — mondja Senecal kanadai tréner, aki hét gólkülönbségű magyar győzelmet ért

(A Reggel tudósítójától.) A troppaiak szombat esti bemutatkozása után érthető volt Senecal, a világhírű kanadai jéghekkizó-tréner bizakodása, amelylyel

hét gólkülönbségű magyar győzelmet jósolt

a vasárnap délelőtti BKE—Troppauer EV-mérkőzésre. A játék k. pe azonban már az első percekben azt mutatta a városligeti műjégpályán, hogy a troppai együttes nemcsak technikában előrangú, hanem gólképes is. Az első rámet után Senecal már csak háromgólós magyar győzelmet tippelt, a döntetlenül végződött mérkőzés után pedig ezeket mondta A Reggel-nek:

— A mai mérkőzés is azt mutatta, hogy a jéghekkizóban nemcsak a technika fontos, hanem a gólok kiereszközölése is. Allítoom, hogy a magyar anyag gyorsaságban a világhírű kanadai játékosok fölött áll.

A kanadaiak azonban a hihetetlen eredményeket annak köszönhetik, hogy minden helyzetből és időviszokból lönek kapura. Átlag 30—35 lövés jut egy játékosra és ez elegendő arra, hogy az ellenfél kapusának idegrendszerét összerombolja. Így aztan ennek is gólok egymásután... Ezt kell még megtanulnia a magyar legénységnek is!

Minder bíró szejelére mindkét csapat az eredeti összeállításban állt föl. Az első pillanatban Minder ügyöse lövése foglalkoztatta a cseh kapust. Utána vehemens ellenátadás, amely forró pillanatokat teremt a magyarok terefelében. A magyar védelem: Barua—Lator biztosan szerez. Minder—Farkas összájátékából Farkas bombáját állig fogja a cseh kapus. Utána Weiner gyönyörű támadását

a gólbautés pillanatában gáncsal akasztják meg a csekhek.

akik a magyar védelem hibájából a 8. percben Cacia révén megszerezik a vezetést. Ezentul is föbbel és veszedelmesebben támadnak, mint a gyors magyar csapat. Pár percig cseh fölény. A magyarok kissé bizonytalanok, amit a csekhek iparkodnak kihasználni. Heinrich a kapuban nyugodtan és biztosan fogja az egymást követő cseh lövéseket. Most frontbajónnek a magyarok. Jeney eles lövése hajszálynira sűvít el a kapu mellett. Minder helyett Lator áll be. Farkas, Weiner, majd Barua lövése felpályáról keresi a cseh kaput. Az első harmad végéig nem változik az eredmény.

A második 20 perc Farkas—Weiner támadással kezdődik, de Weiner rendkívül tiszta helyzetből mellé lö, majd Minder hibája el a biztos gólt. Az osztrák tartalék Maak kijátszik mindenkit és öt-méterrel mellé lö. Dorazil kilőr és terohan, de a magyar védelem a lövés pillanatában közbelép és szerez. Ugyancsak ez a sors éri Weishubn II-öt is. A 8. percben

Jeney csavart ütése a cseh kapus alatt a kapuba esszik.

A gólbíró gólt jelez, de a csekhek protestálnak. Hosszas vitalkozás után a bíró gólt ítél: 1:1. A csekhek támadnak és Schneller révén majdnem megszerezik a vezetést, Heinrich azonban a helyén van. Újabb cseh támadás alkalmával Jeneyt a cseh Lichovszky csinyán fölbuzgja, amiért a bíró megint. A 14. percben Weiner a bíró veszedelmese játék miatt egy percre kiállítja. Minder—Barua szép támadása a cseh kapu ellen, de Minder tiszta beadását — miután Weiner nincsen a helyén — a csekhek elhalázzák. A 20. percben Dorazil eles lövést Heinrich bravurosan védi.

Az utolsó harmad heves iramu cseh támadással kezdődik. A magyar csapat ellentámadásba megy át és a 3. percben

Minder keresztütlőr a cseh védelmen és megszerez a vezetést.

Fél perc múlva Dorazil kiegyenlít: 2:2! Mindkét fél belefelelszik és ki akarja erőszakolni a győztes gólt. Most már egy kissé eldurevul a játék, de az eldöntetlen eredmény nem változik.

A magyar csapat fölérsége

Minder Sándor, a „röpülő esatár“

volt. Bár achillesarokgyuladása van, mégis régijátszóta az erős mérkőzést. Weiner, Lator és Farkas bravurosan küzdöttek. A troppai Dorazil volt a mezőny legjobb embere.

A küzdelem után

Minder Frigyes

bíró, a régi kiváló játékos nyilatkozott A Reggel-nek:

— Nem messze van az az idő, hogy a koronghekkizóban is azt a helyet (Európa-bajnokság!) foglaljuk el, amelyet a bandyban éveken át tartottunk. Az új generáció, amely elötlünk nő föl, nagy jövöre ívartott, nemcsak Senecal, hanem a többi komoly szakértő szerint is.

A favorit Eötvös fölbukott a BKE gyorskorcsolyaversenyén

és a rekordjavítást jövő vasárnapra ígéri 500 méteren Kauser, 5000 méteren Kauser bukása után Erdélyi győzött

(A Reggel tudósítójától.) Bár a szombatról vasárnapra hajló éjszakai vihar reggel nyole órakor még mindig tombolt a városligeti műjégpályán, meglepően nagyszánu sportbarát jelent meg a Budapesti Korcsolyázó Együt házcserenyének startjánál, mert napok óta híre járt, hogy

Eötvös Zoltán és Kauser István rekord-formában van.

Eötvös Zoltán a sokszoros bajnok és rekorder csak hosszas nógatás után indult el, mert a szeles idő már eleve lehetetlenné tette a rekordjavítást.

Eötvös egyébként attól is félt és nem alaptalanul, hogy teljesen csiszolt norvég stílusával a fordulókban nem tudja majd egyensúlyát hibátlanul megtartani. Így is történt és ennek volt a következménye az, hogy

500 méteren a cél előtt sulyosan bukott

és ezután az ötezer méteres versenyben már csak becsületből vett részt. A sprintúton a sokat ígéro Kauser István győzött, 5000 méteren pedig a még nem teljesen fitt Erdélyi jutott az élre. Az időeredmények a rekordtól természetesen messze állanak:

I. 500 méteres gyorskorcsolyázó verseny (12 induló): 1. Kauser idő: 48.8 mp. 2. Schneller 50.4 mp.

3. Vita 50.6 mp. 4. Vindtner 51 mp. — A harmadik futamban induló Eötvös—Kauser-pár egymás mellett halad. A cél előtt husz méterrel Eötvös fölbukik és mint rossz második vándorog keresztül a célon.

II. 5000 méteres korcsolyázóverseny (12 induló): 1. Erdélyi 9:51.5 mp. 2. Bihari 10:08.8 mp. 3. Palaki 10:20.7 mp. 4. Fityó 10:24.9 mp. 5. Vindtner 10:25.2 mp. — Az Eötvös—Erdélyi-futamban fél táv után Eötvös fölbukja, a Kauser—Bihari-futamban Kauser a táv felénél fölbukik és kiáll.

A verseny után beszélünk a 37 esztendő alround sportoló

Eötvös Zoltánnal,

aki ezeket mondta A Reggel-nek:

— Aggodalmam alapos volt. Kár volt elindulnom, mert a bejelentett rekordámlerletem megvalósításáról szó sem lehetett. Sajnálom Kauser is, aki tréningben a régi rekordon belül futotta az 500 métert.

Legközelebb realis körülmények között föltétlenül több rekordot javítunk meg. Talán már a jövő vasárnap.

A cambridgei jéghekkizócsapat eldöntetlenül játszott Bécsben a Wiener Eislaufvereinnal

Bécs, december 16.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Wiener Eislaufverein pályáján vasárnap folytatták a nemzetközi jéghekkizómerkőzéseket. A Wiener Eislaufverein csapata mérkőzött a Cambridge University legénységével. A mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül végződött (1:0, 0:1, 1:1). Az angol csapatban Wylde volt a legjobb ember, de kitünően játszott Trauttenberg, valamint Watts és Speechley is. A bécsiek legjobbjai, Gross, Brück, Walter, Sell és Lederer voltak. Az első gólt Mayer ütötte Bécs javára, szünet után Trauttenberg kiegyenlített, míg az utolsó félidőben Wylde vezetéshez juttatja Cambridget és csak az utolsó percben sikerül Sellnek a hazai publikum frenetikus tetszése mellett a mérkőzést döntetlenre tennie.

A Budapesti Korcsolyázó Együt városligeti műjégpályánál csúszó sport és társalmi élet folyik. Itt őn és kedden a Davis Magdalen College Oxford europai bíró csapata mérkőzik a BKE-vel. Emellett már most folyának az ölközsületök az együt karácsonyi jégünnepeire. Jégük már hétfőtől kezdve előre valthatók az együt irókibán.

Síiskola és rödlipálya létesült a Svábhözgyon a Fodor testvérrel csúszó sport és társalmi élet folyik. Itt őn és kedden a Davis Magdalen College Oxford europai bíró csapata mérkőzik a BKE-vel. Emellett már most folyának az ölközsületök az együt karácsonyi jégünnepeire. Jégük már hétfőtől kezdve előre valthatók az együt irókibán.

Lósport

Egy futamon keresztül futólvulve tüntetett a versenyrendezés ellen az ügető közönsége

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi ügetőversenyeken a harmadik futam startjához hat induló jelentkezett. Sikerült start után Fityó hajtó, aki Blanka M. nevű lovat hajította,

az induláskor eles ivben hajtott előre és sukyké az irrealis fagyos pályán megcsuszott és fölborult.

A kritikusnak látszó bukásból szerencsére sérteletlenül került ki. A futópályán elterült hajtó abaddátvonta a mögötte haladó lovat, amelyet Feiser Sándor tréner hajtott. A versenyből így nyomban a start után a kis mezőny két részlevőite kivált. A közönség abban a hitben volt, hogy az igazságosság a verseny, amely kezdő fázisában méltányosan korrigálható lett volna, megsemmisült. A verseny megsemmisítését jelentő szíriénabuzások azonban hasonló esetek ellenében elmaradtak s ezalatt a négy lö szabályszerien lefutotta a versenyt. A közönség tulnyomó része nem értett egyet az intézőség álláspontjával és mindkét helyen hangos tüntetést rendezett. Az egész verseny lefolyása idején kiabált, fityült, pfnuzott s a dermesztő hidegben védtelen pálya tribünjén

hangos dobogással igyekezett a versenyző lovakat megzavarni.

A botrány a rendőrok megjelenésével ért véget.

Vasárnapi ügetőversenyeredmény

I. futam: 1. Véték. 2. Rabombán. Tot.: 10:14. 52, 16; olasz 10:47.
II. futam: 1. Rámás. 2. Csibész. Tot.: 10:35. 23, 16; olasz 10:41.
III. futam: 1. Pogány. 2. Coden. Tot.: 10:38. 15, 23; olasz 10:34.
IV. futam: 1. Öcsök. 2. Pompadour. Tot.: 10:18. 14, 23; olasz 10:53.
V. futam: 1. Véték. 2. Párta. Tot.: 10:15; olasz 10:32.

Felélős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda Rt., Budapest, VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

TUNGSRAM

A FÉNY